

แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายใน
ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

ณัฐรินทร์ ปุระณะพรรค

เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2565

หัวข้อเอกัตศึกษา แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายใน
ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVEX)
ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

โดย ณัฐรินทร์ ปุระณะพรรค

รหัสประจำตัว 648 02106 34

หลักสูตร ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หมวดวิชา กฎหมายธุรกิจทั่วไป

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัชนพล จิตติรัตน์

ปีการศึกษา 2565

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้เอกัตศึกษานี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมายเศรษฐกิจ

ลงชื่อ..........อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ณัชนพล จิตติรัตน์)

บทคัดย่อ

เรื่อง แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายใน ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเล็งเห็นความสำคัญของภาคธุรกิจระดับ SMEs และ Startups ให้สามารถระดมทุนผ่านตลาดทุนเพื่อสร้างการเติบโตต่อไปเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ขนาดใหญ่ใน SET และ mai โดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) กำหนดหลักเกณฑ์การเสนอขายหุ้นเพื่อเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนดหลักเกณฑ์การจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ ด้วยแนวคิดผ่อนปรนคุณสมบัติสำหรับบริษัท (Light-Touch Supervision) กำหนดประเภทผู้ลงทุนให้เหมาะสมกับการกำกับดูแลและความเสี่ยง (Investor Protection) รวมทั้งเน้น การเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญของบริษัทต่อผู้ลงทุน (Information-Base) สำหรับการกำหนดหลักเกณฑ์ ดังกล่าว ผู้ศึกษาเห็นว่าเป็นอุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งระดมทุนของภาคธุรกิจระดับ SMEs และ Startups

ผู้ศึกษาได้ศึกษากฎหมายและหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx เปรียบเทียบกับตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market ซึ่งเป็นตลาดหลักทรัพย์กระดานเล็กของ มาเลเซีย และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้บริหารของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้ประกอบการ รวมทั้งการเข้าฝึกอบรมหลักสูตร LiVEx จากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้มา วิเคราะห์เปรียบเทียบ (Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นข้อสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางมาพัฒนา หลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

ผลการศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเด็นทางกฎหมายที่สำคัญ ได้แก่ (1) คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอเข้า จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx (2) การยื่นคำขอและการเสนอขาย โดยมีประเด็นแนวทางพัฒนา หลักเกณฑ์ที่สำคัญ ดังนี้ (1) ด้านคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอเข้าตลาดหลักทรัพย์ LiVEx 1.1 เพิ่มทางเลือก คุณสมบัติด้านผลการดำเนินงาน จากเดิมกำหนดให้บริษัทมีรายได้จากกิจการผลิตตาม รง.4 ไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท และมีรายได้จากกิจการบริการที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท ควรเพิ่มหลักเกณฑ์ พิจารณาผลกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็ม เช่นเดียวกับ LEAP Market ของประเทศมาเลเซีย 1.2 ทุก บริษัทต้องมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วขั้นต่ำ 5 ล้านบาท เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทมีเงินทุนจริง ตาม แนวทางการจดทะเบียนจัดตั้งและเพิ่มทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดซึ่งมีทุนที่ขอจด ทะเบียนหรือทำให้ทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท ตามคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ที่ 66/2558 ลงวันที่ 24 มี.ค. 2558 (2) การยื่นคำขอและการเสนอขาย บริษัทต้องจัดหาที่ปรึกษาทางการ

เงิน (Finance Adviser : FA) เช่นเดียวกับ LEAP Market เพื่อเพิ่มความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx

กิตติกรรมประกาศ

เอกัตศึกษานี้ สำเร็จลุล่วงได้โดยได้รับความเมตตาและความช่วยเหลืออย่างดีจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ณัชพล จิตติรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาที่กรุณาสละเวลาให้ความรู้ คำแนะนำ รวมถึงเสนอ แนวทางในการเขียนเอกัตศึกษา ตลอดจนพิจารณาแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งทำให้เอกัตศึกษาออกมา ในรูปแบบที่สมบูรณ์ ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณท่านคณาจารย์ทุกท่านในหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชากฎหมาย เศรษฐกิจ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทั้งความรู้และกระบวนการทางความคิดแก่ผู้ศึกษา ตลอดระยะเวลาในการศึกษา รวมถึงชี้แนะแนวทาง ประเด็นปัญหา ทำให้ผู้ศึกษาสามารถค้นกรองและ นำมาใช้ในการทำเอกัตศึกษานี้ ตลอดจนการนำไปประยุกต์ใช้ในการประกอบวิชาชีพต่อไป

ขอขอบคุณ คุณกานต์ณัฐชา คณิกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสายงานผู้ออกหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนในการตอบสัมภาษณ์จากคุณประพันธ์ เจริญประวัติ ผู้จัดการ ตลาด LiVEx คนแรกและคนปัจจุบันของ ต.ล.ท. และคุณจักรพันธ์ รัตนเพชร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) WRS Group ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเข้าตลาดหลักทรัพย์ LiVEx ที่กรุณาเป็นผู้ให้ ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการทำเอกัตศึกษานี้ รวมทั้ง คุณสุธี ตามนวนิชกุล กรรมการผู้จัดการ IA Signature ผู้เชี่ยวชาญด้านการตรวจสอบภายในเพื่อทำ IPO ที่ให้คำปรึกษาที่ดีเสมอมา

ท้ายนี้ ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณบิดา มารดา และลูกๆ ที่เป็นกำลังใจสำคัญในการเรียนปริญญาโท ใบที่สอง ในขณะที่มีอายุมากขึ้นและมีภาระงานค่อนข้างรัดตัว ขอขอบคุณสามี พันเอก อิฐฐนันท์ ปุระณะพรรค นิสิตปริญญาเอก อาชญาวิทยาและงานยุติธรรม คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้คำปรึกษา ในการศึกษาวิจัยเป็นอย่างดี รวมทั้งกระตุ้นผลักดันให้ผู้ศึกษาพัฒนาตนเองอยู่เสมอ และขอบคุณเพื่อนๆ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิตที่ให้ความช่วยเหลือระหว่างศึกษาหลักสูตรนี้ทุกท่าน

ผู้ศึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกัตศึกษานี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจในการพัฒนาธุรกิจ SMEs เข้าระดมทุนตลาด LiVEx เพื่อก้าวสู่ตลาด mai หรือ SET ต่อไป

ณัฐริณีย์ ปุระณะพรรค

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ข
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	2
1.4 สมมติฐาน.....	2
1.5 วิธีดำเนินการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์.....	4
2.1 ความหมายและลักษณะของตลาดการเงิน.....	4
2.1.1 ตลาดตราสารหนี้ หรือ BEX.....	5
2.1.2 ตลาดตราสารทุน.....	7
2.2 เส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณชน (IPO Roadmap).....	12
2.2.1 ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVE Exchange : LiVEX).....	16
2.2.2 ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment : mai).....	19
2.2.3 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET).....	20
2.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเพื่อเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai หรือ SET.....	23
2.3.1 ที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor : FA).....	23
2.3.2 ผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานการเงินและบัญชี (CFO).....	23
2.3.3 ผู้สอบบัญชี (CPA).....	23
2.3.4 คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee : AC).....	23
2.3.5 ผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Audit : IA).....	24
บทที่ 3 กฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์.....	26
3.1 กฎหมายในประเทศไทย.....	26
3.1.1 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535.....	26
3.1.2 พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535.....	27
3.1.3 ประกาศและกฎเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์.....	28

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3.1.3.1 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ทจ.71/2564 เรื่อง การเสนอขายหุ้น ที่ออกใหม่โดย บริษัทมหาชนจำกัดเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์.....	28
3.1.3.2 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ (ฉบับที่ 65)	34
3.1.3.3 ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียม ในการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ. 2565.....	34
3.1.3.4 ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์ จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ. 2565.....	35
3.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ ของประเทศมาเลเซีย	39
3.2.1 ตลาดหลักทรัพย์หลัก (Main Market)	42
3.2.2 ตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก (ACE Market).....	43
3.2.3 ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market.....	43
บทที่ 4 บทวิเคราะห์เปรียบเทียบการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก ของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย	53
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	64
5.1 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	64
5.2 แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)	65
บรรณานุกรม	66

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง SET mai และ LiVEx.....17
2	เปรียบเทียบการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์.....17
3	การระดมทุนและจดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์.....18
4	บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมในการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์.....35
5	ตารางวิเคราะห์ (Analysis Matrix) เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขาย ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) กับ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ Leap Market (กระดานเล็ก) ประเทศมาเลเซีย54
6	ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis and Synthesis Matrix) แนวทางพัฒนา หลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET).....58

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 ขั้นตอนการนำหุ้นเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปครั้งแรกเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์.....	15
2.2 Road to IPO	15
2.3 ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ IPO.....	24
2.4 เปรียบเทียบองค์ประกอบผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ IPO	25

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ธุรกิจในประเทศไทย กว่าร้อยละ 99.5 เป็น SMEs ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย โดยเป็นแหล่งกระจายรายได้ และการจ้างงานที่ใหญ่ที่สุดของประเทศ แต่ปัจจุบัน SMEs และ Startups ไทยจำนวนมาก ยังต้องเจอกับปัญหาและอุปสรรคใหญ่ในการเติบโต คือ การขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ไม่ว่าจะเป็นสินเชื่อหรือเงินทุนจากตลาดทุน เนื่องจากความไม่พร้อมในหลายด้าน อาทิ ผลประกอบการ ระบบงานต่าง ๆ ข้อมูลด้านบัญชีและงบการเงิน การบริหารจัดการ โครงสร้างบริษัท รวมทั้งบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญ แม้ว่าธุรกิจเหล่านี้จะมีศักยภาพ ความสามารถเฉพาะด้าน และความเก่งอย่างไร หากขาดโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน แหล่งความรู้ และการบริหารจัดการที่ดี ก็อาจไปไม่ถึงจุดหมายที่ตั้งไว้¹

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) และสำนักงาน ก.ล.ต. จึงร่วมกันพัฒนาตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVE Exchange : LIVEx) ขึ้น เพื่อเป็นทางเลือกในการระดมทุนในตลาดทุนให้กับผู้ประกอบการ SMEs และ Startups ไทย ในทุกกลุ่มอุตสาหกรรมให้สามารถระดมทุนเพื่อสร้างการเติบโตให้แก่บริษัท โดยหวังให้บริษัทเหล่านี้พัฒนาและเติบโตต่อไปได้เป็นบริษัทจดทะเบียนขนาดใหญ่ใน SET และ mai ต่อไป แต่สิ่งสำคัญไม่น้อยไปกว่าการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในตลาดทุน คือ การเสริมสร้างขีดความสามารถผู้ประกอบการให้มีความรู้และความสามารถในการทำธุรกิจ ตลาดหลักทรัพย์ฯ จึงได้ริเริ่มพัฒนาแพลตฟอร์มที่รวบรวมองค์ความรู้ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อช่วยเตรียมความพร้อม พัฒนาศักยภาพ และสร้างความแข็งแกร่งให้ธุรกิจสามารถแข่งขันและเติบโตได้ผ่านแพลตฟอร์มแห่งการเรียนรู้ที่ชื่อว่า “LIVE Platform” (SET, 2565) โดยจะมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 31 มีนาคม 2565² เป็นต้นไป แต่ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ยังขาดองค์ความรู้ในการเข้าร่วมโครงการดังกล่าว ซึ่งเกี่ยวข้องการดำเนินธุรกิจในการระดมทุนหรือจัดหาแหล่งเงินทุนของบริษัทเอกชน การจดทะเบียนหรือแปลงสภาพจากบริษัทจำกัดเป็นบริษัทมหาชนจำกัด และการยื่นแบบคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามเส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณะชน (IPO Roadmap) ตั้งแต่ขั้นจดทะเบียนซื้อขายในตลาดรอง LIVEx จนถึงขั้นจดทะเบียนเข้าซื้อขายในตลาด SET หรือ mai ให้ประสบความสำเร็จ

¹ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. เสริมพลัง สนับสนุนการเติบโต SMEs/Startups ไทย ด้วย LIVE Platform และ LIVEx [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/about/setsource/insights/article/85-livex> [1 กรกฎาคม 2565]

² ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVEx) ที่ สผล. (ว) 001/2565 [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์_LIVEx.pdf (set.or.th) [1 กรกฎาคม 2565]

LiVEx เป็นบันไดขั้นสำคัญในการจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณะชน (IPO) ในตลาด mai และ SET เนื่องจากบริษัทส่วนใหญ่ขาดเงินทุนในการดำเนินการด้าน IPO ซึ่งต้องมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องเป็นจำนวนมากในการจ้างที่ปรึกษาการเงิน (FA) ประธานเจ้าหน้าที่ฝ่ายการเงิน (CFO) ผู้บริหารบัญชีที่มีประสบการณ์สูง (Accounting Director) คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee) ผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Audit) และผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (CPA) จึงจำเป็นต้องระดมทุนผ่านตลาด LiVEx เพื่อให้สามารถมีเงินทุนในการดำเนินการ IPO ในตลาด mai หรือ SET ต่อไปได้ แต่การจะบรรลุความสำเร็จในการจดทะเบียนเข้าซื้อขายในตลาด LiVEx และพัฒนาไปสู่ mai หรือ SET ตาม IPO Roadmap นั้นไม่ใช่เรื่องง่าย เนื่องจากมีประเด็นปัญหาทางกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องที่พบจากการปฏิบัติจริงอยู่หลายประการ จึงเป็นที่มาของการทำเอกัตศึกษาเรื่อง “แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)” ฉบับนี้ เพื่อประโยชน์ต่อการช่วยเหลือผู้ประกอบการให้ประสบความสำเร็จและเติบโตทางเศรษฐกิจในตลาดทุนของประเทศต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

- (1) เพื่อศึกษาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx
- (2) เพื่อศึกษาประเด็นปัญหาทางกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx
- (3) เพื่อวิเคราะห์และนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx

1.3 ขอบเขตการศึกษา

ศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องเกี่ยวข้องในการจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณะชนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET – IPO) ทั้งกระบวนการตามเส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณะชน IPO Roadmap อันได้แก่ LiVEx mai และ SET โดยเน้นการวิเคราะห์ประเด็นปัญหาทางกฎหมายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx ของไทย เปรียบเทียบกับตลาดหลักทรัพย์ Leap Market ของมาเลเซีย ซึ่งเป็นหลักทรัพย์กระดานเล็กคล้ายคลึงกัน

1.4 สมมติฐาน

หลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้านคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ และหลักเกณฑ์การยื่นคำขอและการเสนอ

ขาย ยังเป็นอุปสรรคต่อการเข้าจดทะเบียน จึงควรกำหนดให้ผ่อนคลาย เพิ่มความน่าเชื่อถือต่อนักลงทุน และเพิ่มโอกาสความสำเร็จในการเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

เอกัตศึกษานี้ใช้วิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าเชิงเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษา ค้นคว้า รวบรวมข้อมูลและเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ จากตำราวิชาการ คู่มือ บทความ วิทยานิพนธ์ งานวิจัย บทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Data) ที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx และการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ได้แก่

(1) คุณกานต์ณัฐชา คณิกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสายงานผู้ออกหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนในการตอบสัมภาษณ์จากคุณประพันธ์ เจริญประวัติ ผู้จัดการ LiVEx คนแรกและคนปัจจุบันของ ตลท.

(2) คุณจักรพันธ์ รัตนเพชร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) WRS Group ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเข้าตลาดหลักทรัพย์ LiVEx

นอกจากนี้ผู้ศึกษายังเข้าฝึกอบรมหลักสูตร LiVEx ระดับต้น และระดับกลาง 2 หลักสูตร (ระดับสูงยังไม่มีการจัดอบรม) เพื่อเก็บข้อมูลแนวคิดและเหตุผลในการจัดทำหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx อย่างถ่องแท้ จากทั้ง 2 มุมมอง คือ ผู้ออกกฎหมาย และผู้ใช้กฎหมาย จากนั้นจึงนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาวิเคราะห์เปรียบเทียบ (Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นข้อสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์ดังกล่าวต่อไป

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- (1) ทราบหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx
- (2) ทราบประเด็นปัญหาทางกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx
- (3) ทราบและนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx

บทที่ 2

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์

บทที่ 2 จะกล่าวถึงแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้องกับตลาดการเงินและตลาดทุน โดยเน้นเรื่องตลาดทุน ประกอบด้วย ตลาดตราสารหนี้ และตลาดตราสารทุน ซึ่งผู้ศึกษาจะอธิบายลงลึกในตลาดตราทุน เนื่องจากเกี่ยวข้องโดยตรงกับเอกัตศึกษาระดับนี้ ได้แก่ เส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณชน (IPO Roadmap) อันประกอบด้วย ตลาดหลักทรัพย์ 3 กระดาน คือ LiVEx mai และ SET ดังนี้

2.1 ความหมายและลักษณะของตลาดการเงิน

อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ³ ให้นิยามของตลาดการเงิน (Financial Market) ไว้ว่า หมายถึง ศูนย์กลางหรือสถานที่ที่เกิดกิจกรรมการซื้อขายผลิตภัณฑ์หรือตราสารทางการเงินจากบุคคล (หรือหน่วยงาน) หนึ่งไปยังอีกบุคคล (หรือหน่วยงาน) หนึ่ง ซึ่งในตลาดการเงินจะมีการกำหนดราคาหรือคำนวณมูลค่า ขั้นตอนการซื้อขาย การส่งมอบ และการชำระราคาระหว่างกัน ทั้งนี้เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการเปลี่ยนมือด้านเงินทุน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มช่องทางในการจัดหาเงินของผู้ต้องการเงินทุน ขณะเดียวกันก็เพิ่มช่องทางและทางเลือกในการลงทุนให้แก่ผู้มีเงินทุนเหลือ (ผู้ออมหรือผู้ลงทุน) อีกด้วย

ตลาดการเงิน⁴ เกิดขึ้นเมื่อผู้ต้องการเงินเพื่อมาลงทุน จัดหาเงินทุนโดยการก่อหนี้เป็นหนี้สินทางการเงิน (Financial Liabilities) กับผู้มีเงินทุนเหลือต้องการออมเพื่อให้ได้รับผลตอบแทนที่ต้องการ โดยนำเงินส่วนที่เกินไปถือเป็นสินทรัพย์ทางการเงิน (Financial Assets) เช่น หุ้นกู้ หุ้นสามัญ พันธบัตรรัฐบาล เป็นต้น ทั้งสองฝ่ายมาพบกันเพื่อทำการซื้อขายตราสารทางการเงินหรือกู้ยืมเงินระหว่างกัน โดยการกู้ยืมดังกล่าวอาจเป็นการกู้ยืมโดยตรง การทำรายการผ่านตลาดการเงินหรือผ่านสถาบันการเงินก็ได้โดยที่ผู้ต้องการเงินทุนและผู้มีเงินทุน อาจเป็นเอกชนทั่วไป บริษัท/ ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หน่วยงานรัฐบาล หรือสถาบันการเงิน อย่างธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ก็ได้

สำหรับประเทศไทย แบ่งตลาดการเงินตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ในเอกัตศึกษาเล่มนี้ขอกกล่าวถึงการแบ่งตลาดการเงินตามอายุของตราสารการเงิน 2 ประเภท คือ 1) ตลาดเงิน (Money Market) มีการซื้อขายสินทรัพย์ทางการเงินด้วยระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี เช่น เช็ค ตั๋วสัญญาใช้เงิน

2) ตลาดทุน (Capital Market) เกิดจากผู้ที่ต้องการเงินทุนระยะยาวทำการออกตราสารทางการเงิน (หลักทรัพย์) จำหน่ายให้แก่ผู้มีเงินออมที่ประสงค์จะนำเงินมาลงทุนระยะยาว ผู้ออกตราสาร

³ อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ, ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [23 กรกฎาคม 2565]

⁴ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การเงินธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ หน่วยที่ 1-7, พิมพ์ครั้งที่ 3 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2563), หน้า 1-15 ถึง 1-16

ทางการเงินอาจเป็นไปได้ทั้งธุรกิจ หน่วยงานภาครัฐ และสถาบันการเงิน การระดมเงินทุนระยะยาว ที่กล่าวถึงนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเจริญเติบโตและความอยู่รอดของภาคธุรกิจ เพราะเป็นเงินทุนก้อนใหญ่ที่สามารถจะนำไปลงทุนเพื่อขยายงาน เช่น การซื้อที่ดิน สร้างอาคารโรงงาน ซื้อเครื่องจักรอุปกรณ์เพื่อใช้ผลิตและการทำโครงการต่าง ๆ ซึ่งจะทำให้ธุรกิจมีผลตอบแทนที่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งจะมีผลต่อการเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศในที่สุด

ในประเทศไทย⁵ มีการจัดตั้งตลาดทุนที่เป็นตลาดรองไว้รองรับการซื้อขาย หรือเปลี่ยนมือ ในตราสารทางการเงินระยะยาวขึ้นด้วย เพื่อให้ผู้ลงทุนที่ต้องการขายตราสารทางการเงินดังกล่าวสามารถทำได้ง่าย โดยไม่ต้องถือจนครบอายุไถ่ถอนก็ได้ ช่วยทำให้ผู้ลงทุนในตลาดแรกมีความมั่นใจว่าตราสารที่ถืออยู่มีตลาดรองรับการเปลี่ยนเป็นเงินสดในยามที่ต้องการเงินได้ซึ่งตลาดที่เป็นศูนย์กลางของการซื้อขายตราสารระยะยาวประเภทตราสารหนี้ ก็คือตลาดตราสารหนี้ (Bond Electronic Exchange: BEX) ส่วนตลาดที่เป็นศูนย์กลางของการซื้อขายตราสารระยะยาวประเภทตราสารทุน ก็คือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (Securities Exchange of Thailand: SET)⁶ และตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (Market for Alternative Investment: mai) นอกจากนี้ในปัจจุบันยังมีตลาดหลักทรัพย์กระดานที่ 3 เปิดใหม่นั้นคือ ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVE Exchange : LiVEx) ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

2.1.1 ตลาดตราสารหนี้ หรือ BEX

เปิดให้บริการการซื้อขายแก่นักลงทุนทั่วไปตั้งแต่วันที่ 26 พฤศจิกายน พ.ศ. 2546 ด้วยระบบการซื้อขายแบบเรียลไทม์ นำเสนอข้อมูลที่โปร่งใส ตลอดจนถึงกระบวนการส่งมอบและชำระราคาซื้อขายที่เชื่อถือได้⁷ เพื่อที่จะพัฒนาตลาดตราสารหนี้ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งในด้านปริมาณการซื้อขาย คุณภาพของตราสารหนี้ ตัวกลางการซื้อขาย แหล่งข้อมูลอ้างอิง รวมถึงการขยายขอบเขตการพัฒนาให้กว้างขวางขึ้น และครอบคลุมการพัฒนาตลาดตราสารหนี้ในประเทศไทยทั้งหมด เพื่อให้รองรับต่อแนวนโยบายของภาครัฐในเรื่องตลาดพันธบัตรแห่งเอเชีย โดยมีเป้าหมายในการดำเนินการตลาดตราสารหนี้ที่สมบูรณ์แบบของประเทศไทย ซึ่งสามารถให้บริการครอบคลุมผู้ลงทุนและผู้ค้าตราสารหนี้ทั้งหมด ซึ่งตราสารหนี้ที่นิยมซื้อขายกันในตลาดตราสารหนี้ เช่น พันธบัตรรัฐบาล พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ และตราสารหนี้ภาคเอกชน (หุ้นกู้)

⁵ อัจฉรา ชิวะตระกูลกิจ, ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [23 กรกฎาคม 2565]

⁶ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง, BEX คืออะไร [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.fpo.go.th/main/General-information-public-service/FAQ/2803/2977.aspx> [30 สิงหาคม 2565]

⁷ เรื่องเดียวกัน

ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดตราสารหนี้ที่สำคัญ⁸ ประกอบด้วย ผู้ออกตราสารหนี้ ผู้ลงทุน สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ผู้ค้าตราสารหนี้ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้รับฝากหลักทรัพย์ สำนักหักบัญชี และนายทะเบียน ดังนี้

(1) ผู้ออกตราสารหนี้ หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการเงินทุน ซึ่งอาจเป็นหน่วยงานภาครัฐหรือเอกชน เช่น กระทรวงการคลัง ธนาคารแห่งประเทศไทย รัฐวิสาหกิจ หรือบริษัทเอกชน ซึ่งผู้ออกตราสารหนี้จะมีภาระผูกพันทางกฎหมายในฐานะเป็นลูกหนี้เงินกู้

(2) ผู้ลงทุน หมายถึง ผู้ซื้อตราสารหนี้ จะมีภาระผูกพันทางกฎหมายในฐานะเป็นเจ้าของหนี้เงินกู้ ผู้ลงทุน อาจเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือสถาบันการเงิน ตัวอย่างเช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทประกันชีวิต เป็นต้น

(3) สถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ หมายถึง ผู้วิเคราะห์และประเมินความน่าเชื่อถือของตราสารหนี้และองค์กรผู้ออกตราสารหนี้ ซึ่งจะเป็นการบ่งบอกถึงความเสี่ยงในการลงทุนในตราสารหนี้ นั้น ๆ แก่ผู้ลงทุนตัวอย่างของสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Rating Agency) เช่น บริษัท ทริสเรทติ้ง จำกัด

(4) ผู้ค้าตราสารหนี้ หมายถึง สถาบันการเงินที่ได้รับใบอนุญาตค้าหลักทรัพย์ หรือจัดจำหน่ายหลักทรัพย์อันเป็นตราสารแห่งหนึ่ง โดยสถาบันการเงินที่จะขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด

(5) ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หมายถึง บริษัทที่ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทจำหน่ายหลักทรัพย์จากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยผู้จัดจำหน่ายจะรับหลักทรัพย์ทั้งหมดหรือบางส่วนจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ ไปเสนอขายต่อประชาชน หรือเข้าร่วมการประมูลหลักทรัพย์ และนำเสนอขายต่อประชาชนในภายหลังก็ได้

(6) นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ หมายถึง บริษัทที่ประกอบธุรกิจเป็นนายหน้าหรือตัวแทนเพื่อการซื้อขาย หรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์ให้แก่บุคคลอื่นเป็นทางค้าปกติ โดยได้รับค่านายหน้าค่าธรรมเนียม หรือค่าตอบแทนอื่นเป็นการตอบแทน ซึ่งจะต้องเป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ ด้วย

(7) ผู้รับฝากหลักทรัพย์ หมายถึง ผู้ที่ให้บริการรับฝากหลักทรัพย์ ถอนหลักทรัพย์ โอนหลักทรัพย์จํานำ และเบิกถอนจํานำหลักทรัพย์ ได้แก่ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

(8) สำนักหักบัญชี หมายถึง ผู้ที่ให้บริการด้านชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ระหว่างผู้ซื้อกับผู้ขาย ได้แก่ บริษัทสำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด

(9) นายทะเบียน หมายถึง ผู้ที่ให้บริการจัดทำทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ให้มีความถูกต้องครบถ้วนและเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ และดำเนินการจัดสรรสิทธิประโยชน์ เช่น จ่ายเงินปันผลจากบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ถือหลักทรัพย์ โดยนำเข้าบัญชีเงินฝากโดยตรง ซึ่งนายทะเบียนของพันธบัตร คือ ธนาคารแห่งประเทศไทย ส่วนนายทะเบียนของหุ้นกู้ คือ บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

⁸ อัจฉรา ชิวะตระกูลกิจ, ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [23 กรกฎาคม 2565]

สำหรับกระบวนการซื้อขายตราสารหนี้ผ่านตลาดตราสารหนี้ ทำได้โดยผู้ลงทุนหรือผู้ค้าตราสารหนี้ส่ง คำสั่งซื้อขายผ่านเจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (Broker) ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ เพื่อส่งความต้องการซื้อหรือขาย ซึ่งหากมีรายการซื้อขายเกิดขึ้น เจ้าหน้าที่การตลาดจะมีการแจ้งยืนยันรายการนั้น ๆ ให้แก่ผู้ลงทุน เพื่อเตรียมชำระเงินหรือรับมอบหลักทรัพย์ ซึ่งการส่งมอบและชำระราคาจะกระทำโดยผ่านตัวกลาง ได้แก่ บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนการรับฝากและจัดทำทะเบียนหลักทรัพย์จะกระทำโดย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากการซื้อขายตราสารหนี้มักจะมีมูลค่าสูง ผู้ลงทุนรายบุคคลที่จะเข้าถึงจึงมีจำนวนไม่มากนัก ส่วนผู้ลงทุนสถาบันกับผู้ค้าตราสารหนี้ก็ยังนิยมวิธีการซื้อขายแบบ Over The Counter (OTC2) ดังนั้นการซื้อขายตราสารหนี้ส่วนใหญ่จึงยังไม่ได้กระทำผ่าน BEX แต่ยังคงเป็นการซื้อขายโดยตรงระหว่างผู้ค้าและผู้ลงทุนรายใหญ่ในวงจำกัดเท่านั้น

2.1.2 ตลาดตราสารทุน⁹

นักลงทุนสามารถซื้อขายตราสารทุนที่ภาคเอกชนเป็นผู้ออก เช่น หุ้นสามัญ (Common Stock) หุ้นบุริมสิทธิ (Preferred Stock) ใบสำคัญแสดงสิทธิ ใบสำคัญแสดงสิทธิอนุพันธ์ หน่วยลงทุน เป็นต้น¹⁰ ในประเทศไทยมีการจัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ที่เป็นทางการอยู่ 2 แห่งคือ **ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand: SET)** และ**ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment: mai)** (สำหรับตลาดหลักทรัพย์ LiVEx จะยกไปกล่าวในหัวข้อต่อไป) ทั้งนี้ จะขึ้นอยู่กับคุณสมบัติและความต้องการของบริษัทจดทะเบียนว่าจะเลือกเข้ามาระดมทุนและจดทะเบียนซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดใด ดังนี้

(1) ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ SET จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการระดมทุนและพัฒนาตลาดทุนในประเทศซึ่งรวมถึงการควบคุมดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ มีการจัดสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางของการซื้อขายหลักทรัพย์โดยหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯ จะต้องเป็นหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนขึ้นบัญชีหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ฯ (Listed Companies) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติครบตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้¹¹ โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุนมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีความมั่นคงและสามารถได้รับผลตอบแทน

⁹ อัจฉรา ชิวะตระกูลกิจ, ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [23 กรกฎาคม 2565]

¹⁰ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, การจัดการการเงิน หน่วยที่ 1-7, พิมพ์ครั้งที่ 2 (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2564), หน้า 2-35

¹¹ บริษัทที่จดทะเบียนจะต้องมีทุนชำระแล้วมากกว่าหรือเท่ากับ 300 ล้านบาท มีกำไรสุทธิ 2 ปี หรือ 3 ปี รวมกันมากกว่าหรือเท่ากับ 50 ล้านบาท และปีล่าสุด มากกว่าหรือเท่ากับ 30 ล้านบาท มีที่ปรึกษาทางการเงิน (FA) มีผู้จัดการจัดจำหน่าย (Underwriter)

ตามสมควร ขณะเดียวกันก็มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนบริษัทที่มีศักยภาพในเชิงธุรกิจให้สามารถหาเงินทุนเพื่อการดำเนินกิจการให้ประสบผลสำเร็จ

(2) ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ หรือ mai ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2541 และได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2542 โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก (โดยบริษัทที่จดทะเบียนจะต้องมีทุนชำระแล้วมากกว่าหรือเท่ากับ 50 ล้านบาท)¹² โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอุตสาหกรรมส่งออกอุตสาหกรรมที่รัฐบาลมุ่งให้การส่งเสริมเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ หรืออุตสาหกรรมการผลิตที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดีที่เกิดขึ้นของตลาดหลักทรัพย์ mai ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาตลาดทุนของประเทศอีกระดับหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการช่วยสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้แก่ธุรกิจที่กำลังเติบโตและมีอนาคตซึ่งมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ให้ขยายปริมาณธุรกิจออกไปได้

2.1.2.1 ผู้ที่เกี่ยวข้องในตลาดตราสารทุนที่สำคัญ¹³ ประกอบด้วย ผู้ออกตราสารทุน ผู้ลงทุน นายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ ผู้จัดการจำหน่ายหลักทรัพย์ ผู้รับฝากหลักทรัพย์สำนักหักบัญชีนายทะเบียน ซึ่งจะอธิบายเฉพาะที่แตกต่างจากที่กล่าวมาแล้ว ดังนี้

(1) ผู้ออกตราสารทุน หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการระดมเงินทุน ซึ่งเป็นบริษัทเอกชนที่จดทะเบียนขึ้นบัญชีหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ฯ (Listed Companies) ซึ่งต้องมีคุณสมบัติครบตามที่ตลาดหลักทรัพย์ฯ กำหนดไว้

(2) ผู้ลงทุน หมายถึง ผู้ที่ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งอาจเป็นบุคคลธรรมดา นิติบุคคล หรือสถาบันการเงิน

สำหรับกระบวนการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ฯ เกิดขึ้นเมื่อผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ส่งคำสั่งซื้อและคำสั่งขายหลักทรัพย์ที่ต้องการให้แก่เจ้าหน้าที่การตลาดของบริษัทนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์หรือโบรกเกอร์ (Broker) ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ แล้ว Broker ก็จะดำเนินการส่งคำสั่งของลูกค้าเข้าสู่ระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเมื่อคำสั่งซื้อและขายสามารถจับคู่กันได้ในระบบซื้อขายแล้ว เจ้าหน้าที่การตลาดจะทำการแจ้งยืนยันรายการนั้นๆ ให้แก่ผู้ลงทุน เพื่อเตรียมชำระเงินหรือรับมอบหลักทรัพย์ ซึ่งการส่งมอบและชำระราคาจะกระทำโดยผ่านตัวกลาง ได้แก่ บริษัท สำนักหักบัญชี (ประเทศไทย) จำกัด ส่วนการรับฝากและจัดทำทะเบียนหลักทรัพย์จะกระทำโดย บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด

ทั้งนี้ สิ้นินาฏ สุภรณ์ไพบูลย์¹⁴ แบ่งประเภทตลาดการเงินตามลักษณะของตัวกลางทางการเงินและประเภทของเงินทุน ดังนี้

¹² ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, การเข้าจดทะเบียน เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละตลาด [ออนไลน์]. 2565.

แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/listing/equities/listing/market-comparison> [23 กรกฎาคม 2565]

¹³ อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ, ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน [ออนไลน์]. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [23 กรกฎาคม 2565]

¹⁴ สิ้นินาฏ สุภรณ์ไพบูลย์, เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2561)

(1) ตลาดการเงินในระบบ และตลาดการเงินนอกระบบ (Organized and Unorganized Financial Market)

(2) ตลาดเงิน และ ตลาดทุน (Money Market and Capital Market)

โดยเมื่อพิจารณาในส่วนของตลาดทุน ตลาดทุน (Capital Market) คือ ตลาดการเงินที่เป็นแหล่งกลางที่เชื่อมโยงโดยตรงระหว่างผู้ออม ซึ่งต้องการนำเงินมาให้กู้ยืมหรือลงทุนระยะยาว และผู้ลงทุนซึ่งแสวงหาเงินทุนระยะยาวเพื่อนำไปใช้ในการก่อตั้งกิจการหรือเพื่อขยายกิจการ

ตลาดทุนเป็นแหล่งเงินกู้ระยะยาว ซึ่งคำว่าระยะยาวในที่นี้ โดยทั่วไปมักจะหมายถึง ระยะเวลาหลาย ๆ ปี หรือในบางครั้งอาจหมายถึงระยะเวลายาวนานกว่าหนึ่งปีขึ้นไป นอกจากการแบ่งแยกลักษณะของตลาดการเงินว่าเป็นตลาดเงินหรือตลาดทุน โดยพิจารณาจากระยะเวลาแล้วยังอาจจะพิจารณาได้จากลักษณะของการกู้ยืมเงิน ว่าถูกนำไปใช้ในทางใดด้วย กล่าวคือ ถ้าต้องการเงินทุนเพื่อนำไปขยายกิจการสำหรับธุรกิจหรือเพื่อก่อตั้งกิจการซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจ หรือการกู้ยืมเงินของรัฐบาลเพื่อนำไปพัฒนาประเทศ ก็จัดได้ว่าเป็นตลาดทุน

2.1.2.2 ตลาดทุนสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภท¹⁵

1. ตลาดแรกหรือตลาดหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (Primary Market or New Issue Market) คือ แหล่งกลางที่มีการเสนอขายหรือจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่เป็นครั้งแรกแก่ประชาชนหรือนิติบุคคลทั่วไป เมื่อธุรกิจต้องการเงินทุนสำหรับก่อตั้งหรือขยายกิจการหน่วยธุรกิจก็สามารถระดมเงินออมจากประชาชนหรือผู้ลงทุนได้โดยตรง โดยการจำหน่ายหลักทรัพย์ในรูปของหุ้นสามัญ หุ้นบุริมสิทธิ หุ้นกู้หรือพันธบัตร วิธีการจำหน่ายหลักทรัพย์ออกใหม่ในตลาดแรก อาจกระทำได้โดย

ก. บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จำหน่ายหลักทรัพย์นั้นเองโดยตรง ซึ่งอาจประหยัด แต่การจำหน่ายหลักทรัพย์ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมที่ต้องให้แก่สถาบันการเงินด้วยวิธีนี้ บริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องเป็นธุรกิจที่มีชื่อเสียงดีเป็นที่รู้จักทั่วไปของประชาชน

ข. จำหน่ายหลักทรัพย์ผ่านสถาบันการเงินที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประกันการขาย (underwriter) หรือธนาคารลงทุน (investment bank) ซึ่งดำเนินการจัดหาเงินทุนให้แก่หน่วยธุรกิจ

การจำหน่ายหลักทรัพย์ออกใหม่เป็นธุรกิจที่ต้องอาศัยความชำนาญของผู้ประกอบการ ดังนั้นบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จึงนิยมวิธีนี้ เพราะสะดวกและสามารถระดมเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าวิธีแรก โดยยอมเสียค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการบริการและการประกันการขายเพิ่มขึ้น

การประกันการขายของสถาบันการเงินผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ มี 2 วิธีคือ

(1) Firm underwriting คือ การรับประกันว่าบริษัทผู้จำหน่ายจะรับซื้อหุ้นเอง ถ้าหากไม่สามารถจัดจำหน่ายได้หมด

¹⁵ เรื่องเดียวกัน.

(2) best-effort underwriting คือ การสัญญาว่าจะพยายามจำหน่ายหลักทรัพย์ให้ได้มากที่สุดแต่ไม่รับประกันการขายให้ทั้งหมด กล่าวคือถ้าจำหน่ายไม่หมดบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์จะต้องรับคืน

2. ตลาดรองหรือตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ (Secondary Market or Trading Market) คือ แหล่งกลางในการติดต่อซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่งเคยผ่านการซื้อขายในตลาดแรกมาแล้ว การซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดรองเป็นเพียงการโอนเปลี่ยนมือผู้ถือหุ้น โดยผู้ซื้อและผู้ขาย อาจเป็นได้ทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล ดังนั้น ตลาดรองจึงไม่ได้ทำหน้าที่ระดมเงินทุนจากประชาชน แต่ทำหน้าที่สนับสนุนการระดมเงินออมของตลาดแรก และสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้ซื้อหลักทรัพย์ในตลาดแรกว่าเขาสามารถขายหลักทรัพย์นั้นได้เมื่อต้องการเงินสดหรือเมื่อต้องการได้กำไรจากการขายหุ้น

แม้ว่าตลาดรองจะไม่ได้มีลักษณะเป็นแหล่งเงินทุนโดยตรงของธุรกิจในการพัฒนาประเทศเช่นเดียวกับตลาดแรก แต่ตลาดรองก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน เพราะตลาดรองช่วยให้เงินทุนหมุนเวียนได้สะดวก และช่วยกระตุ้นให้ตลาดแรกเจริญเติบโตขึ้นด้วย

ตลาดทั้งสองจึงทำหน้าที่ส่งเสริมซึ่งกันและกัน กล่าวคือหลักทรัพย์ออกใหม่จะสามารถขายได้คล่องขึ้น ถ้ามีตลาดซื้อขายหลักทรัพย์ไว้รองรับ และยังหลักทรัพย์ออกใหม่ มีมากเท่าไรจะทำให้มีหลักทรัพย์เข้ามาให้ซื้อขายในตลาดรองมากขึ้นเท่านั้น และเมื่อตลาดรองเจริญกว้างขวางก็ย่อมส่งผลดีต่อตลาดแรกให้ขยายตัวได้มากขึ้นต่อไปอีก หมุนเวียนเช่นนี้เรื่อยไป ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจอย่างมาก

2.1.2.3 องค์ประกอบของตลาดทุน¹⁶

ส่วนประกอบที่สำคัญที่ก่อให้เกิดการซื้อขายหลักทรัพย์และทำให้มีการหมุนเวียนของเงินทุนในตลาดทุนประกอบไปด้วย ผู้ลงทุน สถานที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยน นายหน้าผู้ค้าหลักทรัพย์และประเภทของหลักทรัพย์

1. ผู้ลงทุน ผู้ลงทุนในตลาดทุน หมายถึง ทั้งผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ ในกรณีของตลาดหลักทรัพย์ออกใหม่ ผู้ลงทุนขายหลักทรัพย์ หมายถึง บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนจำกัดที่ต้องการระดมเงินทุนเพื่อก่อตั้งหรือขยายกิจการ โดยวิธีกู้ยืมเงินจากเอกชนอื่น ๆ ด้วยการออกหลักทรัพย์มาจำหน่าย เช่น หุ้นทุน หุ้นกู้ พันธบัตร เป็นต้น ส่วนผู้ลงทุนซื้อหลักทรัพย์ หมายถึง ผู้มีเงินออมที่สนใจจะลงทุนในกิจการดังกล่าว โดยหวังผลประโยชน์ที่จะได้รับในรูปของดอกเบี้ยหรือเงินปันผล มากกว่าที่จะนำเงินไปฝากหรือลงทุนกับสถาบันการเงินอื่นในตลาดการเงิน

สำหรับในกรณีของตลาดซื้อขายหลักทรัพย์หรือตลาดรอง ผู้ซื้อและผู้ขายหลักทรัพย์ อาจเป็นบุคคลเดียวกันได้โดยพิจารณาคนละช่วงเวลา กล่าวคือถ้ามองเวลาซื้อก็เป็น ผู้ซื้อหลักทรัพย์ แต่ถ้ามองเวลาขายก็จะเป็นผู้ขายหลักทรัพย์ ทั้งนี้เพราะตลาดรองไม่ได้เป็นแหล่งเงินทุน

¹⁶ เรื่องเดียวกัน.

โดยตรงของธุรกิจ หากแต่เป็นแหล่งช่วยอำนวยความสะดวกในการหมุนเวียนของเงินทุน ผู้ซื้อและผู้ขายในตลาดรองอาจเป็นนักเก็งกำไร (speculators) ซึ่งสนใจลงทุนในหลักทรัพย์ เพื่อหวังกำไรส่วนทุนจากการเปลี่ยนแปลงราคาซื้อขายของหลักทรัพย์หรืออาจเป็นนักลงทุน (investors) ซึ่งหวังผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ในรูปของเงินปันผลก็ได้ ดังนั้นผู้ลงทุนในตลาดทุนจึงมีทั้งบุคคลธรรมดาและนิติบุคคลประเภทต่าง ๆ เช่น ห้างหุ้นส่วน บริษัท สถาบัน การกุศล มูลนิธิ เป็นต้น นอกจากนี้ก็มีสถาบันการเงินอื่น ๆ เช่น ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน ธนาคารลงทุน บริษัทประกันภัย เป็นต้น

2. สถานที่ทำการซื้อขายแลกเปลี่ยน การซื้อขายหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) ตลาดหลักทรัพย์เสรี (Over the Counter Market) เป็นตลาดหลักทรัพย์ที่ไม่มีระเบียบแบบแผน ข้อบังคับ และไม่มีสถานที่แน่นอน กล่าวคือการซื้อขายกระทำกันเองนอกตลาดหลักทรัพย์ ตามความพอใจของผู้ซื้อและผู้ขาย ซึ่งอาจเป็นที่บ้านหรือสำนักงานของนายหน้าผู้ค้าหลักทรัพย์ (dealers) โดยผู้ค้าจะทำการซื้อขายโดยตรงต่อประชาชน การซื้อขายจะเป็นไปตามอุปสงค์และอุปทานของหลักทรัพย์นั้น ๆ และยังคงขึ้นอยู่กับอำนาจ ต่อรองของผู้ซื้อและผู้ขายด้วย

ตลาดหลักทรัพย์เสรีจึงเป็นสถานที่สำหรับซื้อขายหลักทรัพย์ของตลาดแรกหรือตลาดหลักทรัพย์ออกใหม่ นอกจากนั้นหลักทรัพย์ที่ออกไปแล้วและต้องการจะนำมาซื้อขายกันใหม่ก็อาจกระทำกันในตลาดหลักทรัพย์เสรีด้วย

(2) ตลาดหลักทรัพย์ที่มีระเบียบแบบแผน (Organized Securities Market) เป็น สถานที่สำหรับซื้อขายหลักทรัพย์ซึ่ง ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมาย โดยหลักทรัพย์ที่จะทำการซื้อขายผ่านตลาดหลักทรัพย์ ต้องเป็นหลักทรัพย์ที่ได้มาตรฐานตามข้อกำหนดของตลาด และได้จดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์แล้ว การซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์จะกระทำผ่านนายหน้า ผู้ค้าหลักทรัพย์ซึ่งเป็นสมาชิกของตลาดเท่านั้น โดยวิธีประมูล ตามกฎระเบียบของตลาด ดังนั้นการซื้อขายหุ้นผ่านตลาดหลักทรัพย์จึงเป็นไปด้วยความคล่องตัว ราคายุติธรรมและเป็น ระเบียบ ตลาดหลักทรัพย์ที่มีระเบียบแบบแผนนี้ ใช้สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เคย ออกแล้วเท่านั้น

3. นายหน้าและผู้ค้าหลักทรัพย์¹⁷ ในกรณีที่การซื้อขายหลักทรัพย์กระทำกันในตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเป็นตลาดรองสำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่เคยออกจำหน่ายแล้ว ผู้ลงทุนจะทำการซื้อขายกันเองโดยตรงไม่ได้ต้องกระทำผ่านคนกลางซึ่งมี 2 ประเภทคือ นายหน้า (broker) และผู้ค้า (dealer)

Broker คือ ตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์ของผู้ลงทุน มีหน้าที่ในการจัดซื้อหรือขายหลักทรัพย์ให้ลูกค้าโดยได้รับค่านายหน้า (commission) เป็นผลตอบแทน สำหรับ Dealer คือ ผู้ค้าหลักทรัพย์ซึ่งทำหน้าที่ซื้อหรือขายหลักทรัพย์ในนามของตนเอง เพื่อตนเอง โดยหวังประโยชน์ที่จะได้ในรูปของกำไรส่วนทุน (Capital gain) การรับซื้อหลักทรัพย์ของ dealer นั้น อาจกระทำไปเพราะได้รับประกัน

¹⁷ เรื่องเดียวกัน

การขายไว้ และขายไม่หมดจึงต้องรับซื้อไว้ หรืออาจรับซื้อหลักทรัพย์ไว้เพื่อจูงใจลูกค้าก็ได้ และขายหลักทรัพย์นั้นให้แก่ผู้ลงทุนอื่นต่อไป บุคคลที่ทำธุรกิจในฐานะคนกลางทั้งสองประเภทนี้ อาจเป็นบุคคลเดียวกันก็ได้ โดยทำหน้าที่ ทั้งสองอย่างควบคู่กันไปเรียกว่า broker-dealer

สำหรับการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ซึ่งกระทำกันนอกตลาดหลักทรัพย์ (over the counter market) นั้น ถ้าบริษัทผู้ออกหลักทรัพย์ไม่ได้จัดจำหน่ายเองโดยตรง แต่ กระทำผ่านสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารลงทุน ในกรณีนี้ ธนาคารลงทุนก็คือคนกลางซึ่ง ทำหน้าที่เป็นทั้งผู้รับประกันการขาย (underwriter) ผู้จัดจำหน่ายหุ้นออกใหม่ (distributor) และนายหน้า (broker) ผู้ค้า (dealer) ควบคู่กันไป

4. ประเภทของหลักทรัพย์¹⁸ หลักทรัพย์ในการซื้อขาย หรือพันธบัตรที่ออกโดยรัฐบาล รัฐวิสาหกิจในตลาดทุนเป็นหลักทรัพย์ระยะยาว ได้แก่

(1) พันธบัตรรัฐบาล (government bond) แบ่งเป็นพันธบัตรเงินกู้และพันธบัตรลงทุน

(2) หุ้นกู้หรือพันธบัตรธุรกิจ (corporate bond) ทั้งชนิด ทั้งชนิดที่มีหลักประกันและ ไม่มีหลักประกัน เช่น หุ้นกู้ที่มีหลักทรัพย์จำนอง และหุ้นกู้ดีเบนเจอร์ เป็นต้น

(3) หุ้นทุน (stock) ซึ่งแบ่งเป็นหุ้นสามัญและหุ้นบุริมสิทธิ นอกจากนั้นตราสารเพื่อหลักฐานบางอย่าง เช่น ใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นสามัญเพิ่ม ใบสำคัญแสดงสิทธิ ในการรับเงินปันผลหรือดอกเบี้ย และใบสำคัญแสดงสิทธิในการซื้อหุ้นกู้ ก็สามารถซื้อขาย กันในตลาดทุนได้

2.2 เส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณชน (IPO Roadmap)

IPO หรือ Initial Public Offering คือ การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ของบริษัทมหาชนจำกัดต่อประชาชนในครั้งแรก¹⁹ เมื่อธุรกิจมีความก้าวหน้า และมีการเติบโตต่อเนื่อง ผู้ประกอบการส่วนใหญ่ ก็มีความมุ่งหวังที่จะขยายกิจการเพื่อเพิ่มการเติบโตขึ้นไปอีก ซึ่งกระบวนการต่าง ๆ ทำค่อนข้างยาก เพราะมีปัจจัยอีกหลายประการที่ผู้ประกอบการต้องให้ความสำคัญ โดยปัจจัยลำดับต้นๆ ที่ผู้ประกอบการคำนึงถึงมากที่สุดคือ เรื่องของเงินทุนที่จะใช้ในการขยายกิจการ ซึ่ง IPO นั้นเป็นหนึ่งในวิธีการที่จะได้มาซึ่งเงินทุน แต่การที่ธุรกิจจะตัดสินใจนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ นั้น มีสิ่งสำคัญที่จะต้องพิจารณาในเบื้องต้น 3 เรื่อง ได้แก่²⁰

(1) Growth การเติบโตเป็นหัวใจสำคัญของกิจการที่จะเข้ามาระดมทุน กิจการที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ควรเป็นกิจการที่มีศักยภาพ มีโอกาสและแนวโน้มการเติบโตได้ในระยะยาว

¹⁸ เรื่องเดียวกัน

¹⁹ ปิยามย์ ปิยะไทยเสรี, IPO Roadmap Guidebook: เส้นทางสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน, พิมพ์ครั้งที่ 1 (กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2561) หน้า 8-12

²⁰ เรื่องเดียวกัน

(2) Need of Funds การที่ธุรกิจจะขยายกิจการเพื่อเติบโตต่อไปด้วยเงินทุนตัวเองนั้น อาจทำได้หรือทำได้แต่อาจช้าเกินไป อีกทั้ง การใช้เงินกู้จากระบบสถาบันการเงิน อาจจะมีข้อจำกัดหลายประการไม่ว่าจะเป็นในเรื่องจำนวนเงินกู้ที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการในการขยายธุรกิจ หรือในเรื่องความเพียงพอของสินทรัพย์ค้ำประกัน

(3) Sustainability การนำบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ เป็นการเปลี่ยนแปลงให้บริษัทมีการบริหารงานแบบมืออาชีพมากขึ้น มีความรับผิดชอบต่อผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง (Stakeholders) เป็นจุดเริ่มต้นของการนำพาธุรกิจให้เติบโตต่อไป สร้างความมั่นคงและสืบทอดการดำเนินธุรกิจในระยะยาวได้อย่างยั่งยืนซึ่งเป็นความท้าทายของผู้บริหารที่จะต้องทำให้เกิดขึ้น

การเสนอขายหุ้นใหม่แก่สาธารณชนทั่วไปเป็นครั้งแรก (Initial Public Offering, IPO) มักใช้เพื่อนำหุ้นของบริษัทเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ ซึ่งเป็นวิธีที่นักลงทุนไทยมีความเข้าใจและคุ้นเคย เป็นวิธีที่บริษัทที่ต้องการระดมทุนจากนักลงทุน โดยจะทำการเสนอขายหุ้นครั้งแรกของบริษัทให้แก่สาธารณชน และนำเงินที่ได้นั้นไปทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่ระบุไว้ในการเสนอขาย²¹ เช่น ใช้ในการชำระหนี้ขยายกิจการ ในการนี้จะมีผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (Underwriters) ทำหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในการนำหุ้นจดทะเบียนเสนอขายให้แก่ประชาชน รวมทั้งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในการออกตราสารนั้น ๆ เช่น ช่วยกำหนดราคาขายของหุ้นจดทะเบียนใหม่หรือที่เราเรียกกันว่า “ราคาจองซื้อ” ซึ่งถือได้ว่าบริษัทจดทะเบียนใหม่นั้นจะได้รับเม็ดเงินลงทุนใหม่ๆจากการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ให้นักลงทุน

หุ้นสามัญที่เสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปครั้งแรกหรือที่นักลงทุน มักเรียกว่า “หุ้นไอพีโอ” เป็นหุ้นที่บริษัทเสนอขายให้ประชาชนทั่วไปครั้งแรกและไม่เคยมีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์มาก่อน การขายหุ้นดังกล่าวเป็นการระดมทุนให้บริษัทที่ออกหุ้นเพื่อมาใช้สำหรับทำธุรกิจ และเปิดโอกาสให้คนทั่วไปมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของบริษัทด้วย สิ่งที่นักลงทุนทั่วไปให้ความสนใจต่อหุ้นไอพีโอ คือโดยเฉลี่ยแล้วการลงทุนในหุ้นดังกล่าวจะให้อัตราผลตอบแทนที่สูงกว่าทั้งการลงทุนในหุ้นที่ออกเพิ่มเติมทีหลังและการลงทุนในหุ้นที่มีการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์อยู่แล้ว แม้ว่าจะมีโอกาสขาดทุนบ้างในบางครั้งแต่ก็เป็นสัดส่วนที่น้อยมาก ในวงการการลงทุนถือว่าการลงทุนที่ให้อัตราผลตอบแทนที่สูงผิดปกติว่าการลงทุนอื่น ๆ หากมองอีกนัยหนึ่งก็คือเพราะว่าณชณกิจนำหุ้นไอพีโอมาขายให้นักลงทุนทั่วไปในราคาถูกมากกว่ามูลค่าที่ควรเป็นหรือ Underpricing จึงส่งผลให้ราคาหุ้นไอพีโอเพิ่มขึ้นมากเมื่อนำเข้าซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ในวันแรกทำให้นักลงทุนได้กำไรจากการลงทุนสูงมากนั่นเอง²²

ขั้นตอนการนำหุ้นเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปครั้งแรกออกขาย หรือหุ้นไอพีโอ เริ่มจาก 3-6 เดือน ก่อนยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นหุ้นที่ซื้อขายได้ในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทที่จะออกหุ้นไอพีโอต้องศึกษากฎระเบียบข้อมูลที่เกี่ยวข้องและแต่งตั้งบริษัทที่ปรึกษาทางการเงิน โดยที่ปรึกษาทางการเงินจะตรวจสอบ

²¹ กรุงเทพ, Direct Listing การเสนอขายผ่านระบบซื้อขายใน SET [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://krungthai.com/th/krungthai-update/promotion-detail/1143> [1 กรกฎาคม 2565]

²² กรุงเทพ, Direct Listing การเสนอขายผ่านระบบซื้อขายใน SET [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://krungthai.com/th/krungthai-update/promotion-detail/1143> [1 กรกฎาคม 2565]

คุณสมบัติของบริษัทและช่วยปรับปรุงเอกสารต่าง ๆ ตลอดจนงบการเงินให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ หลังจากนั้นจึงมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ จากนั้นประมาณ 2-5 เดือนก่อนยื่นคำขอตกลงว่าจะต้องแปรสภาพบริษัทเป็นบริษัทมหาชนจำกัด และจัดเตรียมเอกสารเพื่อยื่นขอจำหน่ายหุ้นไอพีโอจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) รวมทั้งวางแผนการกำหนดราคา ตลอดจนการจัดจำหน่ายหุ้นและประชาสัมพันธ์และเมื่อถึงระยะ 1-2 เดือนก่อนยื่นคำขอตกลงจะเปิดต่อตลาดหลักทรัพย์ บริษัทต้องจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แต่งตั้งนายทะเบียนหลักทรัพย์ยื่นคำขออนุญาตขายหุ้นต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ตลอดถึงเตรียมเรื่องการเยี่ยมชมกิจการและตอบข้อซักถามของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) และเมื่อยื่นคำขออนุญาตขายหุ้นต่อตลาดหลักทรัพย์แล้วต้องเตรียมการเรื่องการเยี่ยมชมกิจการและตอบข้อซักถามของตลาดหลักทรัพย์โดยสามารถเตรียมพร้อมกันกับส่วนของกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แล้วจึงเสนอขายแก่ประชาชนได้และสามารถเริ่มซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ภายใน 2 วันทำการ นับจากวันที่มีการส่งรับหลักทรัพย์จดทะเบียน²³

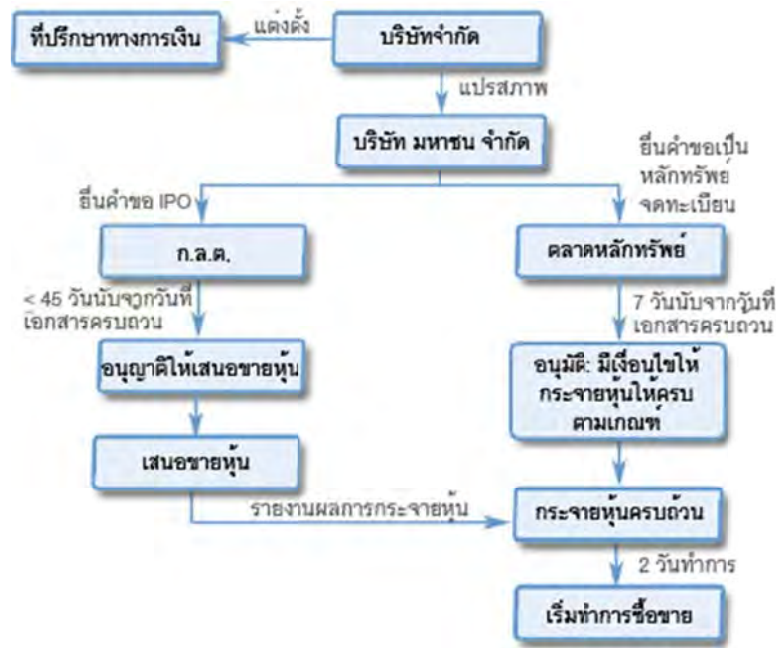
ภายหลังจากการยื่นคำขอกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แล้วที่ปรึกษาทางการเงินจะต้องเตรียมการสำหรับการเข้าเยี่ยมชมกิจการของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งที่ปรึกษาทางการเงินร่วมกับผู้ตรวจสอบบัญชีในการเตรียม Working Paper ให้พร้อมและนัดหารือกับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้ได้ภายใน 10 วันทำการนับจากวันที่ยื่นคำขอเพื่อที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์จะได้นัดเข้าเยี่ยมชมกิจการของบริษัทที่ยื่นคำขอได้ภายในอีก 10 วันทำการถัดไปหลังจากบริษัทได้รับการอนุมัติให้ขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนแล้วจะต้องนำหลักทรัพย์ออกจำหน่ายให้แก่ประชาชนให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แจ้งการอนุญาตและสามารถขออนุญาตขยายเวลาได้อีก 6 เดือนโดยต้องส่งหนังสือพร้อมเหตุผลให้กับสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ไม่น้อยกว่า 30 วัน²⁴

นอกจากนี้ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (mai) กำหนดให้ผู้ยื่นคำขอตกลงกระจายการถือหุ้นรายย่อยให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือนและขอผ่อนผันได้ 6 เดือน โดยต้องแจ้งผ่อนผันและชี้แจงเหตุผลเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันครบกำหนดสุดท้ายหลังจากการขึ้นทะเบียนมีผลบังคับแล้วในส่วนของตลาดของหลักทรัพย์ IPO ที่จะเสนอขายในส่วนของหนังสือชี้ชวนสามารถจัดพิมพ์ได้หลังจากได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ซึ่งเป็นจะเป็นสัญญาณว่ากระบวนการออกจำหน่ายหลักทรัพย์ IPO อย่างเป็นทางการได้เริ่มต้นแล้ว²⁵ สามารถสรุปขั้นตอนได้ดังต่อไปนี้

²³ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, การจดทะเบียนหลักทรัพย์, (กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, 2560)

²⁴ เรื่องเดียวกัน

²⁵ เรื่องเดียวกัน

ภาพที่ 2.1 ขั้นตอนการนำหุ้นเสนอขายแก่ประชาชนทั่วไปครั้งแรกเข้าสู่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์
ที่มา: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ในปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้แบ่งเป็นตลาดหลักทรัพย์เป็น 3 กระดาน ได้แก่ LiVEx mai และ SET เพื่อสนับสนุนให้ผู้ประกอบการและนักลงทุนสามารถเข้าสู่ตลาดทุนได้ง่ายขึ้นด้วยการทำ IPO Roadmap หรือ Road to IPO โดยเริ่มต้นจากการเข้าตลาดหลักทรัพย์ LiVEx เพื่อระดมทุนในการพัฒนาระบบบัญชี ระบบควบคุมภายใน และปรับโครงสร้างองค์กรในการพัฒนาเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ mai หรือ SET ต่อไป ซึ่งจะกล่าวถึงรายละเอียดแต่ละตลาดหลักทรัพย์ใน 3 กระดาน โดยเน้นกระดาน LiVEx ซึ่งเป็นหัวข้อหลักในศึกษาครั้งนี้ ดังนี้

ภาพที่ 2.2 Road to IPO
ที่มา : EMBRYO

2.2.1 ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVE Exchange : LiVEx)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) เห็นความจำเป็นของ SMEs และ Startups ในการเข้าถึงแหล่งระดมทุนในตลาดทุน จึงได้ร่วมกับ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) พัฒนาระดานเทรดหุ้นที่ 3 ในชื่อ LiVE Exchange ซึ่งเป็นมิติใหม่ของการระดมทุน ช่วยให้ SMEs และ Startups มีช่องทางหาแหล่งเงินทุนใหม่ เปิดโอกาสและลดช่องว่างความเหลื่อมล้ำ ขณะเดียวกันจะเป็นมิติใหม่ของการลงทุน เนื่องจากธุรกิจ SMEs และ Startups ให้ความสนใจอย่างมาก

ตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) เกิดขึ้นเพื่อสร้างโอกาสและสนับสนุนการเติบโตให้ผู้ประกอบการ SMEs และ Startups เพื่อให้เข้าถึงแหล่งทุนในตลาดทุน หลังเปิดรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) แล้ว โดยมีผลบังคับใช้เมื่อ 31 มีนาคม 2565²⁶

แมนพงศ์ เสนาณรงค์²⁷ กล่าวว่า ตลาดหลักทรัพย์ฯ มีแผนกลยุทธ์สำคัญในการเชื่อมโยงโอกาสทุกภาคส่วน โดยเฉพาะการเพิ่มโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านตลาดทุนสำหรับ SMEs และ Startups ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ตลาดหลักทรัพย์ฯ “To Make the Capital Market ‘Work’ for Everyone” โดยที่ผ่านมา ได้เปิดให้บริการ Live Platform เพื่อเป็นแพลตฟอร์มที่ช่วยให้ความรู้ เพิ่มศักยภาพและสร้างความพร้อมให้ผู้ประกอบการผ่านบริการต่าง ๆ อาทิ ห้องเรียนผู้ประกอบการ, โครงการ Incubation และ Acceleration Program และได้ร่วมกับสำนักงาน ก.ล.ต. พัฒนาหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับ SMEs / Startups เพื่อให้สามารถระดมทุนและจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้

อย่างไรก็ตาม ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ออกเกณฑ์การจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ผ่านตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ซึ่งมีความแตกต่างจาก SET และ mai ทั้งในส่วนของคุณสมบัติของผู้ออกหลักทรัพย์ และหน้าที่ภายหลังการเข้าจดทะเบียน รูปแบบและวิธีการลงทุนสำหรับกลุ่มผู้ลงทุนที่มีความรู้ ประสบการณ์ และฐานะการเงินในระดับที่สามารถรับความเสี่ยงได้ ตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด รวมถึงบทบาทการกำกับดูแลของตลาดหลักทรัพย์ฯ ภายใต้แนวคิด Light-touch Supervision²⁸ (ทันข่าว Today, 2565)

ตลาดไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ แตกต่างจาก SET และ mai หลายส่วน ไม่ว่าจะเป็น หลักเกณฑ์ของผู้ระดมทุนที่มีความยืดหยุ่นมากกว่า และเป็นผู้ประกอบการคนละกลุ่ม รวมถึงการเสนอหุ้นที่จะยังไม่มี

²⁶ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์ เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ที่ สผล. (ว) 001/2565 [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์_LiVEx.pdf (set.or.th) [1 กรกฎาคม 2565]

²⁷ ทันข่าว today, รู้จัก “LiVE Exchange หรือ LiVEx” กระดานเทรดหุ้น SME และ Startup ทางเลือกใหม่การลงทุน [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.thunkhaotoday.com/news/investing/1452/รู้จัก-live-exchange-หรือ-livex-กระดานเทรดหุ้น-sme-และ-startup-ทางเลือกใหม่การลงทุน> [1 กรกฎาคม 2565]

²⁸ เรื่องเดียวกัน

การเปิดเสนอขายหุ้นให้แก่ประชาชนทั่วไปสำหรับกระดานไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ โดยรายละเอียดความแตกต่างของหลักเกณฑ์ของ LiVEx กับ SET และ mai ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง SET mai และ LiVEx²⁹

เรื่อง	คุณสมบัติ		
	SET	mai	LiVEx
สถานะ	บริษัทมหาชนจำกัด หรือนิติบุคคลที่มีกฎหมายไทยจัดตั้งขึ้นโดยเฉพาะ		
ทุนชำระแล้ว	ตั้งแต่ 300 ล้านบาท	ตั้งแต่ 50 ล้านบาท	ไม่กำหนดขั้นต่ำ
ผลการดำเนินงาน	มีกำไรสุทธิในระยะเวลา 2 ปี หรือ 3 ปี ล่าสุดรวมกันตั้งแต่ 50 ล้านบาท และปีล่าสุด ตั้งแต่ 30 ล้านบาท	มีกำไรสุทธิในปีล่าสุดตั้งแต่ 10 ล้านบาท	SMEs ขนาดกลางขึ้นไป ตามนิยาม สสว. Startups - มี VC/PE ร่วมลงทุน
ระยะเวลาห้ามขายหุ้น	1-3 ปี จำนวน 55% และทยอยขายตามสัดส่วนเมื่อครบกำหนด		3 ปี จำนวน 55% และทยอยขายได้ 20% เมื่อครบ 1 ปี และทุก 6 เดือน
นายทะเบียน	แต่งตั้งให้บริษัท ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด (TSD) หรือนิติบุคคลที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นชอบเป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์		
การซื้อขายในตลาดรอง	ระบบจับคู่อัตโนมัติ (Auto-matching)		ระบบเจรจาต่อรอง (Dealing)
วันที่ชำระเงิน	T+3		T+1

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์³⁰

	SET	mai	LiVEx
ผู้ลงทุน	ผู้ลงทุนทุกประเภท		ผู้ลงทุนตามประเภทที่ ก.ล.ต. กำหนด
บัญชีการซื้อขาย	ทุกประเภท (Cash Account, Cash Balance, Credit Balance)		Prepaid (มีการตรวจสอบหุ้นและเงินก่อนลงทุน)
วิธีการซื้อขาย	แบบ Continuous Trading ด้วยวิธีจับคู่อัตโนมัติและแบบ Trade Report		แบบ Auction ด้วยวิธีจับคู่อัตโนมัติและแบบ Trade Report
ระยะเวลาซื้อขาย	ช่วงเช้า ระหว่าง 09.30 – 12.30 น.		09.30 – 11.00 น.

²⁹ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, การเข้าจดทะเบียน เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละตลาด [ออนไลน์]. 2565.

แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/listing/equities/listing/market-comparison> [23 กรกฎาคม 2565]

³⁰ ประชาชาติธุรกิจ, เปิดขั้นตอนระดมทุนผ่าน LiVEx พร้อมเช็กจุดต่างเทียบ SET- Mai [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.prachachat.net/finance/news-886967> [1 กรกฎาคม 2565]

	ช่วงบ่าย ระหว่าง 14.00 – 17.00 น.	
รูปแบบการส่งคำสั่ง	ผ่านเจ้าหน้าที่ / อินเทอร์เน็ต ระบบ Direct Market Access หรือ Algorithmic Trading	ผ่านเจ้าหน้าที่ / อินเทอร์เน็ต
การชำระราคาและส่งมอบ	แบบ Net Settlement ภายในวันที่ T+2	แบบ Gross Settlement ภายในวันที่ T
ข้อกำหนดอื่น ๆ	กำหนดราคาสูงสุด-ต่ำสุด (Ceiling & Floor) กำหนด Circuit Breaker	ไม่มีการกำหนดราคาสูงสุด (Ceiling & Floor) และไม่กำหนด Circuit Breaker

จากตารางที่ 2 เกณฑ์ที่เกี่ยวกับการซื้อขายของ LIVEx ได้กำหนดให้ซื้อขายผ่านสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ฯ โดยอนุญาตซื้อขายเฉพาะผู้ลงทุนที่สำนักงาน ก.ล.ต. กำหนด ที่สำคัญคือ ต้องเป็นบัญชีในรูปแบบ Prepaid โดยต้องมีหุ้น หรือเงินเพียงพอสำหรับการซื้อขาย และเปิดให้ซื้อขายแบบ Auction ด้วยวิธีจับคู่อัตโนมัติ (Automatic Order Matching : AOM) วันละ 1 รอบ ระหว่าง 9.30–11.00 น. ชำระราคาและส่งมอบแบบ Gross Settlement ภายในวันเดียวกันกับวันที่ซื้อขาย (วันที่ T) และไม่มีการกำหนด Ceiling & Floor และ Circuit Breaker³¹ (กรุงเทพฯธุรกิจ, 2565)

อย่างไรก็ตาม การระดมทุนและจดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์เกี่ยวกับคุณสมบัติบริษัทที่จะระดมทุนและจดทะเบียนและหน้าที่ภายหลังเข้าจดทะเบียน มีรายละเอียดดังในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การระดมทุนและจดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์³²

คุณสมบัติบริษัทที่จะระดมทุนและจดทะเบียน	หน้าที่ภายหลังเข้าจดทะเบียน
1. เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่ไม่เกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ผิดกฎหมายและไม่ใช่ Investment Company	1. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน ตามรอบระยะเวลา
2. เป็น SME ขนาดกลางขึ้นไป ตามนิยามของ สสว. หรือเป็น Startups ที่มี VC หรือ PE ร่วมลงทุนในบริษัท	1.1 งบการเงิน งวด 6 เดือน และ 1 ปี 1.2 แบบ 56-1 SME One Report
3. กรรมการและผู้บริหารต้องไม่มีลักษณะขาดความน่าไว้วางใจ	2. เปิดเผยข้อมูลสำคัญตามเหตุการณ์ เช่น มติที่ประชุมผู้ถือหุ้น / คณะกรรมการเหตุการณ์สำคัญที่มีผลต่อการประกอบธุรกิจ
4. ผู้บริหารทุกรายผ่านหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการเข้าตลาดทุน	
5. มูลค่าระดมทุน 10-50 ล้านบาท และระดมทุนได้ไม่ต่ำกว่า 80% ของมูลค่าระดมทุนที่ตั้งไว้	3. การดำรงคุณสมบัติและการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการผู้บริหารสูงสุด ผู้บริหารสูงสุดแต่ละสายงาน

³¹ กรุงเทพฯธุรกิจ, รู้จัก "LIVEx" กระดานเทรดหุ้น "SMEs-Startups" ต่างจาก SET และ mai อย่างไร? [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/finance/stock/994876> [18 กันยายน 2565]

³²ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล, ตลาด.คลอดเกณฑ์"ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์"มีผล 31 มี.ค. ประเดิมเทรด Q3 นี้ [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.thansettakij.com/finance/517444> [1 กรกฎาคม 2565]

6. กำหนดระยะเวลาห้ามขายหุ้น 3 ปี จำนวน 55% สำหรับ Strategic Shareholders และทยอยขายได้ 20% เมื่อครบ 1 ปี และหลังจากนั้นทุก ๆ 6 เดือน	3.1 ไม่มีลักษณะต้องห้าม และ 3.2 ปฏิบัติหน้าที่เป็นไปตามหลัก fiduciary duty
--	---

นอกจากประโยชน์ต่อผู้ประกอบการรายย่อยอย่าง SMEs และ Startup แล้ว ในมิติของนักลงทุนก็จะได้รับประโยชน์จากกระดานเทรดนี้ ได้แก่

1. ได้รับข้อมูลที่ครบถ้วนมากขึ้น ช่วยในการประเมินความสำเร็จสำหรับการลงทุนในธุรกิจ Startup/SME
2. มีระบบที่ช่วยให้มั่นใจในการจูงซื้อหรือลงทุนในธุรกิจ Startup/SME
3. มีสภาพคล่องในการซื้อขายเปลี่ยนมือผู้ถือหลักทรัพย์ได้ง่ายขึ้น
4. สามารถทำการซื้อขายหลักทรัพย์ ตลอดจนชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ผ่านระบบที่ปลอดภัยและมีความโปร่งใสมากขึ้นกว่าเดิม

2.2.2 ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment : mai)

ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ หรือ mai ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ให้จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 11 พฤศจิกายน 2541 และได้เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2542 โดยมีเป้าหมายเพื่อเป็นแหล่งระดมทุนให้แก่ธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก³³ โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่เป็นอุตสาหกรรมส่งออก อุตสาหกรรมที่รัฐบาลมุ่งให้การส่งเสริมเพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ หรืออุตสาหกรรมการผลิตที่มีแนวโน้มการเติบโตที่ดี การเกิดขึ้นของตลาดหลักทรัพย์ mai ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาตลาดทุนของประเทศอีกระดับหนึ่ง ซึ่งถือเป็นการช่วยสนับสนุนแหล่งเงินทุนให้แก่ธุรกิจที่กำลังเติบโตและมีอนาคตซึ่งมีอยู่อีกเป็นจำนวนมาก ให้ขยายปริมาณธุรกิจออกไปได้³⁴

ตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ เปิดดำเนินการอย่างเป็นทางการ ภายใต้การบริหารงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เพื่อเปิดโอกาสให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ไม่สามารถเข้าตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้ซึ่งตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ สามารถทำให้กิจการเหล่านี้เข้าถึงแหล่งเงินทุนได้ง่ายและเร็วขึ้นโดยเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอนั้นกิจการที่ต้องการเข้าตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ จะมีผลการดำเนินงาน ขนาดของกิจการระยะการดำเนินการของกิจการน้อยกว่าตลาดหลักทรัพย์ฯ ปัจจุบันตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอมีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในปี พ.ศ.2551-พ.ศ. 2555 บริษัทที่เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอได้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่าการซื้อขายเพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2551 เท่ากับ 61,356 ล้านบาท ปีพ.ศ. 2555 เพิ่มขึ้นเป็น 245,076 ล้านบาท นอกจากนี้ยังพบว่าปี 2555 ผลการดำเนินงานของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอนั้นมีอัตราการเติบโตของธุรกิจ

³³ บริษัทที่จดทะเบียนจะต้องมีทุนชำระแล้วมากกว่าหรือเท่ากับ 50 ล้านบาท

³⁴ สนิทภู สุภรณ์ไพบุลย์, เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2561)

ค่อนข้างสูงทำให้มีกำไรรวม 1.36 พันล้านบาท เพิ่มขึ้น 22.7% จากปีก่อนหน้า ซึ่งทำให้วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ต้องการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการลงทุนเพิ่มศักยภาพของธุรกิจ อีกทั้งยังช่วยสร้างภาพลักษณ์และความน่าเชื่อถือให้แก่ธุรกิจ โดยจะเน้นให้บริษัทจดทะเบียน SMEs และกิจการที่เกี่ยวกับนวัตกรรมมีทางเลือกหนึ่งในการระดมทุนที่เทียบเท่ากับกิจการขนาดใหญ่ที่มีศักยภาพเติบโตสูงในตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ ซึ่งถือว่าเป็นการสร้างรากฐานสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจ รวมถึงเป็นการเตรียมความพร้อมให้กิจการเหล่านี้ที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อไปในอนาคต

ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอมีการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (mai Index) ที่เป็นดัชนีราคาหลักทรัพย์ที่สะท้อนภาวะการซื้อขายโดยรวมของตลาดหลักทรัพย์เอ็ม เอ ไอ ทั้งหมดแยกต่างหากจากการคำนวณดัชนีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยนั้น จะมีหลักการคำนวณเช่นเดียวกับการคำนวณดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่ง mai Index จะใช้มูลค่าการซื้อขายหลักทรัพย์รวมของตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ ณ วันที่ 2 กันยายน 2545 เป็นวันฐานซึ่งการคำนวณจะเป็นการแสดงการเคลื่อนไหวของราคาหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายว่ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นหรือลดลงทำให้เห็นถึงสถานะของตลาดโดยทั่วไป จะเป็นการสะท้อนให้เห็นสถานะทางเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย ถ้าดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เปลี่ยนไปในทิศทางที่สูงขึ้นแสดงว่าภาวะตลาดหุ้นดีขึ้นในทางตรงกันข้ามถ้าดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์ลดลงแสดงให้เห็นว่าภาวะตลาดหุ้นกำลังซบเซาซึ่งนักลงทุนสามารถใช้ดัชนีราคาหุ้นตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (mai Index) นี้ ใช้ในการวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์ได้ว่ามีทิศทางไปในทางใด เพื่อให้นักลงทุนหรือผู้ประกอบการใช้ประกอบการวางแผนตัดสินใจลงทุนและเพื่อทำให้ผลประโยชน์ดีขึ้น ซึ่งก่อนที่นักลงทุนจะตัดสินใจลงทุนย่อมต้องมีการประเมินและคาดการณ์ทิศทางการเปลี่ยนแปลงของราคาหลักทรัพย์และต้องทำการวิเคราะห์ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ อัตราเงินเฟ้อ ดัชนี ราคาผู้บริโภค เป็นต้น ปัจจัยพื้นฐานที่มีผลต่อราคาหลักทรัพย์เช่นการเปลี่ยนแปลงของราคาจำนวนหุ้นจดทะเบียนลักษณะของธุรกิจอัตราส่วนราคาปิดต่อกำไรสุทธิของตลาดหลักทรัพย์หนี้สินสภาพคล่องความสามารถในการทำกำไรเงินปันผล เป็นต้น เพื่ออาศัยเป็นข้อมูลพื้นฐานในการตัดสินใจลงทุนในหลักทรัพย์นั้นๆ เป็นการวิเคราะห์ความเคลื่อนไหวของราคาในอดีต ทำให้สามารถคาดการณ์ราคาของหลักทรัพย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อทำให้นักลงทุนสามารถหาช่วงเวลาหรือจังหวะที่เหมาะสมในการตัดสินใจซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อให้ได้รับผลตอบแทนในอนาคตในรูปของเงินปันผลจากกำไรสุทธิที่กิจการทำรายได้ในแต่ละปีให้ได้มากที่สุด

2.2.3 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET)

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือ SET จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. 2517 เป็นหน่วยงานหลักที่มีหน้าที่ในการระดมทุนและพัฒนาตลาดทุนในประเทศซึ่งรวมไปถึงการควบคุมดูแลการซื้อขายหลักทรัพย์ให้เป็นไปอย่างมีระเบียบ มีการจัดสถานที่เพื่อเป็นศูนย์กลางของการซื้อขายหลักทรัพย์โดยหลักทรัพย์ที่ทำการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ฯจะต้องเป็นหลักทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนขึ้นบัญชีหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ฯ (Listed Companies) ซึ่ง

ต้องมีคุณสมบัติครบตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดไว้ (โดยบริษัทที่จดทะเบียนจะต้องมีทุนชำระแล้วมากกว่าหรือเท่ากับ 300 ล้านบาท) โดยตลาดหลักทรัพย์ฯ มีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องผลประโยชน์ของผู้ลงทุนมิให้ถูกเอารัดเอาเปรียบจากบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และเพื่อให้ผู้ลงทุนสามารถลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทที่มีความมั่นคงและสามารถได้รับผลตอบแทนตามสมควร ขณะเดียวกันก็มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการสนับสนุนบริษัทที่มีศักยภาพในเชิงธุรกิจให้สามารถหาเงินทุนเพื่อการดำเนินกิจการให้ประสบผลสำเร็จ³⁵

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยมีวิสัยทัศน์สำคัญคือ “พัฒนาตลาดทุน เพื่อทุกคน” ตลาดทุนเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในองค์กรวม จึงมุ่งมั่นสร้างสรรค์ตลาดทุนให้เกิดประโยชน์ต่อทุกภาคส่วนของสังคม ซึ่งตลาดหลักทรัพย์ฯ เชื่อมั่นว่าการเติบโตอย่างมีคุณภาพของธุรกิจจะสร้างความแข็งแกร่งให้แก่ประเทศ และผลจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชาติ

ในปี 2565 ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเผชิญกับปัจจัยทั้งภายในและภายนอกประเทศ นำมาซึ่งการปรับตัว พัฒนาระบบงานและวิธีการทำงาน เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ และยังคงสามารถดำเนินงานตามวิสัยทัศน์ “To Make the Capital Market ‘Work’ for Everyone” โดยเฉพาะการขยายให้ครอบคลุมภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กว้างขึ้น³⁶

อย่างไรก็ตาม ปัจจัยความเปลี่ยนแปลงที่กระทบเศรษฐกิจและตลาดทุนไทยในปี 2565 มีดังนี้

1. นวัตกรรมทางเทคโนโลยี โครงสร้างอุตสาหกรรมของไทยที่ผ่านมากระจุกตัวบนเทคโนโลยีเดิมและมีข้อจำกัด ในการเปลี่ยนผ่านไปสู่เทคโนโลยีใหม่ และพึ่งพาเทคโนโลยีจากต่างชาติ ซึ่งต้องปรับเปลี่ยนเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของไทย³⁷

2. ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ ประเด็นด้านเศรษฐกิจและการเมืองระหว่างประเทศมหาอำนาจ รวมถึงการดำเนินนโยบายการเงินของธนาคารกลางในหลายประเทศ ส่งผลต่ออัตราดอกเบี้ยโตของเศรษฐกิจโลกและไทย ผลกระทบต่อการฟื้นตัวของไทยซึ่งมีภาคการส่งออกและท่องเที่ยวเป็นตัวขับเคลื่อน

3. ความเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศ มีโอกาสเกิดอุทกภัยและภัยแล้งที่รุนแรงมากขึ้น สินค้าภาคการเกษตรมีผลผลิตที่ลดลงรวมทั้งภาคอุตสาหกรรมที่กระจุกตัวอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อน้ำท่วม ส่งผลให้การดำเนินธุรกิจอาจหยุดชะงัก

³⁵ สินีญา สุภรณ์ไพบูลย์, เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร, พิมพ์ครั้งที่ 10 (กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2561) หน้า 50

³⁶ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, เสริมพลัง สนับสนุนการเติบโต SMEs/Startups ไทย ด้วย LiVE Platform และ LiVEX [ออนไลน์]. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/about/setsource/insights/article/85-livex> [1 กรกฎาคม 2565]

³⁷ สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง, “แผนพัฒนาตลาดทุนไทย ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2565 –2570)” ข่าวกระทรวงการคลัง, ฉบับที่ 22/2566 [ออนไลน์]. 2566. แหล่งที่มา: https://media.thaigov.go.th/uploads/document/142/2023/01/pdf/Doc_20230131160703000000.pdf [30 มีนาคม 2566]

4. ภาวะสังคมผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์ ปัญหาการขาดแคลนแรงงานในตลาดแรงงาน ประชาชนยังไม่มีเตรียมความพร้อมเพื่อเข้าสู่วัยเกษียณที่เพียงพอและทันการณ์ ขณะที่ระบบประกันสังคมอาจไม่สามารถรองรับโครงสร้างประชากรผู้สูงอายุได้ในอนาคต

5. ผลกระทบระยะยาวของ COVID-19 หนี้ครัวเรือนอยู่ในระดับสูง และความเหลื่อมล้ำทางรายได้ที่เพิ่มมากขึ้น ประชาชนยังต้องมีการปรับตัวและเพิ่มความเข้าใจในการปรับตัวและใช้ประโยชน์จากเศรษฐกิจดิจิทัล

ปี 2565 ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้ดำเนินงานตามกรอบกลยุทธ์ “เชื่อมโยงตลาดทุน มุ่งสร้างโอกาสใหม่” เพื่อรองรับกับสถานการณ์ความท้าทายต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น รวมทั้งสอดคล้องกับโลกยุคดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไม่หยุดนิ่ง โดยมีกลยุทธ์ 4 ด้าน และเป้าหมายของแผนกลยุทธ์แต่ละด้านเพื่อสร้างประโยชน์แก่ทุกภาคส่วน ดังนี้

ท่ามกลางความไม่แน่นอนของการฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโลกจากภาวะเงินเฟ้อที่ยังอยู่ในระดับสูง รวมถึงความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังไม่คลี่คลาย ได้ส่งผลต่อความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุน และเมื่อผนวกกับพัฒนาการเทคโนโลยีทางการเงินที่ทำให้พฤติกรรมผู้ลงทุนเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ขณะที่ประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่ภาวะสังคมผู้สูงอายุแบบสมบูรณ์ (Aged Society) ผนวกกับผลกระทบระยะยาวของ COVID-19 ที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตและการดำเนินธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญ ตลาดหลักทรัพย์ฯ ยังคงมุ่งเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของตลาดทุนไทย ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน ทั้งสิ่งแวดล้อม สังคม และบรรษัทภิบาล เพื่อมุ่งสู่การเป็นตลาดทุนที่สร้างประโยชน์ให้แก่ทุกภาคส่วน ตามวิสัยทัศน์ “พัฒนาตลาดทุน เพื่อทุกคน” (To Make the Capital Market “Work” for Everyone) เพื่อร่วมขยายการเติบโตไปพร้อมกัน ทั้งธุรกิจ อุตสาหกรรมตลาดทุน สังคมและประเทศ ภายใต้ทิศทางกลยุทธ์ปี 2566-2568 “สร้างโอกาสที่มากกว่าเพื่อทุกคน” (Growth for Business, Industry and Society) โดยมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานกลาง เชื่อมระบบนิเวศการลงทุนในตลาดทุนปัจจุบันกับการลงทุนเพื่ออนาคต และขับเคลื่อนความยั่งยืนอย่างต่อเนื่องทั้งภายในและภายนอกองค์กร ผ่านความร่วมมือกับพันธมิตรเพื่อให้ตลาดทุนและเศรษฐกิจไทยเติบโตได้อย่างสมดุลและยั่งยืนจากเป้าหมายข้างต้น ตลาดหลักทรัพย์ฯ ได้กำหนดแผนกลยุทธ์ปี 2566-2568 ใน 4 ด้านสำคัญ³⁸ ดังนี้

1. ทำตลาดทุนให้เป็นเรื่องง่าย (Make fundraising & investment simple)
2. ยกระดับมาตรฐานเพื่ออุตสาหกรรม (Move industry & ecosystem with standard)
3. ร่วมสร้างโอกาสเพื่อก้าวข้ามขีดจำกัด (Match partners for synergy)
4. ยึดหลักความยั่งยืนเป็นแกนขับเคลื่อนการทำงาน (Merge ESG with substance)

³⁸ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, แฉลงแผนกลยุทธ์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปี 2566-2568 [ออนไลน์] 2566. แหล่งที่มา: <https://media.set.or.th/set/Documents/2023/Jan/Presentation-SET-2023-strategic-plan.pdf> [30 มีนาคม 2566]

2.3 ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการเพื่อเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai หรือ SET เช่น

2.3.1 ที่ปรึกษาทางการเงิน (Financial Advisor : FA) ซึ่งมีบทบาทสำคัญในการคัดเลือกและกลั่นกรองคุณภาพของบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดูแลให้บริษัทเปิดเผยข้อมูลให้ครบถ้วน ถูกต้อง และเพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน และให้ความเห็นต่อผู้ถือหุ้นเมื่อบริษัทจดทะเบียนมีการทำรายการสำคัญที่อาจกระทบต่อสิทธิและผลประโยชน์ของผู้ถือหุ้น เช่น รายการเกี่ยวกับการเข้าครอบงำกิจการ รายการที่เกี่ยวข้องกัน และรายการได้มาหรือจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์สำคัญ ซึ่งผลงานของ FA มีความสำคัญอย่างมากกับผู้ลงทุนและผู้ที่เกี่ยวข้องในวงกว้าง โดย FA เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลที่เปิดเผยในแบบคำขอ/Filing รายงานและเอกสารต่าง ๆ ที่ยื่นต่อ ก.ล.ต.³⁹

2.3.2 ผู้รับผิดชอบสูงสุดในสายงานบัญชีและการเงิน (CFO) และผู้ควบคุมดูแลการทำบัญชี (สมุห์บัญชี) ซึ่ง CFO จะต้องผ่านการอบรม Orientation Course ไม่น้อยกว่า 12 ชั่วโมง กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย หรือสภาวิชาชีพบัญชี ก่อนวันที่บริษัทผู้ขออนุญาตยื่นคำขออนุญาตต่อสำนักงาน และสมุห์บัญชี จะต้องเป็นผู้ทำบัญชีที่มีคุณสมบัติและเงื่อนไขของการเป็นผู้ทำบัญชีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า และเข้ารับการอบรมพัฒนาความรู้ต่อเนื่องทางด้านบัญชี (CPD)⁴⁰ เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถรับผิดชอบด้านการเงิน การควบคุมภายใน และการจัดทำบัญชีให้เป็นไปตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทย (Thai Financial Reporting Standards - TFRSs) ที่อ้างอิงจากมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ (International Financial Reporting Standards - IFRSs) ฉบับสำหรับกิจการที่มีส่วนได้เสียสาธารณะ (Publicly Accountable Entities- PAEs) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3.3 ผู้สอบบัญชี (CPA) ที่ได้รับความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. เพื่อให้ความเชื่อมั่นและแสดงความเห็นต่องบการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ฯ และที่กำลังจะเข้าจดทะเบียนฯ โดยปัจจุบันมีอยู่ 33 แห่ง⁴¹

2.3.4 คณะกรรมการตรวจสอบ (Audit Committee : AC) ซึ่ง ก.ล.ต. กำหนดให้มีกรรมการอิสระอย่างน้อยหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมด แต่ต้องไม่น้อยกว่า 3 คน เป็นคณะกรรมการตรวจสอบ เพื่อสอบทานให้บริษัทมีการรายงานทางการเงินอย่างถูกต้องและเปิดเผยอย่างเพียงพอ สอบทานให้บริษัทมีระบบควบคุมภายในและระบบการตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ รวมทั้ง

³⁹ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, ที่ปรึกษาทางการเงิน [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: www.sec.or.th/TH/pages/lawandregulations/financialadvisor.aspx [1 กรกฎาคม 2565]

⁴⁰ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, การติดตามดูแลรายงานทางการเงินของกิจการในตลาดทุน [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา: <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LawandRegulations/AuditorFollow.aspx> [1 กรกฎาคม 2565]

⁴¹ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์, รายชื่อผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบ [ออนไลน์]. ม.ป.ป. แหล่งที่มา: <https://market.sec.or.th/public/orap/AUDITOR01.aspx?lang=th> [1 กรกฎาคม 2565]

สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท⁴²

2.3.5 ผู้ตรวจสอบภายใน (Internal Audit : IA) เป็นผู้ประเมินความเพียงพอและเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในของบริษัท ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาแนะนำอย่างเที่ยงธรรม เกี่ยวกับการควบคุมภายในเพื่อเพิ่มคุณค่าให้กับองค์กร และเพื่อปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ⁴³ โดยก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์จะใช้ Internal Auditor – Outsource เพื่อความอิสระในการประเมินระบบควบคุมภายใน และเมื่อเข้าตลาดหลักทรัพย์ได้แล้วอาจใช้ Outsource หรือ Inhouse ก็ได้

ภาพที่ 2.3 ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ IPO

ที่มา : SET

ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการ IPO ดังกล่าว ทำให้เกิดต้นทุนในการเข้าตลาดหลักทรัพย์ mai หรือ SET เป็นจำนวนมาก เป็นที่มาของโครงการ LiVEx เพื่อช่วยเหลือผู้ประกอบการ SMEs ให้สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในตลาดทุนได้ง่ายขึ้น โดยลดองค์ประกอบ ได้แก่ FA AC IA ระบบ ERP และการอบรมกับสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD)

⁴² ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, การดำรงสถานะกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ [ออนไลน์]. 2564. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/listing/listed-company/simplified-regulations/maintaining-status/audit-committee> [1 กรกฎาคม 2565]

⁴³ ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี, คู่มือ Internal Control for IPO: การควบคุมภายในเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นบริษัทจดทะเบียน (กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2563)

	LIVEx	SET / mai
FA for Filing		
NPAE to PAEs		
CPA – SET approved		
Audit Committee		
Internal Audit		
ERP		
IOD		

ภาพที่ 2.4 เปรียบเทียบองค์ประกอบผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ IPO
ที่มา : Creative Accounting Academy

บทที่ 3

กฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์

ตลาดทุนไทยยุคใหม่เกิดขึ้นพร้อมกับการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2504 - 2509) เพื่อรองรับการเติบโตและส่งเสริมความมั่นคงทางเศรษฐกิจและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ต่อมา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2510 - 2514) ได้เสนอให้มีการจัดตั้ง ตลาดหลักทรัพย์ที่มีระบบระเบียบขึ้นเป็นครั้งแรก โดยเน้นให้มีบทบาทสำคัญในการเป็นแหล่งระดมเงินทุน เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมของประเทศ⁴⁴ โดยตลาดทุน เป็นกลไกสำคัญที่จะขับเคลื่อนเศรษฐกิจในองค์กรรวม ไม่ได้ตอบสนองความต้องการเฉพาะคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น⁴⁵ ปัจจุบันประเทศไทยมีตลาดทุนสำคัญ 3 แห่ง ได้แก่ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ (mai) และตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEX)

3.1 กฎหมายในประเทศไทย

3.1.1 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 ประกาศใช้เมื่อ วันที่ 12 มีนาคม พ.ศ. 2535 โดยมีนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกอบด้วย 13 หมวด 344 มาตรา โดยเลือกหมวดและมาตราที่เกี่ยวข้องมีรายละเอียดดังนี้

หมวด 1 การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ส่วนที่ 1 คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาตรา 19 ให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

อำนาจและหน้าที่ของสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้รวมถึง

(3) กำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล การจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ

(4) รับค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงหรือตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. และสำนักงานกำหนด ทั้งนี้ เฉพาะเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน

หมวด 2 การออกหลักทรัพย์ของบริษัท ส่วนที่ 5 การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี

⁴⁴ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ความเป็นมาและบทบาท [ออนไลน์], ม.ป.ป. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/about/overview/journey>[1 กรกฎาคม 2565]

⁴⁵ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, ภาพรวมตลาดหลักทรัพย์ฯ [ออนไลน์], ม.ป.ป., แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/about/main>[1 กรกฎาคม 2565]

มาตรา 56 ให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามมาตรา 32 มาตรา 33 หรือมาตรา 34 จัดทำ และส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสำนักงาน ดังต่อไปนี้

- (1) งบการเงินรายไตรมาสที่ผู้สอบบัญชีได้สอบทานแล้ว
- (2) งบการเงินประจำงวดการบัญชีที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้ว
- (3) รายงานประจำปี
- (4) รายงานการเปิดเผยข้อมูลอื่นใดเกี่ยวกับบริษัทตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

มาตรา 61 ผู้สอบบัญชีตามมาตรา 56 ต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ เมื่อได้รับความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้สอบบัญชีนั้นมีสิทธิสอบบัญชีบริษัทหลักทรัพย์ตามมาตรา 106 บริษัทที่ออกหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ตามที่กำหนดในมาตรา 199 และบริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ตามที่กำหนดในมาตรา 217 ได้ด้วย

หมวด 3 การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน

มาตรา 65 การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทหรือเจ้าของหลักทรัพย์ได้ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานและแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนดังกล่าวมีผลใช้บังคับแล้ว

มาตรา 89 ผู้สอบบัญชีที่แสดงความเห็นต่องบการเงินซึ่งเผยแพร่ไว้ในแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ใหม่และหนังสือชี้ชวนในหมวดนี้ต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

หมวด 5 ตลาดหลักทรัพย์ ส่วนที่ 4 หลักทรัพย์จดทะเบียน

มาตรา 189 บุคคลใดประสงค์จะนำหลักทรัพย์ที่ตนออกไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ จะต้องนำหลักทรัพย์นั้นไปจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์

3.1.2 พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติ บริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 ประกาศใช้เมื่อ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2535 โดยมีนายอานันท์ ปันยารชุน นายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นผู้รับสนองพระบรมราชโองการ พระราชบัญญัติฉบับนี้ประกอบด้วย 17 หมวด 1 บทเฉพาะกาล และมี 225 มาตรา โดยเลือกเฉพาะ มาตราที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

หมวด 2 การเริ่มจัดตั้งบริษัท

มาตรา 15 บริษัทมหาชนจำกัด คือ บริษัทประเภทซึ่งตั้งขึ้นด้วยความประสงค์ที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชน โดยผู้ถือหุ้นมีความรับผิดชอบจำกัดไม่เกินจำนวนเงินค่าหุ้นที่ต้องชำระและบริษัทดังกล่าว ได้รับความประสงค์เช่นนั้นไว้ในหนังสือบริคณห์สนธิ

หมวด 3 การเสนอขายหุ้นต่อประชาชน

มาตรา 24 การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

มาตรา 25 ให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทหรือบริษัทจัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการเสนอขายหุ้นต่อประชาชนที่ต้องจัดทำและส่งให้หน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยส่งให้นายทะเบียนหนึ่งชุดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งให้แก่หน่วยงานดังกล่าวแก่นายทะเบียนตามหลักเกณฑ์วิธีการและเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

3.1.3 ประกาศและกฎเกณฑ์สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) ที่เกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์

3.1.3.1 ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ทจ.71/2564 เรื่อง การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์

ประกาศฉบับนี้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2565 ประกอบด้วย 3 ภาค แต่ละภาคแบ่งออกเป็นหมวดและส่วนตามลำดับ ดังนี้

ภาค 1 บททั่วไป

หมวด 2 การจัดทำ ยื่น ส่ง หรือเปิดเผยข้อมูล และเอกสารตามประกาศ

ข้อ 5 ภาษาที่ใช้ในการจัดทำ ยื่น ส่ง หรือเปิดเผยข้อมูลหรือเอกสารตามประกาศนี้ ให้ใช้ภาษาไทย

ผู้มีหน้าที่ตามประกาศนี้อาจจัดทำ ยื่น ส่ง หรือเปิดเผยข้อมูลหรือเอกสารตามวรรคหนึ่งเป็นภาษาอังกฤษด้วยก็ได้ โดยมีสาระสำคัญของข้อมูลไม่ต่างจากข้อมูลหรือเอกสารฉบับภาษาไทย ทั้งนี้ ในกรณีที่เป็นการยื่นหรือส่งต่อสำนักงาน ต้องยื่นหรือส่งคำรับรองความถูกต้องของข้อมูลมาพร้อมกันด้วย

ข้อ 6 การยื่นหรือส่งข้อมูลหรือเอกสารตามประกาศนี้ ให้เป็นไปตามรูปแบบและวิธีการที่สำนักงานกำหนดไว้บนเว็บไซต์ของสำนักงาน

ข้อ 10 ในการพิจารณาข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวน

ภาค 2 การอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นการทั่วไป

หมวด 1 หลักเกณฑ์การอนุญาต

ข้อ 11 การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่เพื่อการจดทะเบียนหุ้นของบริษัทเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ ให้ถือว่าได้รับอนุญาตจากสำนักงานต่อเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) บริษัทที่เสนอขายต้องเข้าลักษณะตามส่วนที่ 1

(2) เป็นการเสนอขายต่อผู้ลงทุนที่เข้าลักษณะตามส่วนที่ 2

(3) มูลค่าการเสนอขายทั้งหมดรวมกันไม่น้อยกว่า 10 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 500 ล้านบาท
 ข้อ 12 บริษัทที่มีหุ้นเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โลฟท์เอ็กซ์เชนจ์
 หากประสงค์จะเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นการทั่วไป ให้ถือว่าการเสนอขายดังกล่าว ได้รับ
 อนุญาตจากสำนักงาน เมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 11 และหลักเกณฑ์เพิ่มเติมดังต่อไปนี้

(1) หนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติการออกและเสนอขายหลักทรัพย์ต้องมีข้อมูลตามที่กำหนดในประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยรายการในหนังสือนัดประชุมผู้ถือหุ้น
 ของบริษัทจดทะเบียนเพื่อขออนุมัติการออกและเสนอขายหลักทรัพย์

(2) บริษัทไม่อยู่ระหว่างการดำเนินการดังนี้

(ก) ค้างการนำส่งงบการเงินหรือรายงานที่มีหน้าที่ต้องจัดทำและส่งต่อสำนักงาน
 หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

(ข) ถูกตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยขึ้นเครื่องหมายดงนี้ กับหุ้นของบริษัท

1. NP (Notice Pending) ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 เกี่ยวกับการเปิดเผยฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน สารสนเทศ และการปฏิบัติการใด ๆ ของบริษัท
 จดทะเบียนที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในโลฟท์เอ็กซ์เชนจ์

2. NC (Non-compliance) ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
 เกี่ยวกับการเพิกถอนหุ้นสามัญจากการเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในโลฟท์เอ็กซ์เชนจ์

ส่วนที่ 1 ลักษณะของบริษัท

ข้อ 13 บริษัทที่เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่เพื่อการจดทะเบียนหุ้นของบริษัทดังกล่าว
 เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์โลฟท์เอ็กซ์เชนจ์ ต้องมีลักษณะที่ครบถ้วนดังต่อไปนี้

(1) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย

(2) กรรมการและผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีชื่ออยู่ในระบบข้อมูลรายชื่อกรรมการและ
 ผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ การแสดง
 ชื่อบุคคลในระบบข้อมูลรายชื่อกรรมการและผู้บริหารของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์

(3) งบการเงินประจำงวดปีบัญชีล่าสุดและงบการเงินประจำงวด 6 เดือนแรกของปี
 บัญชี ก่อนการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลต้องถูกต้อง น่าเชื่อถือ และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(ก) จัดทำขึ้นตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

(ข) ผ่านการตรวจสอบ หรือสอบทาน (กรณีงบการเงินประจำงวด 6 เดือนแรก
 ของปีบัญชี) จากผู้สอบบัญชีที่อยู่ในบัญชีที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

(ค) รายงานการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีตาม (ข) ต้องไม่มีความหมายในลักษณะดังนี้

1. การจัดทำและเปิดเผยข้อมูลในงบการเงินไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
 การรายงานทางการเงินที่ต้องใช้ในการจัดทำงบการเงินนั้น

2. ผู้สอบบัญชีถูกจำกัดขอบเขตการตรวจสอบหรือสอบทาน แล้วแต่
 กรณีโดยการกระทำหรือไม่กระทำของบริษัท หรือของกรรมการหรือผู้บริหารของบริษัท

(4) บริษัทไม่มีประวัติหรือลักษณะตามที่กำหนดในข้อ 14

(5) การประกอบธุรกิจของบริษัทมีลักษณะดังนี้

(ก) ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับธุรกิจที่ฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรง เช่น การค้ำมนุษย์ การผลิตหรือจำหน่ายยาเสพติด หรือการฟอกเงิน เป็นต้น

(ข) ไม่มีการดำเนินงานในลักษณะที่เป็นการฝ่าฝืนหรือการไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายอันอาจเป็นเหตุให้ธุรกิจของบริษัทได้รับผลกระทบอย่างร้ายแรงและมีนัยสำคัญ

(ค) ไม่มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company) และไม่มีพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นว่าการดำเนินงานของบริษัท การบริหารงานของกรรมการและผู้บริหาร ตลอดจนการเปิดเผยนโยบายการดำเนินงานของบริษัทต่อสาธารณชน มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ลงทุนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในลักษณะเช่นเดียวกับการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน

ให้สำนักงานมีอำนาจกำหนดแนวทาง (guideline) ในรายละเอียดเกี่ยวกับการพิจารณากรณีที่เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายอย่างร้ายแรงตามวรรคหนึ่ง (ก) และผลกระทบอย่างร้ายแรงและมีนัยสำคัญตามวรรคหนึ่ง (ข) ได้

ข้อ 14 บริษัทที่เสนอขายหุ้นต้องไม่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ เว้นแต่เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในข้อ 15

(1) ภายในระยะเวลา 5 ปีก่อนวันยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล

(ก) เคยมีประวัติฝ่าฝืนหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ ในเรื่องที่มีนัยสำคัญ

(ข) เคยถูกสำนักงานปฏิเสธคำขออนุญาตเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยการขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ เนื่องจากมีเหตุที่มีนัยสำคัญอันควรสงสัยเกี่ยวกับกลไกการบริหารจัดการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังนี้

1. อาจไม่สามารถปฏิบัติต่อผู้ถือหุ้นได้อย่างเป็นธรรมโดยอาจมีการเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งซึ่งจะทำให้ได้เปรียบผู้ถือหุ้นรายอื่นหรือได้ประโยชน์มากกว่าผู้ถือหุ้นรายอื่นโดยไม่สมควร

2. อาจไม่สามารถรักษาสีทิวของผู้ถือหุ้นได้โดยทำให้บุคคลใดบุคคลหนึ่งได้รับประโยชน์ทางการเงินนอกเหนือจากที่พึงได้ตามปกติ หรือโดยทำให้บริษัทเสียประโยชน์ที่พึงได้รับ

(ค) เคยถูกสำนักงานปฏิเสธคำขออนุญาตหรือสั่งเพิกถอนการอนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ เนื่องจากมีเหตุที่ทำให้สงสัยเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนหรือต่อสำนักงานที่ไม่ครบถ้วน ไม่ตรงตามความเป็นจริง ไม่เพียงพอต่อการตัดสินใจลงทุน หรือทำให้ผู้ลงทุนสำคัญผิด ซึ่งมีลักษณะเป็นการปกปิดหรืออำพราง หรือสร้างข้อมูลที่อาจไม่มีอยู่จริงในรายการหรือการดำเนินการที่มีนัยสำคัญ

(ง) เคยถอนคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่โดยไม่มี การชี้แจง เหตุสงสัยตาม (ข) หรือ (ค) ต่อสำนักงาน หรือโดยมีการชี้แจงแต่ไม่ได้แสดงข้อเท็จจริงหรือเหตุผล อย่างสมเหตุสมผลที่จะหักล้างข้อสงสัยตาม (ข) หรือ (ค) นั้น

(2) ภายในระยะเวลา 10 ปีก่อนวันยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล เคยต้องคำพิพากษา ถึงที่สุดให้ลงโทษในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินเฉพาะในมูลเหตุเนื่องจากการดำเนินการที่มีลักษณะหลอกลวง ฉ้อโกง หรือทุจริต อันเป็นเหตุที่ทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งนี้ ไม่ว่าตามกฎหมายไทยหรือกฎหมาย ต่างประเทศ

(3) อยู่ระหว่างถูกกล่าวโทษหรือถูกดำเนินคดีในความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินโดยหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เฉพาะในมูลเหตุเนื่องจากการดำเนินการที่มีลักษณะหลอกลวง ฉ้อโกง หรือทุจริตอันเป็นเหตุ ที่ทำให้เกิดความเสียหายในวงกว้าง ทั้งนี้ ไม่ว่าตามกฎหมายไทยหรือกฎหมายต่างประเทศ

(4) เป็นบุคคลที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นการจัดรูปแบบเพื่อให้บุคคลที่มีลักษณะ ตาม (1) (2) หรือ (3) หลีกเลี่ยงมิให้สำนักงานใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาตาม (1) (2) หรือ (3) กับ บุคคลที่มีลักษณะดังกล่าว

ข้อ 15 มิให้นำความในข้อ 14(1) และ (2) แล้วแต่กรณี มาใช้บังคับกับบริษัท ซึ่งได้แก้ไขเปลี่ยนแปลงเหตุ ระบบงาน ระบบการบริหารจัดการ และการควบคุมการดำเนินงาน ที่ทำให้บริษัทมีลักษณะตามข้อ 14(1) หรือ (2) แล้ว

เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในวรรคหนึ่ง บริษัทอาจยื่นข้อมูลหรือ เอกสารหลักฐาน เพื่อให้สำนักงานพิจารณาเกี่ยวกับการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเหตุ ระบบงาน ระบบการบริหาร จัดการ และการควบคุมการดำเนินงาน โดยสำนักงานจะแจ้งผลการพิจารณาภายใน 30 วันนับแต่วันที่ สำนักงานได้รับข้อมูลหรือเอกสารหลักฐานดังกล่าวที่ครบถ้วน

ส่วนที่ 2 ลักษณะของผู้ลงทุน

ข้อ 16⁴⁶ การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ตามหมวดนี้ ต้องเป็นการเสนอขายต่อผู้ลงทุน สถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ หรือผู้ลงทุนรายใหญ่ ตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ว่าด้วยการกำหนดบทนิยามผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ลงทุนรายใหญ่พิเศษ และผู้ลงทุนรายใหญ่

หมวด 2 เงื่อนไขภายหลังการอนุญาต

ข้อ 17 ผู้ได้รับอนุญาตต้องจัดให้มีการชักชวน แนะนำ หรือเสนอขายหุ้นดำเนินการ ผ่านบริษัทหลักทรัพย์ประเภทการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์

ในการนี้ ผู้ได้รับอนุญาตต้องจัดให้มีข้อตกลงเพื่อให้บริษัทหลักทรัพย์ดำเนินการ เกี่ยวกับการจำหน่ายหุ้นในลักษณะที่ทำให้ผู้ได้รับอนุญาตยังคงปฏิบัติเป็นไปตามประกาศฉบับนี้

⁴⁶ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน, ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 26/2565 เรื่อง การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดย บริษัทมหาชนจำกัดเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนใน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2565 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2565

ข้อ 18 ผู้ได้รับอนุญาตต้องดำเนินการขายหุ้นและจดทะเบียนเพิ่มทุนชำระแล้วของบริษัทให้แล้วเสร็จ ภายใน 6 เดือนนับแต่วันที่แบบแสดงรายการข้อมูลมีผลใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้การอนุญาตเป็นอันสิ้นสุดลง

ข้อ 19 ให้นำหลักเกณฑ์ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยการจำหน่ายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทหุ้นและใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นของบริษัทที่ออกตราสารทุนมาใช้บังคับกับผู้ได้รับอนุญาต โดยอนุโลม เว้นแต่หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดสรรตราสารทุนและการจัดทำและการแจกจ่ายหรือจัดส่งทำข้อมูลที่มีสาระตรงตามข้อมูลสรุป (executive summary)

ข้อ 20 เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการเสนอขายหุ้นตามที่กำหนดในแบบแสดงรายการข้อมูลแล้ว และปรากฏว่ามูลค่าการจองซื้อหุ้นรวมกันไม่ถึงร้อยละ 80 ของมูลค่าที่เสนอขายทั้งหมด ให้การอนุญาตเป็นอันสิ้นสุดลง ทั้งนี้ มูลค่าการจองซื้อหุ้นดังกล่าวให้นับรวมมูลค่าการจองซื้อหุ้นของผู้ลงทุนหลักโดยเฉพาะเจาะจง (cornerstone investor) ด้วย

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ได้รับอนุญาตยกเลิกการเสนอขายหุ้นทั้งหมด และดำเนินการให้บริษัทหลักทรัพย์คืนเงินค่าจองซื้อภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์

ภาค 3 การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล

ข้อ 21 ให้การเสนอขายหุ้นในกรณีดังต่อไปนี้ ซึ่งไม่ได้รับยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานตามประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการยกเว้นการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ อยู่ภายใต้บังคับของภาคนี้

(1) การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไพล์เอ็กซ์เชนจ์

(2) การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทจดทะเบียน

(3) การเสนอขายหุ้นโดยผู้ถือหุ้นของบริษัทจดทะเบียน

ข้อ 22 ก่อนการเสนอขายหุ้นในแต่ละครั้ง ให้ผู้เสนอขายหุ้นยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนตามแบบ 69-SME-PO ท้ายประกาศนี้ พร้อมทั้งเอกสารหลักฐานต่อสำนักงานการยื่นข้อมูลและการลงลายมือชื่อตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามแนวทางที่สำนักงานกำหนดไว้บนเว็บไซต์ของสำนักงาน

ข้อ 23 งบการเงินและงบการเงินรวมของบริษัทที่เปิดเผยในแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อ 13(3) โดยอนุโลม

ข้อ 24 ก่อนปิดการเสนอขายหุ้นที่ได้รับอนุญาต หากผู้เสนอขายหุ้นได้เปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีได้แสดงอยู่ในแบบแสดงรายการข้อมูลและหนังสือชี้ชวนให้แก่บุคคลใดเป็นการเฉพาะรายเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของการลงทุนในหุ้นที่เสนอขาย หรือการตัดสินใจลงทุนในหุ้นที่เสนอขาย ผู้เสนอขายหุ้นต้องดำเนินการให้มีการเปิดเผยข้อเท็จจริงดังกล่าวในแบบ

แสดงรายการข้อมูลและหนังสือชี้ชวนโดยพลัน ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าวันที่แบบแสดงรายการข้อมูลมีผลใช้บังคับ หรือในกรณีที่แบบแสดงรายการข้อมูลมีผลใช้บังคับแล้วต้องไม่ช้ากว่าวันที่ทำการถัดจากวันที่ได้เปิดเผยข้อเท็จจริงต่อบุคคลใดนั้น

ข้อ 25⁴⁷ ให้บุคคลดังต่อไปนี้ลงลายมือชื่อเพื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวน

(1) การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ให้กรรมการทุกคนของผู้ออกหลักทรัพย์ลงลายมือชื่อ

(2) การเสนอขายหุ้นโดยผู้ถือหุ้น ให้ผู้ถือหุ้นลงลายมือชื่อ และในกรณีที่ผู้ถือหุ้นเป็นนิติบุคคล ให้ผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลลงลายมือชื่อ พร้อมประทับตราบริษัท (ถ้ามี) ในกรณีนี้ ผู้ถือหุ้นต้องจัดให้กรรมการทุกคนของผู้ออกหลักทรัพย์ลงลายมือชื่อด้วย

ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นและสมควรทำให้บุคคลที่ต้องลงนามเพื่อกำหนดตามวรรคหนึ่ง (1) และ (2) ไม่สามารถลงลายมือชื่อเพื่อรับรองความถูกต้องครบถ้วนของข้อมูลในขณะที่ยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลต่อสำนักงานได้ ให้นิติบุคคลดังกล่าวปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) หากเหตุที่ทำให้บุคคลดังกล่าวคนใดไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ เกิดจากการที่บุคคลดังกล่าวอยู่ในภาวะไม่สามารถรู้ผิดชอบหรือไม่สามารถบังคับตนเองได้ เนื่องจากเจ็บป่วยทางร่างกายหรือทางจิต ผู้เสนอขายไม่จำเป็นต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อในแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวน

(2) หากเหตุที่ทำให้บุคคลดังกล่าวคนใดไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ เกิดจากกรณีอื่นนอกจากที่ระบุใน (1) เมื่อเหตุดังกล่าวหมดสิ้นไป ให้ผู้เสนอขายจัดให้บุคคลดังกล่าวลงลายมือชื่อทันที เพื่อให้แบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับได้ตามข้อ 26

(3) ตามที่ได้รับการผ่อนผันจากสำนักงาน ในกรณีอื่นใดที่มีเหตุจำเป็นและสมควร ข้อ 2 ภายใต้บังคับมาตรา 75 ให้แบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับเมื่อเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(1) ในกรณีเป็นการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ ซึ่งต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 32 หรือมาตรา 33 ผู้เสนอขายหลักทรัพย์ต้องได้รับอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่นั้นแล้ว

(2) เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังนี้

(ก) ในกรณีที่เป็นการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ เมื่อพ้น 14 วันนับแต่วันที่มีการดำเนินการตามหลักเกณฑ์ดังนี้ครบถ้วนแล้ว

1. ผู้เสนอขายหุ้นได้รับฟังและตอบข้อซักถามของนักลงทุนผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วเป็นระยะเวลา 30 วัน

⁴⁷ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน, ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ. 5/2565 เรื่อง การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ 2) ลงวันที่ 27 พฤษภาคม พ.ศ. 2565 มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2565

2. ผู้เสนอขายหุ้นได้แก้ไขเพิ่มเติมแบบแสดงรายการข้อมูลให้แสดงงบการเงินฉบับล่าสุดของบริษัท (ถ้ามี) และได้รับฟังและตอบข้อซักถามของนักลงทุนเพิ่มเติมผ่านระบบของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยแล้วเป็นระยะเวลา 7 วัน

3. ผู้เสนอขายหุ้นได้ปรับปรุงข้อมูลการรับฟังและตอบข้อซักถามตาม 1. และ 2. ลงในแบบแสดงรายการข้อมูลที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุดแล้ว (ไม่รวมข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ หรือข้อมูลอื่นที่มีไขข้อมูลสำคัญซึ่งสำนักงานผ่อนผันให้แก้ไขเพิ่มเติมได้)

(ข) ในกรณีอื่นนอกจาก (ก) เมื่อพ้น 14 วันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับแบบแสดงรายการข้อมูลที่แก้ไขเพิ่มเติมครั้งล่าสุด (ไม่รวมข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอขายหลักทรัพย์ หรือข้อมูลอื่นที่มีไขข้อมูลสำคัญซึ่งสำนักงานผ่อนผันให้แก้ไขเพิ่มเติมได้)

(3) ผู้เสนอขายหลักทรัพย์ได้ระบุข้อมูลตามรายการครบถ้วนแล้ว

3.1.3.2 ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการจดทะเบียนและการยื่นคำขอต่างๆ (ฉบับที่ 65)

ประกาศนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 16 มกราคม พ.ศ. 2565 โดยประกาศดังกล่าวมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

ข้อ 1 ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (2/1) ของข้อ 4 แห่งประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สป. 28/2547 เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล การจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ ลงวันที่ 7 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ สม. 43/2563 เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียมการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล การจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ (ฉบับที่ 61) ลงวันที่ 17 กรกฎาคม พ.ศ. 2563

“(2/1) เป็นบริษัทที่เสนอขายหุ้นต่อประชาชนเป็นการทั่วไปไปตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุนว่าด้วยการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัดเพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัท จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องชำระค่าธรรมเนียมตามข้อ 5(1)

3.1.3.3 ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ.2565

ประกาศฉบับนี้บังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2565 โดยมีรายละเอียดสำคัญเกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียม ดังนี้

ตารางที่ 4 บัญชีอัตราค่าธรรมเนียมในการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์

ประเภท	อัตราค่าธรรมเนียม
1. ค่าธรรมเนียมการยื่นคำขอ	- ไม่เกิน 12,500 บาท
2. ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	- ไม่เกินร้อยละ 0.0125 ของทุนชำระแล้ว โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 5,000 บาท และอัตราค่าธรรมเนียมขั้นสูงไม่เกินกว่า 300,000 บาท
3. ค่าธรรมเนียมรายปี	3.1 ค่าธรรมเนียมรายปี สำหรับ 3 ปีแรกนับแต่วันที่หุ้นสามัญที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนเริ่มทำการซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVEX) - ไม่เกินร้อยละ 0.01 ของทุนชำระแล้ว โดยมีอัตราค่าธรรมเนียมขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 5,000 บาท และอัตราค่าธรรมเนียมขั้นสูงไม่เกินกว่า 300,000 บาท 3.2 ค่าธรรมเนียมรายปี ภายหลังครบกำหนดระยะเวลาตามข้อ 3.1ให้นำอัตราค่าธรรมเนียมรายปีตามประกาศตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยบัญชีอัตราค่าธรรมเนียมในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์เอ็มเอไอ มาใช้บังคับโดยอนุโลม
4. ค่าธรรมเนียมการเพิ่มทุน	- ยกเว้น <u>หมายเหตุ</u> ทุนชำระแล้วตามบัญชีนี้ให้หมายความถึงทุนชำระแล้วในส่วน of หุ้นสามัญที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

3.1.3.4 ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ. 2565

ข้อบังคับนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 31 มีนาคม 2565 โดยในข้อบังคับนี้

ข้อ 3 ในการรับหุ้นสามัญของบริษัทมหาชนจำกัดเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนที่มีการซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVEX) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

- (1) คุณสมบัติของหุ้นสามัญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวด 1
- (2) คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวด 2
- (3) การยื่นคำขอและการพิจารณาหุ้นสามัญ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวด 3
- (4) การรับหุ้นสามัญในส่วนเพิ่มทุนเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวด 4
- (5) การห้ามผู้บริหารหรือผู้ถือหุ้นและผู้ที่เกี่ยวข้องขายหุ้นสามัญภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในหมวด 5

ในกรณีที่ไม่มีข้อกำหนดใดกำหนดไว้เป็นการเฉพาะเกี่ยวกับการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ในข้อบังคับฉบับนี้ให้นำหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่กำหนด

ไว้ในข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์ว่าด้วยการรับหุ้นสามัญหรือหุ้นบุริมสิทธิเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนมาใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้ง

ข้อบังคับดังกล่าวแบ่งออกเป็น 6 หมวด โดยเลือกเฉพาะหมวดที่เกี่ยวข้อง มีรายละเอียดดังนี้

หมวด 1 คุณสมบัติของหุ้นสามัญ

ข้อ 5 หุ้นสามัญที่อาจจดทะเบียนต่อตลาดหลักทรัพย์ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

- (1) ชำระเต็มมูลค่าแล้วทั้งหมด
- (2) ระบุชื่อผู้ถือ
- (3) ไม่มีข้อจำกัดในการโอนหุ้นสามัญ ยกเว้นข้อจำกัดที่เป็นไปตามกฎหมาย และ

ต้องระบุไว้ในข้อบังคับบริษัท

หมวด 2 คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ

ข้อ 6 ผู้ยื่นคำขอที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนหุ้นสามัญตามข้อบังคับนี้ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(1) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดซึ่งจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยที่กิจการมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) เป็นกิจการที่เข้าลักษณะเป็นวิสาหกิจขนาดกลางหรือมีขนาดใหญ่กว่าวิสาหกิจขนาดกลางขึ้นไป

(ข) เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุนหรือกิจการเงินร่วมลงทุนมาแล้วก่อนการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก

(2) ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นการทั่วไปจากสำนักงานและแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์ประเภทหุ้นและร่างหนังสือชี้ชวนมีผลใช้บังคับแล้วตามประกาศ ก.ล.ต.

(3) ดำเนินการให้ผู้บริหารทุกรายของผู้ยื่นคำขอผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดทุนที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ

(4) มอบหมายให้ตลาดหลักทรัพย์หรือบุคคลภายนอกที่ตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบทำหน้าที่เป็นนายทะเบียนหลักทรัพย์จดทะเบียน

หมวด 3 การยื่นคำขอและการพิจารณาหุ้นสามัญ

ส่วนที่ 1 การยื่นคำขอ

ข้อ 7 ให้ผู้ยื่นคำขอยื่นขอจดทะเบียนหุ้นสามัญที่ออกทั้งหมด

ข้อ 8 ให้ผู้ยื่นคำขอยื่นคำขอต่อตลาดหลักทรัพย์ พร้อมเอกสารอื่นตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ส่วนที่ 2 การพิจารณาหุ้นสามัญ

ข้อ 9 ในระหว่างพิจารณาคำขอ หากผู้ยื่นคำขอประสงค์จะแก้ไขเพิ่มเติมข้อมูลหรือเอกสารที่ยื่นไว้ต่อตลาดหลักทรัพย์ ให้ยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมได้โดยไม่ต้องแสดงข้อแตกต่างและเหตุผลให้ชัดเจน

ยกเว้นคณะกรรมการเห็นว่าเป็นการขอแก้ไขเพิ่มเติมที่เป็นสาระสำคัญ อาจกำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติม นั้นมีผลเป็นการยื่นคำขอใหม่

ข้อ 10 หากมีเหตุการณ์หรือมีการเปลี่ยนแปลงที่มีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการ พิจารณาคุณสมบัติของหุ้นสามัญหรือคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ คณะกรรมการอาจพิจารณาคำขอของผู้ยื่น คำขอเสมือนเป็นการพิจารณาคำขอใหม่ได้

ข้อ 11 ในการพิจารณาคำขอ ตลาดหลักทรัพย์อาจเรียกให้ผู้ยื่นคำขอมาชี้แจงส่ง เอกสาร หรือหลักฐานเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควรภายในเวลาที่กำหนด

ข้อ 12 ก่อนที่คณะกรรมการจะส่งรับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน ให้ผู้ยื่นคำขอห้ามบุคคลตามที่คณะกรรมการกำหนดนำหุ้นสามัญออกขายตามหลักเกณฑ์ที่ กำหนดในหมวด 5 ของข้อบังคับนี้

ข้อ 13 เมื่อตลาดหลักทรัพย์ได้รับเอกสารหลักฐานที่ถูกต้องครบถ้วนจากผู้ยื่นคำขอ และคณะกรรมการพิจารณาคำขอแล้วเห็นว่าผู้ยื่นคำขอและหุ้นสามัญที่ยื่นขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติ ครบถ้วนตามข้อบังคับนี้ ให้ผู้ยื่นคำขอลงนามในข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับตลาดหลักทรัพย์ (Listing Agreement) ก่อนที่คณะกรรมการจะส่งรับหุ้นสามัญดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน และ คณะกรรมการอาจกำหนดเงื่อนไขได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ 14 ภายหลังจากที่ผู้ยื่นคำขอลงนามในข้อตกลงการจดทะเบียนหลักทรัพย์กับ ตลาดหลักทรัพย์ (Listing Agreement) คณะกรรมการจะส่งรับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเป็น หลักทรัพย์จดทะเบียน และกำหนดวันเริ่มทำการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนดังกล่าวในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX)

ข้อ 15 ให้ผู้ยื่นคำขอชำระค่าธรรมเนียมในการรับหลักทรัพย์จดทะเบียนตามอัตรา ที่คณะกรรมการกำหนด โดยการชำระค่าธรรมเนียมดังกล่าวให้เป็นไปตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่ ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ส่วนที่ 1 การห้ามขายหุ้นสามัญสำหรับการเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชนเป็นครั้งแรก

ข้อ 22 ในกรณีที่เป็นการเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชนเป็นครั้งแรก ให้ผู้ยื่นคำขอ สั่งห้ามบุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นนำหุ้นสามัญของตนซึ่งมีจำนวนรวมกันเป็นจำนวนร้อยละ 55 ของทุน ชำระแล้วหลังวันที่ผู้ยื่นคำขอเสนอขายหุ้นสามัญต่อประชาชนเป็นครั้งแรกแล้วเสร็จ ออกขายโดยมี กำหนดเวลา 3 ปีนับแต่วันที่หุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเริ่มทำการซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX)

ทั้งนี้ การห้ามขายหุ้นสามัญตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นสามารถ ทอยขายหุ้นสามัญที่ถูกสั่งห้ามขายได้ในจำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถูกสั่งห้ามขาย ภายหลังจากวันที่หุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอทำการซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX) ครบ 1 ปี และหลังจาก นั้นเมื่อครบกำหนดระยะเวลาทุก 6 เดือน ให้บุคคลดังกล่าวสามารถทอยขายหุ้นสามัญที่ถูกสั่งห้ามขายได้ใน จำนวนร้อยละ 20 ของจำนวนหุ้นสามัญทั้งหมดที่ถูกสั่งห้ามขาย

ข้อ 23 ให้ผู้ยื่นคำขอนำหุ้นสามัญของบุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นมาฝากไว้กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดก่อนที่คณะกรรมการจะพิจารณารับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเพื่อซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX)

ข้อ 24 เมื่อมีเหตุจำเป็นทำให้ไม่สามารถดำเนินการตามที่กำหนดในข้อ 22 หรือข้อ 23 ให้ตลาดหลักทรัพย์มีอำนาจพิจารณาผ่อนผัน โดยให้ผู้ยื่นคำขอแจ้งขอผ่อนผันเป็นหนังสือและชี้แจงเหตุผลที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการดังกล่าวได้

ข้อ 25 ตลาดหลักทรัพย์อาจผ่อนผันการฝากหุ้นสามัญตามข้อ 23 ได้ในกรณีดังต่อไปนี้

(1) บุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นได้นำหุ้นสามัญที่ห้ามขายไปจำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมกับสถาบันการเงินไว้แล้วก่อนที่คณะกรรมการจะสั่งรับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเพื่อซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX)

(2) บุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นจะนำหุ้นสามัญที่ห้ามขายไปจำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมกับสถาบันการเงิน

ข้อ 26 ในกรณีที่บุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นนำหุ้นสามัญที่ห้ามขายไปจำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมกับสถาบันการเงิน ผู้ยื่นคำขอต้องดำเนินการให้สถาบันการเงินทำหนังสือรับรองว่าบุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นดังกล่าวได้นำหุ้นสามัญที่ห้ามขายไปจำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมกับตน และส่งให้ตลาดหลักทรัพย์ก่อนที่คณะกรรมการจะพิจารณารับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเพื่อซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX) หรือภายใน 7 วันนับแต่วันที่ได้ทำสัญญาจำหน่ายหรือสัญญาวางหลักประกันแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ หนังสือรับรองดังกล่าวจะต้องระบุจำนวนหุ้นสามัญที่จำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมด้วย

ผู้ยื่นคำขอต้องเปิดเผยข้อมูลการนำหุ้นสามัญที่ห้ามขายไปจำหน่ายหรือวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมกับสถาบันการเงินตามวรรคหนึ่ง โดยผู้ยื่นคำขอต้องเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวตามแบบและวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดก่อนที่คณะกรรมการจะพิจารณารับหุ้นสามัญของผู้ยื่นคำขอเพื่อซื้อขายในไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LIVeX)

ข้อ 27 ในกรณีที่มีการไถ่ถอนจำหน่ายหรือการวางเป็นหลักประกันการกู้ยืมหรือการส่งคืนหุ้นสามัญที่ยืม และยังคงอยู่ในช่วงระยะเวลาการห้ามขายตามที่กำหนดไว้ในข้อ 22 ให้ผู้ยื่นคำขอนำหุ้นสามัญดังกล่าวมาฝากไว้กับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 23 ภายใน 3 วันทำการนับแต่วันที่ได้มีการไถ่ถอนจำหน่ายหรือการวางเป็นหลักประกันการกู้ยืม และให้ฝากไว้จนกว่าจะครบกำหนดระยะเวลาการห้ามขายตามที่กำหนดไว้ในข้อ 22

ข้อ 28 ในกรณีที่บุคคลที่ถูกสั่งห้ามขายหุ้นได้ขายหุ้นสามัญอันเป็นการฝ่าฝืนข้อบังคับนี้ ให้ผู้ยื่นคำขอดำเนินการให้บุคคลดังกล่าวชำระค่าปรับเป็นจำนวนเงินเท่ากับผลกำไรจากการขายหุ้นสามัญนั้น และนำส่งค่าปรับให้ตลาดหลักทรัพย์ภายใน 7 วันนับแต่วันที่มีการฝ่าฝืนหรือวันที่ผู้ยื่นคำขอทราบการฝ่าฝืนดังกล่าว

3.2 กฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศมาเลเซีย⁴⁸

บริษัทหลักทรัพย์แห่งแรกที่ตั้งอย่างเป็นทางการในประเทศมาเลเซีย คือ สมาคมหลักทรัพย์ สิงคโปร์ โดยก่อตั้งในปี 1930 หลังจากนั้นอีก 7 ปี สมาคมหลักทรัพย์แห่งนี้ก็รวมกับสมาคมหลักทรัพย์แห่งชาติมาลายู ในปี 1937 ตลาดหลักทรัพย์แห่งมาลายู เริ่มตั้งเมื่อปี 1960 และได้มีการซื้อขายอย่างสาธารณะในปีนั้นเอง สถานที่ที่ใช้ทำการซื้อขายมีอยู่สองแห่งคือ กัวลาลัมเปอร์ กับ สิงคโปร์ ซึ่งมีการติดต่อและเชื่อมโยงกันผ่านสายโทรศัพท์ในขณะนั้นต้องถือว่าตลาดหลักทรัพย์ในประเทศมาเลเซีย และสิงคโปร์มีเพียงแห่งเดียวคือ ตลาดหลักทรัพย์แห่งมาลายู

ตลาดหลักทรัพย์แห่งชาติมาเลเซียตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อปี 1964 และเริ่มเป็นที่รู้จักในนาม ตลาดทุนร่วมระหว่างมาเลเซียและสิงคโปร์ในปี 1965 ต่อมาตลาดทุนแห่งนี้ได้แตกออกมาเป็นสองแห่งคือ Singapore International Monetary Exchange และ Kuala Lumpur Stock Exchange Berhad ในปี 1973 เนื่องจากปัญหาเรื่องค่าเงินที่ไม่เหมือนกันดังกล่าว ในวันที่ 14 ธันวาคม ปี 1974 The Kuala Lumpur Stock Exchange ได้จดทะเบียนเป็นตลาดทุนอีกแห่งในประเทศมาเลเซียและต่อ ได้เข้ายึด Kuala Lumpur Stock Exchange Berhad ในปีเดียวกัน หลังจากนั้นจึงจัดตั้งตลาดหลักแห่งประเทศมาเลเซียขึ้น และในวันที่ 14 เมษายน ปี 2004 ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็น Bursa Malaysia Berhad จนถึงปัจจุบัน

บริษัทที่ถูกจัดตั้งตามกฎหมายของประเทศมาเลเซีย ได้แก่ IIM IPSB และ ITSB โดยที่บริษัททั้งสามเป็นบริษัทจำกัดซึ่งอยู่ภายใต้พระราชบัญญัติบริษัท ค.ศ. 1965 (และที่มีการแก้ไขเพิ่มเติม) โดย IIM IPSB และ ITSB มีสภาพบริษัทเป็นบริษัทจำกัดซึ่งจัดตั้งในประเทศมาเลเซีย คำว่า “Sendirian Berhad” หรือ “Sdn. Bhd.” ที่ปรากฏท้ายชื่อของแต่ละบริษัทเป็นการแสดงถึงสถานะการเป็นบริษัทจำกัดภายใต้กฎหมายของประเทศมาเลเซีย

บริษัทจำกัดต้องมีผู้ก่อการ (Members) อย่างน้อย 2 คน ลงชื่อในหนังสือบริคณห์สนธิ ทั้งนี้ ผู้ก่อการ (Members) ดังกล่าวจะมีความรับผิดชอบจำกัดเพียงไม่เกินค่าหุ้นในส่วนของตนที่ยังไม่ได้ชำระเต็มจำนวนเท่านั้น (ถ้ามี)

ข้อกำหนดการจัดตั้งบริษัทจำกัด ได้แก่

- 1) มีผู้ก่อการอย่างน้อย 2 ราย
- 2) มีชวามาเลเซียอย่างน้อย 2 คน ดำรงตำแหน่งเป็นคณะกรรมการบริษัท
- 3) มีเลขานุการบริษัทชวามาเลเซียซึ่ง

ก) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งเป็นสมาชิกขององค์กรวิชาชีพที่กำหนดโดยรัฐมนตรี
กิจการค้าในประเทศและผู้บริโภค (Minister of Domestic Trade and Consumer Affairs) หรือ

ข) เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับบริษัทแห่ง
มาเลเซีย (Companies Commission of Malaysia (“CCM”))

⁴⁸ ข้อเปรียบเทียบทางกฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายของประเทศมาเลเซีย [ออนไลน์], ม.ป.ป., แหล่งที่มา: <https://market.sec.or.th/public/ipos/IPOSGetFile.aspx?TransID=85120&TransFileSeq=41> [1 กรกฎาคม 2565]

ทั้งนี้ กรรมการและเลขานุการบริษัทจะต้องมีถิ่นที่อยู่อันเป็นที่อาศัยหลักหรือถิ่นที่อยู่เพียงแห่งเดียวภายในประเทศมาเลเซีย

ขั้นตอนการจัดตั้งบริษัท มีดังนี้

1) การค้นหาชื่อและยื่นคำขอจองชื่อ

การค้นหาชื่อจะต้องกระทำเพื่อให้ทราบว่าชื่อของบริษัทที่ต้องการใช้นั้นสามารถใช้ได้หรือไม่ เมื่อตัดสินใจเลือกชื่อบริษัทได้แล้วก็ต้องนำชื่อดังกล่าวยื่นต่อนายทะเบียนบริษัท (The Registrar of Companies) เพื่อขออนุมัติและจองชื่อดังกล่าว CCM จะพิจารณาชื่อบริษัทที่ยื่นเข้ามา หาก CCM พิจารณานุมัติชื่อดังกล่าว ชื่อนั้นจะมีผลใช้ได้เป็นเวลา 3 เดือนนับแต่วันที่ได้รับอนุมัติจาก CCM

2) การยื่นเอกสารการจัดตั้งบริษัท

บริษัทจะต้องยื่นเอกสารการจัดตั้งบริษัทต่อ CCM ภายใน 3 เดือน นับจากวันที่ CCM มีคำสั่งอนุมัติชื่อของบริษัท หากบริษัทไม่สามารถดำเนินการยื่นเอกสารเพื่อจัดตั้งบริษัทได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว บริษัทจะต้องดำเนินการค้นหาชื่อและยื่นคำขอจองชื่อใหม่อีกครั้งหนึ่ง

อย่างไรก็ตาม การเสนอขายหุ้นต่อประชาชนนั้น บริษัทที่จะเสนอขายหุ้นต่อประชาชนได้ต้องขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (Bursa Malaysia Securities Berhad) และจะต้องได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ (Securities Commission) (“SC”) นอกจากนี้ หนังสือชี้ชวนที่ออกพร้อมกับการยื่นขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องจดทะเบียนไว้กับ SC โดยการชำระราคาหุ้นสามารถชำระครั้งเดียวจนเต็มมูลค่า หรือผ่อนชำระเพียงบางส่วนเป็นงวดไปได้ ส่วนการคืนเงินค่าหุ้นนั้นไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ในการคืนเงินค่าหุ้นให้แก่ผู้ถือการในกรณีที่ไม่สามารถยื่นเอกสารการจัดตั้งบริษัทต่อ CCM ภายใน 3 เดือน นับจากวันที่ CCM มีคำสั่งอนุมัติชื่อของบริษัท โดยกฎหมายของประเทศมาเลเซียกำหนดเพียงให้บริษัทมีหน้าที่ในการค้นหาชื่อและยื่นคำขอจองชื่อใหม่บริษัทอีกครึ่งหนึ่ง

ตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (Bursa Malaysia) ปรับปรุงเกณฑ์การเปิดเผยข้อมูลใน Main Market เพื่อสนับสนุนการจดทะเบียน REIT และ ETF ที่มีการบริจจาคะกัฟ (Waqf) โดยให้เปิดเผยข้อมูลทันที ในกรณีที่โครงการมีการเปลี่ยนแปลงจากที่ได้แจ้งผู้ถือหน่วยลงทุนในตอนแรก รวมถึงรายการปันส่วนโดยแบ่งเป็นปันผู้รับวะกัฟและผู้ถือหน่วยลงทุนทั่วไปในรายงานประจำไตรมาสหรือครึ่งปี พร้อมช่องทางการเปิดเผยข้อมูลให้ผู้ถือหน่วยทราบ มีผลตั้งแต่วันที่ 3 เมษายน 2566 นอกจากนี้ยังได้ปรับปรุงเกณฑ์ย้ายตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนใน LEAP Market ไปยัง ACE Market โดยเพิ่มให้ Adviser ของบริษัทจดทะเบียนใน LEAP Market สามารถขึ้นทะเบียนเป็น “Recognized Approved Adviser” เพื่อทำหน้าที่แทน Sponsor ของบริษัทที่ย้ายไปจดทะเบียนใน ACE Market ได้ โดยที่บริษัทต้องมีคุณสมบัติตามเกณฑ์รับของ ACE Market และจดทะเบียนใน LEAP Market มาแล้วไม่น้อยกว่า 2 ปี พร้อมได้ดำเนินการตามแผนธุรกิจและใช้เงินระดมทุนทั้งหมดตามที่เปิดเผยในเอกสารการเข้าจดทะเบียนใน LEAP Market

รวมถึงบริษัทต้องขอเพิกถอนจาก LEAP Market ซึ่งต้องขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นและมี exit offer ให้แก่ผู้ถือหุ้น⁴⁹

สำหรับในด้านของนักลงทุนหลักในตลาดหุ้นมาเลเซีย เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ต่างกับไทย กล่าวคือ ตลาดหุ้นมาเลเซีย (Bursa Malaysia) ได้เข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ โดยมีการซื้อขายอยู่ 2 ตลาด คือ ตลาดหลัก (Main Market) ซึ่งมีไว้สำหรับการซื้อขายหุ้นขนาดใหญ่ มีมูลค่าตามราคาตลาด หรือ Market Cap ประมาณ 17 ล้านล้านบาท คิดเป็น 154% ของ Nominal GDP โดยมีหุ้นที่ซื้อขายกัน 903 ตัว เทียบได้กับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ที่มี Market Cap 14 ล้านล้านบาท คิดเป็น 116% ของ Nominal GDP และมีหุ้นอยู่ 656 ตัว⁵⁰

อีกหนึ่งตลาดที่มีการซื้อขายกัน คือ ตลาดสำหรับหุ้นขนาดเล็ก หรือที่เรียกว่า ACE Market มี Market Cap 1 แสนล้านบาท เทียบได้กับตลาด MAI ของประเทศไทย⁵¹ โดยตลาด ACE มีหุ้นซื้อขายทั้งหมด 108 ตัว ใกล้เคียงกับ MAI ที่ 114 ตัว อย่างไรก็ตาม ดัชนีหลักที่ใช้ชี้วัดตลาด (Index) ซึ่งนักลงทุนชอบใช้ในการอ้างอิงเพื่อหาผลตอบแทนของตลาดนั้น ของไทยกับมาเลเซียจะแตกต่างกัน คือตลาดหุ้นไทยจะใช้ SET Index ซึ่งประกอบไปด้วยหุ้นทั้งหมดในตลาด ในขณะที่ตลาดหุ้นมาเลเซียจะใช้ FBMKLCI Index ซึ่งประกอบไปด้วยหุ้นขนาดใหญ่เพียง 30 ตัว ซึ่งคิดเป็น 59% ของตลาดหลัก โดยกลุ่มอุตสาหกรรมหลักที่เป็นส่วนประกอบของตลาดทั้ง 2 นั้นค่อนข้างจะคล้ายคลึงกัน ไม่ว่าจะเป็นหุ้นกลุ่มธนาคารกลุ่มพลังงาน และสื่อสาร จะต่างกันเพียงตลาดหุ้นมาเลเซีย จะมีหุ้นกลุ่มการเกษตรเป็นสัดส่วนที่ใหญ่อยู่ที่ประมาณ 8% เมื่อเทียบกับทั้งตลาด ในขณะที่ตลาดหุ้นไทย มีเพียง 0.5% เท่านั้น ทั้งนี้ เนื่องจากมาเลเซียเป็นประเทศที่มีผลผลิตและส่งออกน้ำมันปาล์มมากที่สุดเป็นอันดับ 2 ของโลก

ตลาดหุ้นในมาเลเซีย มีสัดส่วนนักลงทุนรายย่อยเพียง 20% ของตลาด ซึ่งค่อนข้างน้อยเมื่อเทียบกับไทยที่มีอยู่ถึง 60% โดยทั้งสองตลาดมีสัดส่วนนักลงทุนต่างชาติไม่แตกต่างกันมากนัก โดยประมาณ 20% ในขณะที่กลุ่มนักลงทุนสถาบันมีสัดส่วนสูงถึง 60% เทียบกับไทยที่มีเพียงประมาณ 20% ซึ่งการที่ตลาดหุ้นในมาเลเซียมีนักลงทุนสถาบันเป็นหลัก จึงทำให้ถูกมองว่าเป็นตลาดที่มีความผันผวนน้อยเมื่อเทียบกับตลาดหุ้นอื่นๆ⁵²

⁴⁹ International Relations Team, International Exchanges Roundup [ออนไลน์], 2566. แหล่งที่มา: <https://media.set.or.th/common/research/1257.pdf> [1 กรกฎาคม 2565]

⁵⁰ สุรัชย์ ทหารณะ, "การศึกษาความสามารถในการเลือกจังหวะเวลาในการลงทุนและการเลือกหลักทรัพย์ในตลาด ของกองทุนรวมในประเทศมาเลเซีย : กองทุนรวมที่มีการจัดอันดับ 10 Most Popular Funds in April 2016 (Morning Star)" (การค้นคว้าอิสระวิทยศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, 2560) หน้า 3

⁵¹ แต่ตลาด MAI ของประเทศไทยมีขนาดใหญ่กว่า โดยมี Market Cap 3 แสนล้านบาท

⁵² สุรัชย์ ทหารณะ, หน้า 5-6

3.2.1 ตลาดหลักทรัพย์หลัก (Main Market)⁵³

เป็นตลาดหลักทรัพย์หลักของประเทศมาเลเซีย ซึ่งเกิดมาจากการรวมตัวของกระดานหลักทรัพย์หลัก (Main Board) และกระดานหลักทรัพย์รอง (Secondary Board) โดยคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์จะคำนึงถึงมาตรฐาน คุณภาพ ขนาดของบริษัท การดำเนินการ การบริหารจัดการ ความชำนาญของบริษัทเพื่อเข้าสู่ตลาดหลัก โดยตลาดหลักทรัพย์หลักนี้จะรองรับการซื้อขายหลักทรัพย์อนุพันธ์ตราสารหนี้

คุณสมบัติหลักของบริษัทที่จะเข้าสู่ตลาดหลักได้มีดังนี้

(1) เป็นบริษัทมหาชนเท่านั้น (เนื่องจากการกำหนดคุณสมบัติของผู้ถือหุ้นขั้นต่ำ เกินกว่า 50 คน ซึ่งบริษัทเอกชนไม่สามารถมีผู้ถือหุ้นเกินกว่า 50 คนได้)

(2) บริษัทจะต้องผ่านการทดสอบอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้ (แล้วแต่รูปแบบการเข้าตลาด)

(2.1) การทดสอบผลกำไร (Profit Test) โดยจะต้องมีกำไรหลังหักภาษี (Uninterrupted profit after tax) ไม่น้อยกว่า 3 – 5 ปีติดต่อกัน โดยรวมกันแล้วเกินกว่า 20 ล้านริงกิตมาเลเซีย (หรือประมาณ 200 ล้านบาท) และกำไรหลังหักภาษีสำหรับปีสุดท้ายต้องไม่น้อยกว่า 6 ล้านริงกิตมาเลเซีย (60 ล้านบาท)

(2.2) การทดสอบมูลค่าหลักทรัพย์ตามราคาตลาด (Market Capitalization Test) ต้องไม่น้อยกว่า 500 ล้านริงกิตมาเลเซีย (หรือประมาณ 5,000 ล้านบาท) และบริษัทดังกล่าวได้ก่อตั้งขึ้นและก่อให้เกิดรายได้แล้วไม่น้อยกว่า 1 ปีบัญชี

(2.3) การทดสอบบริษัทโครงการโครงสร้างพื้นฐาน (Infrastructure Project Corporation Test) จะต้องได้รับสิทธิ ในการดำเนินการโครงการโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าในหรือนอกประเทศมาเลเซีย โดยมีมูลค่าโครงการไม่น้อยกว่า 500 ล้านริงกิตมาเลเซีย (หรือประมาณ 5,000 ล้านบาท) และยังคงมีสิทธิ ในสัมปทานดังกล่าวไม่น้อยกว่า 15 ปี

(3) ไม่มีการกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ แต่จะต้องเสนอขายหลักทรัพย์ให้แก่ประชาชน ในราคาไม่ต่ำกว่า 0.50 ริงกิตมาเลเซีย (หรือประมาณ 5 บาท) ต่อหุ้น

(4) จะต้องมีการกระจายหุ้นให้แก่นักลงทุนทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นของบริษัท รวมถึงต้องมีผู้ถือหุ้นที่เป็นนักลงทุนทั่วไปไม่น้อยกว่า 1,000 คน ซึ่งถือหุ้นคนละไม่น้อยกว่า 100 หุ้น โดยจำนวนนักลงทุนในบริษัทจะต้องเป็นนักลงทุนภูมิบุตรไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

(5) จะต้องมีสถานะการเงินที่ดี โดยมีระดับเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอไม่น้อยกว่า 12 เดือน ไม่มีการขาดทุนสะสมสำหรับบัญชีงบดุลปีล่าสุดที่ได้รับการตรวจบัญชีแล้ว

⁵³ Bursa Malaysia Berhad, LISTING CRITERIA ON BURSA MALAYSIA [ออนไลน์], ม.ป.ป., แหล่งที่มา: http://www.bursamalaysia.com/misc/listed_companiesListing-Guide_Leaflet.pdf [1 กรกฎาคม 2565]

3.2.2 ตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก (ACE Market)⁵⁴

เป็นตลาดหลักทรัพย์ทางเลือกของสหพันธรัฐมาเลเซีย ซึ่งแปรรูปมาจากตลาด MESDAQ โดยการจดทะเบียนเข้าสู่ตลาดทางเลือกนี้จะขึ้นอยู่กับผู้สนับสนุน (Sponsor) ซึ่งปัจจัยในการพิจารณาในการผลักดันให้ผู้ประกอบการเข้าสู่ตลาดนั้น อาจพิจารณาจากการเติบโต ความเสี่ยงในการดำเนินธุรกิจ กรรมการและการบริหารจัดการมีศักยภาพ มีธรรมาภิบาล เป็นต้น โดยตลาดทางเลือกดังกล่าวจะมีหลักเกณฑ์ การเข้าสู่ตลาดที่น้อยกว่าตลาดหลัก โดยมีคุณสมบัติ ดังนี้

(1) เป็นบริษัทมหาชนเท่านั้น (เนื่องจากมีการกำหนดคุณสมบัติของผู้ถือหุ้นขั้นต่ำเกินกว่า 50 คน ซึ่งบริษัทเอกชนไม่สามารถมีผู้ถือหุ้นเกินกว่า 50 คนได้)

(2) ไม่จำเป็นต้องผ่านการทดสอบตามที่กำหนดในตลาดหลัก

(3) ไม่มีการกำหนดทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ

(4) จะต้องมีการกระจายหุ้นให้แก่กักลงทุนทั่วไปไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของหุ้นของบริษัท รวมถึงต้องมีผู้ถือหุ้นที่เป็นนักลงทุนทั่วไปไม่น้อยกว่า 200 คนซึ่งถือหุ้นคนละไม่น้อยกว่า 100 หุ้น

(5) จะต้องมีสถานะการเงินที่ดีโดยมีระดับเงินทุนหมุนเวียนที่เพียงพอไม่น้อยกว่า 12 เดือน

(6) จะต้องมีการขอให้ผู้สนับสนุนเป็นผู้ประเมินความเหมาะสมในการเข้าจดทะเบียนเป็นบริษัทในตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก โดยผู้สนับสนุนจะต้องสนับสนุนบริษัทดังกล่าวไปอย่างน้อย 3 ปี หลังจากการจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก

3.2.3 ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market⁵⁵

LEAP Market เป็นแพลตฟอร์มสำหรับวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) ในการระดมทุน แม้ว่าไม่สามารถผ่านเกณฑ์การจดทะเบียนในตลาดหลักและตลาด ACE ได้อย่างมีประสิทธิภาพก็ตาม โดย LEAP Market เข้าถึงได้เฉพาะนักลงทุนที่เชี่ยวชาญเท่านั้น เช่น นิติบุคคลที่มีสินทรัพย์สุทธิรวมเกิน 10 ล้านริงกิต หรือบุคคลที่มีสินทรัพย์ส่วนบุคคลสุทธิเกิน 3 ล้านริงกิต หรือมีรายได้รวมต่อปีเกิน 300,000 ริงกิต

SME มักจะประสบปัญหาในการระดมทุนเพื่อตอบสนองความต้องการด้านเงินทุน และพึ่งพาสถาบันการเงินเป็นหลัก เพื่อตอบสนองความต้องการทางการเงินของ SME สถาบันการเงินมีสัดส่วนประมาณ 96% ของสินเชื่อ SME ทั้งหมด ในขณะที่ตลาดทุนมีสัดส่วนน้อยกว่า 4% ของการจัดหาเงินทุน SME ด้วย LEAP Market ซีไอโอของ Bursa Malaysia เล็งเห็นว่า LEAP Market สามารถจัดการกับการพึ่งพาสถาบันการเงินมากเกินไป และเปิดตลาดทุนให้แก่ SME

⁵⁴ Ibid.

⁵⁵ conventuslaw, Malaysia – Introduction To The LEAP Market [online], 2017, Source: <https://conventuslaw.com/report/malaysia-introduction-to-the-leap-market/> [1 July 2022]

เนื้อหาของ LEAP Market มีดังนี้⁵⁶

CHAPTER 2 GENERAL PART C INFORMATION AND DOCUMENTS

No. 2.09 Contents of statement, information or document

(1) บริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน บริษัทซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่ปรึกษา หรือกรรมการของบริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน หรือกรรมการของบริษัทซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ต้องยืนยันว่าคำร้องขอ ข้อเสนอ คำชี้แจง หรือเอกสารที่แสดง นำส่ง หรือเปิดเผย เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังนี้

- a. ชัดเจน ไม่กำกวม และถูกต้อง
- b. ไม่ละเว้นเนื้อหาอันเป็นสาระสำคัญ
- c. ไม่ผิดหรือบิดเบือน

(2) บริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน บริษัทซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่ปรึกษา หรือกรรมการของบริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน หรือกรรมการของบริษัทซึ่งจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ไม่ได้กระทำละเมิดข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้น หากพิสูจน์ได้ว่าบุคคลดังกล่าว

- a. ได้ตอบข้อซักถามได้อย่างสมเหตุสมผลตามสถานการณ์
- b. หลังจากได้ตอบข้อซักถาม มีเหตุที่สมเหตุสมผลที่จะเชื่อหรือเชื่อได้ว่า ณ ขณะที่แสดง นำส่ง หรือเปิดเผยเอกสารต่อตลาดหลักทรัพย์ เป็นไปตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้น

(3) หากเอกสารตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้นที่ได้แสดง นำส่ง หรือเปิดเผย และบุคคลตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้นทราบในภายหลังว่าเอกสารดังกล่าวอาจไม่เป็นไปตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้น บุคคลดังกล่าวต้องแจ้งให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบทันที

(4) เพื่อไม่ให้เกิดข้อสงสัย ในกรณีของการประกาศต่อตลาดหลักทรัพย์หรือหนังสือเวียนให้ใช้ข้อกำหนดที่ 6.10 แทนข้อกำหนดย่อยที่ (1) ถึง (3) ข้างต้น

No. 2.10 การเข้าพบก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์

กรรมการ หรือที่ปรึกษาของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือบุคคลอื่นใด ตามข้อกำหนด หากตลาดหลักทรัพย์กำหนด จะต้องเข้าพบเป็นการส่วนตัวต่อคณะกรรมการผู้บริหาร คณะกรรมการ หรือเจ้าหน้าที่ของตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้เอกสาร ข้อมูล และ/หรือคำอธิบายเพื่อวัตถุประสงค์ใด ๆ ที่ตลาดหลักทรัพย์เห็นสมควร และตลาดหลักทรัพย์อาจบันทึกข้อความจากบุคคลดังกล่าว

No. 2.11 การชดใช้ค่าเสียหาย

(1) ในกรณีที่ตลาดหลักทรัพย์ ตีพิมพ์ เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อความ ข้อมูล หรือเอกสารใด ๆ สำหรับหรือในนามของบริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน หรือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ตามข้อกำหนดเหล่านี้หรือข้อกำหนดอื่น ตลาดหลักทรัพย์จะไม่รับผิดชอบในการตรวจสอบความถูกต้อง

⁵⁶ Ibid.

ความครบถ้วน หรือความเพียงพอของเนื้อหาในเอกสาร ข้อมูล หรือเอกสารดังกล่าว และจะไม่รับผิดชอบ ต่อความสูญเสียหรือความเสียหายใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการตีพิมพ์ เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อความ ข้อมูล หรือ เอกสาร

(2) บริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ หรือที่ปรึกษา หรือ กรรมการบริษัทที่ขอขึ้นทะเบียน หรือกรรมการบริษัทจดทะเบียน ต้องชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมด และรับผิดชอบ ในความเสียหายต่อตลาดหลักทรัพย์จากความสูญเสีย ความเสียหาย หนี้สิน ต้นทุนหรือค่าใช้จ่าย ใด ๆ (รวมถึงค่าใช้จ่ายทางกฎหมาย) ที่ได้รับผลเสียหายหรือผลกระทบที่เกิดขึ้นจากตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะ โดยตรงหรือโดยอ้อม อันเป็นผลจากความประสงค์ การกระทำ หรือการดำเนินการใดๆ ของบุคคลเกี่ยวกับ จากการตีพิมพ์ เปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อความ ข้อมูล หรือเอกสาร สำหรับหรือในนามของบริษัทที่ขอขึ้น ทะเบียน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์

PART D ISSUANCE OF DOCUMENTS BY ELECTRONIC MEANS

No. 2.12 การออกเอกสารด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์โดยบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ให้แก่ผู้ถือหลักทรัพย์

(1) หากข้อกำหนดได้กำหนดให้บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ต้องนำส่งเอกสาร ใดๆ ให้กับผู้ถือหลักทรัพย์ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์สามารถส่งเอกสารดังกล่าวด้วยวิธีการทาง อิเล็กทรอนิกส์ หาก -

- a. ข้อกำหนดของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ -
 - i. กำหนดให้การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสื่อสารกับผู้ถือหลักทรัพย์ และ
 - ii. ระบุลักษณะที่จะใช้วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ และ
- b. ผู้ถือหลักทรัพย์มีสิทธิขอสำเนาเอกสารดังกล่าวได้

(2) ในกรณีที่ผู้ถือหลักทรัพย์ขอสำเนาเอกสารดังกล่าว บริษัทจดทะเบียนในตลาด หลักทรัพย์จะต้องส่งเอกสารดังกล่าวไปยังผู้ถือหลักทรัพย์ทันทีที่ทำได้หลังจากได้รับคำขอ โดยไม่มี ค่าใช้จ่าย

(3) หากบริษัทจดทะเบียนเผยแพร่เอกสารบนเว็บไซต์ของบริษัทในรูปแบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่ได้ใช้ในการสื่อสารกับผู้ถือหลักทรัพย์ บริษัทจดทะเบียนจะต้องแจ้งให้ผู้ถือหลักทรัพย์

PART E FEES, OTHER CHARGES AND GOODS AND SERVICES TAX

No. 2.13 ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่น ๆ

(1) ผู้ขอจดทะเบียน บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และที่ปรึกษา ต้องชำระ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ตามจำนวนที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด ตลาด หลักทรัพย์อาจเพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิกค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายใดๆ

(2) กรณีชำระค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายล่าช้า จะมีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการ ชำระเงินล่าช้าตามอัตราที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(3) จะไม่มีการคืนเงินค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายใดๆ ที่ชำระไปแล้ว

(4) การชำระเงินทั้งหมดให้กับตลาดหลักทรัพย์จะต้องดำเนินการโดยการออกเช็คในชื่อตลาดหลักทรัพย์เบอร์ซา มาเลเซีย หรือในลักษณะอื่นที่ตลาดหลักทรัพย์อนุญาต

(5) บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์จะต้องชำระค่าธรรมเนียมการจดทะเบียนรายปีแก่ตลาดหลักทรัพย์ล่วงหน้าภายในวันที่ 31 มกราคมของทุกปี

PART F ADVISERS

No. 2.14 การดำเนินการโดยที่ปรึกษา

(1) ที่ปรึกษาที่นำเสนอ นำส่ง หรือเปิดเผยคำร้องขอ หนังสือเวียน หรือเอกสารอื่นใดต่อตลาดหลักทรัพย์ในนามของบริษัทที่ขอจดทะเบียน หรือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่ไม่ใช่ที่ปรึกษารับอนุญาต (Approved Advisor) หรือที่ปรึกษารับอนุญาตเฉพาะกิจกรรมหลังจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (Continuing Advisor) จะต้องขึ้นต่อตลาดหลักทรัพย์โดยที่ปรึกษาต้องดำเนินการตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(2) ตลาดหลักทรัพย์สงวนสิทธิ์ในการปฏิเสธหรือไม่รับคำขอจดทะเบียน หนังสือเวียน หรือเอกสารอื่นใดที่ที่ปรึกษาส่งในนามของบริษัทที่ขอจดทะเบียน หรือบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้น ซึ่งที่ปรึกษาได้ยื่นต่อตลาดหลักทรัพย์

(3) การรับเอกสารของตลาดหลักทรัพย์ตามข้อกำหนดย่อยที่ (1) ข้างต้น ไม่ได้บ่งถึงการอนุมัติหรือรับรองเกี่ยวกับทักษะ ความรู้ ความเหมาะสม หรือความสามารถของบุคคลดังกล่าวในฐานะที่ปรึกษา

CHAPTER 3 การเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์

PART A – ADMISSION

No. 3.01 Admission กำหนดให้

(1) ตลาดหลักทรัพย์จะใช้ดุลยพินิจในการรับและต่อทะเบียนการจดทะเบียนหลักทรัพย์ใน LEAP Market และอาจอนุมัติหรือปฏิเสธคำขอขึ้นทะเบียนหลักทรัพย์ตามที่เห็นสมควร

(2) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องเป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในประเทศมาเลเซีย และขอจดทะเบียนใน LEAP Market ผ่านที่ปรึกษารับอนุญาต

(3) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องมีความเหมาะสมในการจดทะเบียนใน LEAP Market ซึ่งประเมินโดยที่ปรึกษารับอนุญาตซึ่งแต่งตั้งโดยบริษัทที่ขอจดทะเบียนตามข้อกำหนดที่ 4.10

(4) บริษัทที่ขอจดทะเบียน ที่ปรึกษารับอนุญาต หรือบุคคลอื่นใด ที่รับผิดชอบข้อมูลและเอกสารทั้งหมดหรือบางส่วนที่นำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการขอจดทะเบียนครั้งแรก จะต้องดำเนินการตรวจสอบสถานะ (Due Diligence) และปฏิบัติตามแนวทางของ SC's Guidelines ว่าด้วยการตรวจสอบสถานะธุรกิจตามข้อเสนอของบริษัท (Due Diligence Conduct for Corporate Proposals)

(5) ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการตามข้อเสนอของบริษัท ซึ่งทำให้การดำเนินธุรกิจหรือนโยบายของบริษัทจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ตลาดหลักทรัพย์

จะปฏิบัติต่อบริษัทจดทะเบียนดังกล่าวเสมือนเป็นบริษัทที่ขอจดทะเบียนรายใหม่ที่ต้องการเข้าสู่ LEAP Market ในกรณีเช่นนี้ บริษัทจดทะเบียนจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดภายใต้บทนี้ตามสมควร

(6) ในกรณีที่เอกสารใดๆ ที่ส่งไปยังตลาดหลักทรัพย์มีการอ้างอิงถึงการประมาณการทางการเงิน การคาดการณ์ หรือประมาณการ บริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์และที่ปรึกษารับรองอนุญาตจะต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าประมาณการทางการเงิน การคาดการณ์ หรือประมาณการนั้น จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลและสมมติฐานที่สมเหตุสมผล ซึ่งสอบทานและรายงานโดยผู้สอบบัญชีภายนอก หรือผู้ทำบัญชี แล้วแต่กรณี

No. 3.02 ธุรกิจหลัก

(1) บริษัทที่ขอจดทะเบียนต้องมีธุรกิจหลักที่สามารถระบุได้อย่างชัดเจน

(2) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะไม่ได้รับการพิจารณา หากเป็น –

a) บริษัทย่อยหรือบริษัทใหญ่ (โฮลดิ้ง) ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลัก (the Main Market) หรือตลาดหลักทรัพย์ ACE (ACE Market of the Exchange) และการขึ้นทะเบียนของบริษัทที่ขอจดทะเบียนดังกล่าวจะส่งผลให้บริษัทจดทะเบียนภายในกลุ่มกิจการมีธุรกิจอิสระแยกต่างหากจากกัน และไม่สามารถคงสถานะบริษัทจดทะเบียนได้ในอนาคต

b) บริษัทใหญ่ (โฮลดิ้ง) เพื่อการลงทุนที่ไม่มีการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันหรือในอนาคตภายในกลุ่มกิจการ หรือ

c) ศูนย์บ่มเพาะ (incubator) รวมถึงศูนย์บ่มเพาะเทคโนโลยีซึ่งอาจขอจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หลักเท่านั้น

No. 3.03 สัดส่วนการถือหุ้น

บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องมีหุ้นสามัญอย่างน้อย 10% ของจำนวนหุ้นทั้งหมดที่ต้องการจดทะเบียนในนามผู้ถือหุ้นสาธารณะในขณะเข้าสู่ตลาด

PART B METHODS OF OFFERING OF SECURITIES

No. 3.05 บททั่วไป

(1) บริษัทที่ต้องการจดทะเบียนใน LEAP Market อาจ –

a. ออกหลักทรัพย์ใหม่ด้วยวิธีเฉพาะ (excluded issue) หรือ

b. แสดงรายการหลักทรัพย์ที่มีอยู่โดยการนำเข้าสู่ตลาด

(2) บริษัทที่ขอจดทะเบียนซึ่งออกออกหลักทรัพย์ใหม่ด้วยวิธีเฉพาะ (excluded issue) อาจขายหลักทรัพย์ของตนโดยวิธีการเสนอขายต่อสาธารณะ การออกหุ้นเพิ่มทุนเพื่อเสนอขายต่อบุคคลในวงจำกัด หรือการสำรวจความต้องการซื้อหลักทรัพย์ หรือวิธีการเหล่านี้รวมกัน

(3) ไม่อนุญาตให้มีการเสนอขายโดยผู้เริ่มก่อการ (promoters) เว้นแต่ –

a. บริษัทที่ขอจดทะเบียนมีกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็มตามงบการเงินฉบับตรวจสอบแล้วในงวดล่าสุด

b. ผู้เริ่มก่อการ (promoters) เป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเงินร่วมลงทุนหรือหุ้นเอกชน และจดทะเบียนกับ SC ตามหลักเกณฑ์ของ SC ว่าด้วยการจดทะเบียนบริษัทร่วมทุนและบริษัทเอกชนและบริษัทจัดการหลักทรัพย์

c. บริษัทที่ขอจดทะเบียนสามารถรับประกันได้ว่าสัดส่วนการถือหุ้นของผู้เริ่มก่อการที่จะถูกพักไว้จะมีจำนวนอย่างน้อย ร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นของบริษัทที่ขอจดทะเบียน ณ วันที่เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market

No. 3.06 การเสนอขายหลักทรัพย์

(1) ที่ปรึกษารับอนุญาตต้องหลีกเลี่ยงผลประโยชน์ทับซ้อนในการเสนอขายหลักทรัพย์

(2) ที่ปรึกษารับอนุญาตต้องไม่เสนอขายบริษัทที่ใช้ชื่อแทนผู้อื่น (nominee) เว้นแต่จะมีการเปิดเผยชื่อผู้รับผลประโยชน์สูงสุด

No. 3.07 การพักหุ้นของผู้เริ่มก่อการ

(1) จะมีการสั่งพักการขาย โอน หรือโอนหุ้นที่ถือโดยผู้เริ่มก่อการของบริษัทที่ขอจดทะเบียน ดังต่อไปนี้

a. การพักหุ้นมีผลกับการถือหุ้นทั้งหมดของผู้เริ่มก่อการของบริษัทที่ขอจดทะเบียนเป็นระยะเวลา 12 เดือนนับจากวันที่เข้าสู่ LEAP Market

b. เมื่อครบกำหนดระยะเวลา 12 เดือนตามที่ระบุไว้ข้างต้น บริษัทจดทะเบียนต้องมีสัดส่วนการถือหุ้นโดยรวมของผู้เริ่มก่อการซึ่งมีจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่ออกทั้งหมดของบริษัทจดทะเบียนนั้น ยังคงอยู่ภายใต้การพักหุ้นออกไปอีกระยะเวลาหนึ่ง เป็นเวลา 36 เดือน

c. หลังจากนั้น ภายใต้ข้อกำหนดย่อย d ด้านล่าง ผู้เริ่มก่อการอาจขาย โอน หรือมอบหมายหุ้นที่ถือภายใต้การพักหุ้น

d. ในกรณีที่บริษัทจดทะเบียนไม่สร้างรายได้ 1 ปีบัญชี ซึ่งเป็นรายได้จากการดำเนินงานตามงบการเงินฉบับตรวจสอบแล้วงวดล่าสุด การพักหุ้นตามข้อกำหนดย่อย b จะยังคงมีผลบังคับใช้ต่อไปจนกว่าบริษัทจดทะเบียนจะสร้างรายได้จากการดำเนินงานครบ 1 ปีบัญชี ตามงบการเงินฉบับตรวจสอบแล้วงวดล่าสุด

e. ในกรณีที่ผู้เริ่มก่อการเป็นเจ้าของหลักทรัพย์ที่สามารถแปลงสภาพหรือใช้สิทธิเป็นหุ้นสามัญของบริษัทที่ขอจดทะเบียน สัดส่วนการถือหุ้นของผู้เริ่มก่อการที่จะอยู่ภายใต้การพักหุ้นจะต้องเป็นร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่ขายแล้วของบริษัทที่ขอจดทะเบียน โดยถือว่าแปลงสภาพหรือใช้สิทธิเต็มจำนวนตามหลักทรัพย์ที่ผู้เริ่มก่อการถืออยู่

(2) ในกรณีที่ผู้เริ่มก่อการหรือผู้ขายเป็นบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ผู้ถือหุ้นทั้งทางตรงและทางอ้อมของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (ไม่ว่าจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือบริษัทอื่นที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์) จะต้องให้คำมั่นต่อตลาดหลักทรัพย์ว่าจะไม่ขาย โอน หรือ จัดสรรหลักทรัพย์ของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์นั้น เป็นระยะเวลาที่กำหนดในข้อกำหนดย่อย (1) ข้างต้น

No. 3.08 ก่อนการอนุมัติจากตลาดหลักทรัพย์

บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องไม่เก็บเงินใดๆ จากนักลงทุนเพื่อจองซื้อหลักทรัพย์หรือจัดสรรหลักทรัพย์ใหม่ให้กับนักลงทุน จนกว่าตลาดหลักทรัพย์จะอนุมัติในหลักการให้เข้าสู่ LEAP Market

No. 3.09 ขั้นตอนการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market

(1) บริษัทที่ขอจดทะเบียน และกรรมการแต่ละคน ต้องให้คำรับรองแก่ตลาดหลักทรัพย์ว่าจะปฏิบัติตามข้อกำหนดตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

(2) ขั้นตอนต่อไปนี้ ใช้กับการรับบริษัทที่ขอจดทะเบียนเข้าสู่ LEAP Market โดยอาจมีการแก้ไขตามความจำเป็น

a. บริษัทที่ขอจดทะเบียนออกและฝากข้อมูลการปักหุ้นโดยรวมถึงข้อมูลตามภาคผนวก 3A ต่อ SC พร้อมทั้งยื่นคำขอจดทะเบียน ข้อมูล และเอกสารประกอบอื่นๆ ต่อตลาดหลักทรัพย์ตามแบบที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

b. ตลาดหลักทรัพย์ให้ความเห็นชอบในหลักการในการรับหลักทรัพย์เข้าสู่ตลาด

c. บริษัทที่ขอจดทะเบียนต้องแจ้งต่อตลาดหลักทรัพย์ถึงกำหนดเวลาของการออกหุ้น เมื่อได้รับอนุมัติให้จดทะเบียนหลักทรัพย์ ดังนี้

i. วันที่เปิดและปิดของระยะเวลาเสนอซื้อ ถ้ามี

ii. วันลงมติ ถ้ามี

iii. วันที่จัดสรรหลักทรัพย์ และ

iv. วันที่ขึ้นบัญชีรายชื่อเบื้องต้น

d. บริษัทที่ขอจดทะเบียนยื่นคำร้องต่อตลาดหลักทรัพย์เพื่อกำหนดหลักทรัพย์ของตน

e. บริษัทที่ขอจดทะเบียนออกหลักทรัพย์และส่งหนังสือแจ้งการจัดสรรหลักทรัพย์

f. บริษัทที่ขอจดทะเบียนแจ้งข้อมูลต่อตลาดหลักทรัพย์ทันทีเมื่อได้รับการยืนยันจากศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ว่าหลักทรัพย์พร้อมที่จะโอนเข้าบัญชี

i. วันที่จดทะเบียนจริง

ii. การเพิ่มทุนของบริษัทที่ขอจดทะเบียน

iii. ชื่อย่อหุ้น รหัสหุ้น และรหัส ISIN และ

iv. ตลาดที่จะจดทะเบียนหลักทรัพย์ และ

g. หลักทรัพย์นั้นเข้าสู่ LEAP Market และเสนอราคาในตลาดหลักทรัพย์

No. 3.10 การนำเงินค่าจองซื้อหลักทรัพย์เข้าบัญชีกองทรัสต์

(1) เงินทั้งหมดที่ได้รับจากนักลงทุน Okd การจองซื้อหลักทรัพย์ของบริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องเก็บไว้ในบัญชีทรัสต์ที่เปิดกับสถาบันการเงินที่ได้รับอนุญาตจาก Bank Negara Malaysia และดำเนินการร่วมกันระหว่างบริษัทที่ขอจดทะเบียนและผู้รับฝากทรัพย์สิน (“บัญชีทรัสต์”) สำหรับวัตถุประสงค์ของข้อกำหนดย่อยที่ (1) โดย “ผู้รับฝากทรัพย์สิน” หมายถึง:

- a. ที่ปรึกษาได้รับอนุญาตของบริษัทที่ขอจดทะเบียน หรือ
 - b. ตัวแทนเสนอขายหรือตัวแทนออกหุ้นที่ได้รับการแต่งตั้งโดยบริษัทที่ขอจดทะเบียน
- (2) ทั้งบริษัทที่ขอจดทะเบียนและผู้รับฝากทรัพย์สินต้องตรวจสอบให้แน่ใจว่าเงินที่ฝากในบัญชีทรัสต์ไม่ถูกถอนออกไปจนกว่าจะถึงวันที่จดทะเบียนหรือตามข้อกำหนดย่อย (3)
- (3) บริษัทที่ขอจดทะเบียนและผู้รับฝากทรัพย์สินจะต้องชำระเงินคืนให้กับผู้ลงทุนทันทีโดยไม่มีดอกเบี้ย หาก –
- a. บริษัทที่ขอจดทะเบียนไม่ได้ขึ้นทะเบียนภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ตลาดหลักทรัพย์อนุมัติการจดทะเบียนใน LEAP Market หรือจากการขยายเวลาเพิ่มเติมตามที่ตลาดหลักทรัพย์อาจอนุญาต หรือ
 - b. บริษัทที่ขอจดทะเบียนยกเลิกการขอจดทะเบียนใน LEAP Market
- (4) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องชำระเงินทั้งหมดที่ได้รับจากนักลงทุนภายใน 14 วันนับจากสิ้นสุดระยะเวลาที่อ้างถึงในข้อกำหนดย่อยที่ (3)(a) ข้างต้น หรือวันที่แจ้งตลาดหลักทรัพย์ถึงการยกเลิกการขอจดทะเบียน ในกรณีที่บริษัทที่ขอจดทะเบียนไม่ดำเนินการดังกล่าว นอกจากความรับผิดชอบของบริษัทที่ขอจดทะเบียนแล้ว กรรมการของบริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องรับผิดชอบร่วมกัน ในการชดใช้เงินดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 10 ต่อปี นับแต่วันสิ้นงวดนั้น หรืออัตราอื่นตามที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด

No. 3.11 การแจ้ง/โฆษณาหลักทรัพย์ที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนดให้ฝากไว้กับศูนย์รับฝาก

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์เกี่ยวกับหลักทรัพย์ที่ฝากไว้กับศูนย์รับฝากตามมาตรา 14 แห่งพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ (ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์กลาง) ค.ศ. 1991 ("ข้อบังคับ") บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องยื่นต่อตลาดหลักทรัพย์อย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้:

- a. หนังสือยืนยันต่อตลาดหลักทรัพย์ว่าข้อมูลตามทะเบียน รวมถึงที่อยู่ของผู้ถือหลักทรัพย์เป็นปัจจุบันและถูกต้อง ณ วันที่ไม่น้อยกว่า 14 วัน นับแต่วันที่ยื่นคำร้องขอต่อตลาดหลักทรัพย์เพื่อแจ้งให้ผู้ถือหลักทรัพย์ทราบถึงข้อบังคับ หรือ
- b. เมื่อบริษัทที่ขอจดทะเบียนไม่สามารถให้การยืนยันได้ตามข้อกำหนดย่อย (a) ข้างต้น ให้ชำระเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์ตามที่กำหนด สำหรับค่าโฆษณาที่เกิดขึ้นหรือที่อาจเกิดขึ้นตามมาตรา 14(2) แห่งพระราชบัญญัติอุตสาหกรรมหลักทรัพย์ (ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์) ค.ศ.1991 ที่เกี่ยวข้องกับข้อบังคับ

PART C CONTINUING ADVISERS

No. 3.12 ที่ปรึกษาต่อเนื่อง (ที่ปรึกษารับอนุญาตเฉพาะกิจกรรมหลังจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์)

- (1) บริษัทที่ขอจดทะเบียนต้องรักษาและคงไว้ซึ่งการบริการของที่ปรึกษาต่อเนื่องเป็นระยะเวลา –

- a. อย่างน้อย 3 ปีบัญชีหลังจากเข้าสู่ LEAP Market หรือ
- b. อย่างน้อย 1 ปีบัญชีหลังจากที่บริษัทที่ขอจดทะเบียนสร้างรายได้จากการดำเนินงานแล้ว แล้วแต่อย่างไรจะเกิดหลัง

(2) ที่ปรึกษาได้รับอนุญาตของบริษัทที่ขอจดทะเบียนที่ได้ขอจดทะเบียนใน LEAP Market จะต้องทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย 1 ปีเต็มหลังจากการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ในระหว่างระยะเวลา 1 ปีดังกล่าว ที่ปรึกษาจะลาออกไม่ได้ และบริษัทที่ขอจดทะเบียนจะยกเลิกการแต่งตั้งที่ปรึกษาไม่ได้

CHAPTER 4 ADVISERS

PART B – การเข้ามาเป็นที่ปรึกษา

No. 4.02 การเข้ามาเป็นเป็นที่ปรึกษา

(1) ตลาดหลักทรัพย์อาจมอบอำนาจให้ที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาที่ได้รับอนุมัติหรือที่ปรึกษาต่อเนื่อง หากเห็นว่าเหมาะสม

(2) ที่ปรึกษาที่ได้รับการอนุมัติได้รับอนุญาตให้ดำเนินการทั้งกิจกรรมการจดทะเบียนเริ่มต้นและกิจการหลังการจดทะเบียน ในขณะที่ที่ปรึกษาต่อเนื่องอาจดำเนินการหลังการจดทะเบียนเท่านั้น

(3) บุคคลใดก็ตามที่ประสงค์จะทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาที่ได้รับอนุญาตจะต้อง

- a. เป็นที่ปรึกษาทางการเงินขององค์กรที่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (SC : Securities Commission)
- b. มีการจ้างงานเต็มเวลาตลอดเวลา มีบุคลากรอย่างน้อย 1 คน (“ผู้มีสิทธิ”) ที่ได้รับอนุญาตจาก SC ให้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการเงินขององค์กร โดยมีความสามารถและประสบการณ์ในฐานะหัวหน้างานหรือผู้จัดการ

PART D LISTING ACTIVITIES

No. 4.10 พิจารณาความเหมาะสมของผู้ยื่นคำขอเข้าจดทะเบียน

(1) ที่ปรึกษาที่ได้รับการอนุมัติจะต้องประเมินความเหมาะสมของผู้สมัครที่ต้องการเข้าสู่ตลาด LEAP

(2) ในการประเมินว่าผู้สมัครมีความเหมาะสมสำหรับการจดทะเบียนหรือไม่ ที่ปรึกษาที่ได้รับการอนุมัติจะต้องทำการสอบถามอย่างสมเหตุสมผลทั้งหมดและพิจารณาเรื่องที่เกี่ยวข้องสำคัญๆ

- a. ใธุรกิจและการดำเนินงานของผู้สมัคร อุตสาหกรรมที่ดำเนินการ แผนการในอนาคต ข้อมูลทางการเงินในอดีต และข้อมูลองค์กรอื่นๆ ตลอดจนปัญหาใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับดำเนินงานของผู้สมัคร

b. ประวัติการกำกับดูแลกิจการของผู้สมัคร ผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของผู้สมัคร กรรมการ และผู้บริหารที่สำคัญเป็นที่น่าพอใจหรือไม่ ซึ่งรวมถึงว่ามีการดำเนินการใด ๆ ก่อนหน้านี้กับผู้สมัครหรือผู้สนับสนุนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง SC และตลาดหลักทรัพย์หรือไม่

c. ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้นได้รับการแก้ไข กำจัด หรือบรรเทาอย่างเพียงพอหรือไม่ ผู้สมัครและที่ปรึกษาที่ได้รับการอนุมัติจะต้องพิจารณาปัจจัยต่อไปนี้เพื่อพิจารณาว่าผลประโยชน์ทับซ้อนเกิดขึ้นหรือไม่

บทที่ 4

บทวิเคราะห์เปรียบเทียบการเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ทางเลือก ของประเทศไทยและประเทศมาเลเซีย

ในบทที่ 2 ผู้ศึกษาได้ทบทวนวรรณกรรมความรู้เกี่ยวกับตลาดการเงินและตลาดทุน และเส้นทางสู่การจดทะเบียนเพื่อเสนอขายหุ้นครั้งแรกแก่สาธารณชน (IPO Roadmap) ประกอบด้วยตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVE Exchange : LiVEx) ตลาดหลักทรัพย์ เอ็ม เอ ไอ (Market for Alternative Investment : mai) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (The Stock Exchange of Thailand : SET) และในบทที่ 3 ได้การศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องว่าด้วยกลไกตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ ได้แก่ ประเทศมาเลเซีย เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) ได้พัฒนาหลักเกณฑ์การจดทะเบียนเข้าตลาดหลักทรัพย์บางส่วนมาจากตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (Bursa Malaysia Securities Berhad) โดยเฉพาะตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market ซึ่งเป็นตลาดหลักทรัพย์กระดานเล็กของมาเลเซียที่มีลักษณะคล้ายกับ LiVEx ของไทย เพื่อนำมาวิเคราะห์เปรียบเทียบในบทที่ 4

จากนั้นผู้ศึกษาได้นำประเด็นข้อสังเกตจากการศึกษาในบทที่ 2 บทที่ 3 รวมทั้งการวิเคราะห์เปรียบเทียบตลาดหลักทรัพย์ LiVEx กับ LEAP Market ในบทที่ 4 ไปสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพิ่มเติมจากคุณกานต์ณัฐชา คณีกุล ผู้ช่วยผู้อำนวยการสายงานผู้ออกหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งได้รับมอบหมายเป็นผู้แทนในการตอบสัมภาษณ์จากคุณประพันธ์ เจริญประวัติ ผู้จัดการ LiVEx คนแรกและคนปัจจุบันของ ก.ล.ต. และคุณจักรพันธ์ รัตนเพชร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร (CEO) WRS Group ซึ่งเป็นผู้ประกอบการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการเข้าตลาดหลักทรัพย์ LiVEx รวมทั้งเข้าฝึกอบรมหลักสูตร LiVEx ระดับต้น และระดับกลาง 2 หลักสูตร (ระดับสูงยังไม่มีการจัดอบรม) เพื่อเก็บข้อมูลแนวคิดและเหตุผลในการจัดทำหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ LiVEx อย่างถ่องแท้ จากทั้ง 2 มุมมอง คือ ผู้ออกกฎหมาย และผู้ใช้กฎหมาย มาวิเคราะห์ (Analysis) และสังเคราะห์ (Synthesis) ผนวกเป็นความคิดเห็นของผู้ศึกษาตามตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis and Synthesis Matrix) ก่อนเป็นข้อสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์ดังกล่าวในบทที่ 5 ต่อไป

ตารางที่ 5 ตารางวิเคราะห์ (Analysis Matrix) เปรียบเทียบหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) กับข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market (กระดานเล็ก) ประเทศมาเลเซีย

ข้อกำหนด	LiVEx	LEAP Market	บทวิเคราะห์
ลักษณะบริษัท	ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.71/2564 ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 1 ข้อ 13 บริษัทต้องมีลักษณะ (1) เป็นบริษัทมหาชนจำกัดที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย (5) การประกอบธุรกิจ (ค) ไม่มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจบริหารจัดการเงินลงทุน (investment company)	CHAPTER 3 ADMISSION No.3.01 (2) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องเป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในประเทศมาเลเซียและขอจดทะเบียนใน LEAP Market No.3.02 (2) บริษัทจะไม่ได้รับการพิจารณาหากเป็น (b) บริษัทโฮลดิ้ง เพื่อการลงทุนที่ไม่มีการดำเนินธุรกิจ	- LiVEx และ LEAP Market จะต้องเป็นบริษัทมหาชนที่จดทะเบียนในประเทศ ตามประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.71/2564 ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 1 ข้อ 13 (1) และ LEAP Market ใน CHAPTER 3 No.3.01 (2) และต้องไม่เป็นบริษัทโฮลดิ้ง กล่าวคือ ต้องเป็นบริษัทที่มีผลิตภัณฑ์เป็นของตนเองไม่ใช่บริษัทที่ไปลงทุนในบริษัทอื่น ตาม LiVEx ที่ ทจ.71/2564 ภาค 2 หมวด 1 ส่วนที่ 1 ข้อ 13 (5) และ LEAP Market ใน CHAPTER3 No.3.02 (2)
ขนาดบริษัท	ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ.2565 หมวด 2 คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ข้อ 6 (1) เป็นบริษัทที่มีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง คือ (ก) เป็นวิสาหกิจขนาดกลางขึ้นไป ประกอบกิจการผลิต มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท ประกอบกิจการให้บริการ มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท (ข) เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือ	CHAPTER 3 ADMISSION No.3.05 บททั่วไป (3) อนุญาตให้มีการเสนอขายโดยผู้เริ่มก่อการ (promoters) <u>เว้นแต่</u> a. บริษัทมีกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็มตามงบการเงินฉบับตรวจสอบแล้วในงวดล่าสุด b. ผู้เริ่มก่อการเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเงินร่วมลงทุนหรือหุ้นเอกชน และจดทะเบียนกับ Securities Commission Malaysia c. บริษัทที่ขอจดทะเบียนสามารถรับประกันได้ว่าสัดส่วน	- LiVEx เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุนหรือกิจการเงินร่วมลงทุน โดยกำหนดให้มีรายได้จากกิจการผลิต (รง.4) ไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท และมีรายได้จากกิจการบริการที่มีรายได้ไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท (ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ.2565 หมวด 2 คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ข้อ 6 (1)) - ส่วน LEAP Market (CHAPTER 3 ADMISSION

ข้อกำหนด	LiVEx	LEAP Market	บทวิเคราะห์
	กิจการเงินร่วมลงทุน	การถือหุ้นของผู้เริ่มก่อการที่จะถูกพักไว้จะมีจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นของบริษัทที่ขอจดทะเบียน ณ วันที่เข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market	No.3.05 บททั่วไป (3)) เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือกิจการเงินร่วมลงทุน และอนุญาตให้มีการเสนอขายโดยผู้เริ่มจัดตั้งบริษัท หากมีผลกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็มและมีสัดส่วนการถือหุ้นของผู้เริ่มจัดตั้งที่จะถูกพักไว้จะมีจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นของบริษัทที่ขอจดทะเบียน ณ วันที่เข้าสู่ตลาดหุ้นชำระแล้ว
การเตรียมความพร้อมเข้าสู่ตลาดทุน	ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์” พ.ศ.2565 หมวด 2 คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ ข้อ 6 (3) ผู้บริหารทุกรายต้องผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดทุนที่สำนักงานให้ความเห็นชอบ	ไม่ได้กำหนด	LiVEx ตามหมวด 2 ข้อ 6 (3) ของข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่องการรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์” พ.ศ.2565 กำหนดให้ผู้บริหารบริษัทจดทะเบียนในประเทศไทย ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรเตรียมความพร้อมในการเข้าสู่ตลาดทุน ส่วน LEAP Market ไม่ได้กำหนดหลักสูตรอบรม
ที่ปรึกษา	ไม่ได้กำหนด	CHAPTER 3 ADMISSION No.3.01 Admission (3) บริษัทที่ขอจดทะเบียนจะต้องมีความเหมาะสมในการจดทะเบียนใน LEAP Market ซึ่งประเมินโดยที่ปรึกษารับอนุญาต ตามข้อกำหนดที่ 4.10 CHAPTER 4 ADVISERS No.4.10 (1) ที่ปรึกษารับอนุญาตจะต้องประเมินความเหมาะสมของผู้จดทะเบียน	- LiVEx ไม่กำหนดให้ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงิน ในการเสนอขายกับผู้ลงทุนทั่วไปตามประเภทที่ ต.ล.ท. กำหนด ได้แก่ VC (Venture Capital) และ PE (Private Equity) เป็นต้น - LEAP Market กำหนดให้ต้องมีที่ปรึกษารับอนุญาตประเมินความเหมาะสมของผู้จดทะเบียนเข้าสู่ตลาด LEAP

ข้อกำหนด	LiVEx	LEAP Market	บทวิเคราะห์
		<p>เข้าสู่ LEAP Market ในเรื่อง</p> <ul style="list-style-type: none"> - ธุรกิจและการดำเนินงาน - ข้อมูลทางการเงินในอดีต - ประวัติการกำกับดูแลกิจการ <p>ผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้น</p> <p>No.4.02 (3) คุณสมบัติของผู้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา รับอนุญาต จะต้อง มีใบอนุญาตการเป็นที่ปรึกษาทางการเงินระดับองค์กร จากหน่วยงานกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์มาเลเซีย (Corporate finance adviser licensed by the SC)</p>	<p>Market CHAPTER 4</p> <p>No.4.10 ในเรื่อง ธุรกิจและการดำเนินงาน ข้อมูลทางการเงินในอดีต ประวัติการกำกับดูแลกิจการ และผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้น</p>
Due Diligence	<p>ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ที่ ทจ.71/2564 เรื่องการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัด เพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลพ์เอ็กซ์ เซ็นจ์ และการเสนอขายหลักทรัพย์ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลพ์เอ็กซ์ เซ็นจ์ ภาค 3 การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูล ข้อ 22 ให้ผู้เสนอขายหุ้นยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลและร่างหนังสือชี้ชวนตามแบบ 69-SME-PO : แบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME)</p>	<p>CHAPTER 3 ADMISSION</p> <p>No.3.01 (4) ที่ปรึกษา รับอนุญาตที่รับผิดชอบต่อข้อมูลทั้งหมดที่นำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ที่เกี่ยวข้องกับการขอจดทะเบียนครั้งแรก จะต้องตรวจสอบสถานะ (Due Diligence) และตรวจสอบการปฏิบัติตามแนวทางของ SC's Guidelines</p>	<p>LiVEx ไม่ได้กำหนดให้ทำ Due Diligence โดย LiVEx ทำเพียง SME Filing แต่ในทางปฏิบัติ บริษัทนิยมจ้าง FA ช่วยทำ ส่วน LEAP Market</p> <p>CHAPTER 3 No.3.01 (4) กำหนดให้ที่ปรึกษา รับอนุญาต รับผิดชอบต่อข้อมูลที่นำส่งต่อตลาดหลักทรัพย์ในการขอจดทะเบียนครั้งแรก</p>

ข้อกำหนด	LiVEx	LEAP Market	บทวิเคราะห์
ที่ปรึกษา (Licensed)	ไม่ได้กำหนด	CHAPTER 4 ADVISERS Part B – Admission of Advisers No. 4.02 Admission as an adviser (1)-(2) ตลาดหลักทรัพย์อาจมอบหมายให้ที่ปรึกษาทำหน้าที่เป็นทั้งที่ปรึกษาก่อนเข้าตลาดหลักทรัพย์และเป็นที่ปรึกษาต่อเนื่องจากการดำเนินกิจกรรมหลังการจดทะเบียน (3) ผู้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา (a) เป็นที่ปรึกษาทางการเงินระดับองค์กรได้รับ Licensed by the SC	LiVEx ไม่ได้กำหนดให้มีที่ปรึกษาหรือ FA แต่ mai และ SET กำหนดให้ต้องมี FA ในการทำ Filing และระดมทุน โดย FA จะต้องได้รับ Licensed จาก ก.ล.ต. เช่นเดียวกับ LEAP Market ตาม CHAPTER 4 No. 4.02 (3) (a) ผู้ทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาทางการเงินระดับองค์กร ต้องได้รับ Licensed by the SC
ค่าธรรมเนียม การยื่นแบบ แสดงรายการ ข้อมูลการเสนอ ขายหลักทรัพย์	ประกาศสำนักงาน คณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ที่ สม.71/2564 เรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียม การยื่นแบบแสดงรายการ ข้อมูลการจดทะเบียน และการ ยื่นคำขอต่างๆ ได้รับยกเว้น จนถึงปี 2567	CHAPTER 2 Part E No.2.13 ผู้ขอจดทะเบียน ต้องชำระ ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย อื่นๆ ให้แก่ตลาดหลักทรัพย์ ตามจำนวนที่ตลาดหลักทรัพย์ กำหนด ตลาดหลักทรัพย์อาจ เพิ่ม เปลี่ยนแปลง หรือยกเลิก ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่าย ใด ๆ	LiVEx ยกเว้นค่าธรรมเนียม ตามประกาศสำนักงาน คณะกรรมการกำกับ หลักทรัพย์และตลาด หลักทรัพย์ที่ สม.71/2564 เรื่องการกำหนดค่าธรรมเนียม การยื่นแบบแสดงรายการ ข้อมูลการจดทะเบียน และการ ยื่นคำขอต่างๆ (ได้รับยกเว้น จนถึงปี 2567) ขณะที่ LEAP Market มีการเก็บ ค่าธรรมเนียม ตาม CHAPTER 2 Part E No.2.13

ตารางที่ 6 ตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis and Synthesis Matrix) แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐษา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
คุณสมบัติของบริษัท				
รูปแบบบริษัท	- บริษัทมหาชน เนื่องจากกฎหมาย คุ้มครองผู้ถือหุ้นดีกว่า การเป็นบริษัทจำกัด - ไม่เป็น Investment Company โดยต้องมี ธุรกิจหลักเป็นของ ตัวเอง เช่น ผลิต บริการ	N/A	เห็นด้วย เป็นการสร้าง ความน่าเชื่อถือของ บริษัท	เป็นไปตาม พ.ร.บ. บริษัทมหาชน ม.15 บริษัทที่ประสงค์ที่จะ เสนอขายหุ้น ต่อประชาชนต้องเป็น บริษัทมหาชน
ทุนชำระแล้ว	ไม่ได้กำหนดมูลค่าหุ้นที่ ชำระแล้ว	ไม่กำหนด เพราะ ต้องการช่วยเหลือ ผู้ประกอบการใน การระดมทุน	ควรกำหนดขั้นต่ำ เช่น ครึ่งหนึ่งของ mai คือ 10 ล้านบาท มีเงินทุน ในการแต่งตัวเข้าตลาด อย่างน้อยก็ต้องมีเงิน ลงทุนบ้าง	ควรกำหนดมูลค่าหุ้นที่ ชำระแล้วขั้นต่ำ 5 ล้าน บาท เพื่อเพิ่มความ น่าเชื่อถือ ตามแนวทาง การจดทะเบียนจัดตั้ง และเพิ่มทุนจดทะเบียน ของห้างหุ้นส่วนและ บริษัทจำกัด ซึ่งมีทุนที่ขอลด ทะเบียนหรือทำให้ทุน จดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท ตามคำสั่ง สำนักงานทะเบียน หุ้นส่วนบริษัทกลาง ที่ 66/2558 ลงวันที่ 24 มี.ค. 2558
กรรมการและผู้บริหาร				
กรรมการ	- พ.ร.บ.บริษัทมหาชน มาตรา 67-97 คุณสมบัติกรรมการ ต้องเป็นบุคคลธรรมดา	N/A	เห็นด้วย กรรมการที่ นำเชื่อถือมีผลต่อการ Raise Fund	ตาม บจ/ร 26-00 นโยบายเรื่องข้อพึง ปฏิบัติที่ดีสำหรับ กรรมการบริษัทจดทะเบียน

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐชา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
	- พ.ร.บ.หลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ มาตรา 89/3 ต้องไม่มี ลักษณะขาดความน่า ไว้วางใจ หากขาด คุณสมบัติ ต้องพ้นจาก ตำแหน่ง กำกับดูแลให้บริษัท ปฏิบัติตามกฎหมาย			ทะเบียน และ ม.89/3-89/22 พ.ร.บ. หลักทรัพย์ และ ม.85 พ.ร.บ.บริษัทมหาชน กรรมการต้องมี คุณสมบัติและไม่มี ลักษณะต้องห้ามตามที่ กำหนดไว้ในกฎหมาย ว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด รวมทั้งต้องไม่มี ลักษณะที่แสดงถึงการ ขาดความเหมาะสม ที่จะได้รับความไว้วาง ใจให้บริหารจัดการ กิจการที่มีมหาชนเป็น ผู้ถือหุ้น ตามที่ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด
ผู้บริหาร	พรบ.หลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ ม. 89/6 ผู้บริหารผ่าน การอบรมหลักสูตร เตรียมความพร้อม เข้าสู่ตลาดทุน	N/A	เห็นด้วย ควรได้รับการ ถ่ายทอดโดยตรงกับ เจ้าของหลักสูตร เราอ่านในกระดาษ อาจจะตีความไม่ถูก การได้รับความรู้อย่าง เท่าเทียมกันจะทำให้ ทุกคนเข้าใจตรงกัน	ผู้บริหารต้องผ่าน หลักสูตรเตรียมความ พร้อมเข้าสู่ ตลาดทุนเพื่อให้เกิด ความเข้าใจและนำพา บริษัทดำเนินกิจการได้ อย่างถูกต้อง
เลขานุการ บริษัท	ต้องมีเลขานุการบริษัท	N/A	เห็นด้วย เลขานุการ บริษัท ทำหน้าที่สื่อสาร กับผู้ถือหุ้นว่าข้อมูล ปัจจุบันของกิจการเป็น อย่างไร	เลขานุการบริษัท จะคอยดูแลให้ กรรมการและผู้บริหาร มีคุณสมบัติครบถ้วน ตามที่กฎหมายกำหนด

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐชา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
การเสนอขาย (ระดมทุน) และการจดทะเบียน				
ที่ปรึกษา ทางการเงิน (FA)	ไม่ต้องมีที่ปรึกษา ทางการเงิน (ไม่มีที่ เลี้ยง) เพื่อลดต้นทุนใน การระดมทุน	ไม่ต้องมีที่ปรึกษา ทางการเงิน เพราะ ต้องการช่วย ผู้ประกอบการประหยัด ค่าใช้จ่าย	ต้องการให้ FA Support การประเมิน Valuation ช่วย set เงินที่จะระดมทุนต้องมี คน Advise	ควรกำหนดให้มี FA แต่ หากไม่มี ต.ล.ท. ควรมี บทบาทในการส่งเสริม การยื่นคำขอฯ และ เสนอขายแทน FA
มูลค่าระดม ทุน	มูลค่าระดมทุน 10 ล้านบาท ถึง 500 ล้าน บาท และระดมทุนได้ ไม่ต่ำกว่า 80% ของ มูลค่าที่ตั้งไว้ จึงจะมี สิทธิถอนออกมาใช้ เพราะหลายโครงการมี ลักษณะเป็น Project Base หากระดมทุน ไม่ได้ตามเป้าหมาย อาจทำให้เงินทุนของ โครงการนั้น ขาดสภาพ คล่อง เสี่ยงต่อการเกิด ความล้มเหลวใน โครงการ	N/A	- เห็นด้วย ในการ กำหนดมูลค่าระดมทุน 10 – 500 ล้านบาท แต่ถ้า Open ไว้ก็จะดี มากขึ้น - Platform ของ LiVEx เหมือน Funding ต่างๆ เรา คาดหวังให้มีคนลงทุน เยอะๆ ไม่ได้ แต่การทำ LiVEx ช่วยเรื่อง Certified มากกว่า Valuation ราคาที่ขาย คือราคาที่ ต.ล.ท. รับรองเพราะ LiVEx จะทำให้เกิดราคากลาง	เห็นด้วย เพราะถ้าได้ เงินระดมทุนต่ำไป อาจ ทำให้โครงการล้มเหลว และการได้ราคาตลาดที่ รับรองแล้วจากการ ระดมทุนในตลาด LiVEx จะสามารถไป ระดมทุนต่อได้ในตลาด mai หรือ SET ต่อไป
การเปิดเผย ข้อมูล	เปิดเผย Information Base ผ่านการจัดทำ แบบแสดงรายการ ข้อมูล SME Filing (แบบ 69-SME-PO)	N/A	- ถ้าบริษัทที่ทีม Strategy ก็สามารถทำ SME Filing ได้เอง แต่ถ้าไม่มีทีมงานก็ต้อง จ้าง Freelance มาทำ เพราะมีประเด็นความ เสี่ยงทางกฎหมาย ถ้าทำผิด - SME Filing จะช่วย ให้คนมาเชื่อมั่นใจ แต่ไม่ กังวลในประเด็นการ เปิดเผยข้อมูลหรือการ	เห็นด้วย เพราะการ เปิดเผยข้อมูล ถือเป็น หัวใจสำคัญของการ ระดมทุน ซึ่งผู้ลงทุน ต้องใช้ข้อมูล ประกอบการตัดสินใจ

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐชา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
			ตอบคำถาม เพราะนัก ลงทุนมีไม่เกิน 100 คน	
การจด ทะเบียน	เสนอขายผ่าน Underwriter และรับ หลักทรัพย์ 1 st Trading Day	N/A	บริษัทจะจ้างที่ปรึกษา ทางการเงิน (FA) ซึ่ง เป็นผู้เชี่ยวชาญอยู่แล้ว มาดำเนินการ ถึงแม้ ค่าจ้าง FA จะอยู่ใน rate ที่สูงมาก หาก ตลาดหลักทรัพย์จะ อบรมให้ความรู้ ก็ พร้อมที่ส่งบุคลากรเข้า รับการอบรม	ผู้ประกอบการ ยังต้องการที่ จะจ้าง FA แม้จะต้องจ่าย ค่าตอบแทนที่สูง หากตลาด หลักทรัพย์สามารถให้ ความรู้ในขั้นตอนการจด ทะเบียน เพื่อให้ ผู้ประกอบการสามารถ ดำเนินการได้อย่าง ถูกต้อง ก็พร้อมที่จะ เข้ารับการอบรม ซึ่ง ปกติองค์ความรู้เหล่านี้ จะอยู่ในกลุ่มของ FA และ Underwriter
การเงินและบัญชี				
ประธาน เจ้าหน้าที่ฝ่าย การเงิน (CFO)	N/A	ไม่กำหนดให้ต้องมี CFO เพราะต้องการ ช่วยผู้ประกอบการ ประหยัดค่าใช้จ่าย	ควรมี CFO มาช่วย บริหารจัดการด้าน การเงิน การบัญชี และ ให้คำปรึกษาในการเข้า ตลาดหลักทรัพย์	ผู้ประกอบการเห็นว่า CFO มีบทบาทสำคัญ อย่างมาก เช่น การ วางแผนและบริหาร งบประมาณให้บรรลุ วัตถุประสงค์และ เป้าหมายตามกลยุทธ์ ขององค์กร การจัดทำมี การบริหารความเสี่ยง และระบบการควบคุม ภายในที่ดีโดยเฉพาะ ด้านการเงินและการ บัญชี รวมทั้งการให้ คำปรึกษาในการเข้า ตลาดหลักทรัพย์ ดังนั้น การแก้ปัญหาที่ถูกต้อง จึงควรสนับสนุนให้ บริษัทว่าจ้าง CFO ใน

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐษา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
				ลักษณะ Parttime เพื่อประหยัดค่าใช้จ่าย
ผู้ดูแลด้าน บัญชี	N/A	เป็นไปตาม พ.ร.บ.การ บัญชี 2543	เห็นด้วยตาม พ.ร.บ. การบัญชี 2543	การมี พรบ.การบัญชี 2543 กำหนด คุณสมบัติของผู้ทำ บัญชีไว้แล้ว แต่ควร จัดการฝึกอบรม ทบทวนมาตรฐานการ รายงานการเงิน (TFRS) ฉบับเต็ม หรือ PAEs (Publicly Accountable Entities) แก่สมุหบัญชี
งบการเงิน	N/A	หลักเกณฑ์ LiVEx กำหนดให้จัดทำงบ การเงินทุก 6 เดือน และผู้สอบบัญชีต้อง เป็นผู้สอบบัญชีใน สำนักงาน (Firm) ที่ ก.ล.ต. เห็นชอบ แต่ตัวผู้สอบบัญชีราย นั้นไม่จำเป็นต้องได้รับ ความเห็นชอบจาก ก.ล.ต.	LiVEx กำหนดให้ยื่นงบ การเงินทุก 6 เดือน ถือ ว่าเหมาะสม เป็นการ เตรียมพร้อมเข้า mai ที่ต้องปิดงบทุก 3 เดือน ด้วยมาตรฐาน PAEs	SET/mai ม.56 พ.ร.บ. หลักทรัพย์ กำหนดให้ ต้องจัดทำงบการเงิน รายไตรมาสที่ผู้สอบ บัญชีได้สอบทาน งบการเงินประจำงวดที่ ผู้สอบบัญชีแสดง ความเห็น และ ม.61 พ.ร.บ.หลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ กำหนดให้ผู้สอบบัญชี ต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่ สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ ความเห็นชอบ ส่วน หลักเกณฑ์ LiVEx กำหนดให้จัดทำงบ การเงินทุก 6 เดือน และผู้สอบบัญชีต้อง เป็นผู้สอบบัญชีใน สำนักงาน (Firm) ที่ ก.ล.ต. เห็นชอบ

ประเด็น ข้อสังเกต	หลักสูตร LiVEx	ความเห็น คุณกานต์ณัฐชา AVP - LiVEx SET	ความเห็น คุณจักรพงษ์ ผู้ประกอบการ	การสังเคราะห์ จากความเห็น
				แต่ตัวผู้สอบบัญชีราย นั้นไม่จำเป็นต้องได้รับ ความเห็นชอบจาก ก.ล.ต. ทั้งนี้ SET mai และ LiVEx จะต้องใช้ TFRS ฉบับ PAEs
ระบบการ ควบคุมภายใน และผู้ ตรวจสอบ ภายใน	ไม่ได้กำหนดให้มีระบบ การควบคุมภายในที่ดี และให้ความเชื่อมั่นโดย ผู้ตรวจสอบภายใน	N/A	- ในการจะพัฒนาต่อ ยอดจาก LiVEx ไป mai ตามเป้าหมายของ บริษัท จำเป็นต้องให้ CFO ช่วยจัดให้มีระบบ การควบคุมภายในที่ดี และว่าจ้างผู้ตรวจสอบ ภายในจากภายนอก (Outsource) มาทำ การประเมินระบบ ควบคุมภายในต่อไป - LiVEx มาจาก SMEs ซึ่งไม่มีระบบการ ควบคุมภายในที่ดีจึง เป็นเรื่องยากลำบาก และใช้เวลามาก อาจ ทำให้ไม่สามารถเข้า LiVEx ได้สำเร็จ การที่ ก.ล.ต. ไม่กำหนดให้ทำ ใน LiVEx แต่ให้ทำใน mai ถือว่าเหมาะสม แล้ว	SET/mai กำหนดให้ บริษัทต้องจัดให้มี ระบบการควบคุม ภายในที่ดีและต้องมี ผู้ตรวจสอบภายในให้ ความเชื่อมั่น ซึ่งเป็น 1 ใน 3 องค์ประกอบสำคัญใน การเข้าตลาดหลักทรัพย์ ได้แก่ การจัดโครงสร้างองค์กร อย่างเหมาะสม การมีระบบ ควบคุมภายในที่ดี และ ระบบบัญชีที่ดีตาม TFRS ฉบับ PAEs แต่ LiVEx ก.ล.ต. ไม่ได้กำหนด 3 องค์ประกอบดังกล่าว ซึ่งหากบริษัทสามารถ จัดทำรายงานเงินแบบ PAEs และมีผู้สอบบัญชีจาก Firm ที่ ก.ล.ต. เห็นชอบ ก็พอจะอนุมานได้ว่าบริษัท มีระบบควบคุมภายในที่ดี พอใช้

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยทางเอกสาร (Document Research) ในบทที่ 2 บทที่ 3 และการวิเคราะห์เปรียบเทียบกฎหมายไทยกับต่างประเทศ รวมทั้งการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) เพิ่มเติมจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และผู้ประกอบการ รวมทั้งการเข้าฝึกอบรมหลักสูตร LiVEx เพื่อนำข้อมูลที่รวบรวมได้มาทำตารางวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูล (Analysis and Synthesis Matrix) ในบทที่ 4 ทำให้ได้ข้อสรุปเพื่อนำเสนอแนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET) และการศึกษาวิจัยในโอกาสต่อไป ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1.1 คุณสมบัติของบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาด LiVEx

LiVEx ตามข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์” พ.ศ. 2565 หมวด 2 กำหนดคุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ เข้าลักษณะใดลักษณะหนึ่งในข้อ 6 (1) (ก) เป็นวิสาหกิจขนาดกลางขึ้นไป มีรายได้จากกิจการผลิต (ตาม รง.4) ไม่ต่ำกว่า 100 ล้านบาท มีรายได้จากกิจการบริการไม่ต่ำกว่า 50 ล้านบาท (ข) เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือกิจการเงินร่วมลงทุนมาแล้ว ก่อนการเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนครั้งแรก ส่วน LEAP Market ตาม CHAPTER 3 No.3.05 บททั่วไป (3) เป็นกิจการที่มีการลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุน หรือกิจการเงินร่วมลงทุนเช่นเดียวกับ LiVEx และอนุญาตให้มีการเสนอขายโดยผู้เริ่มก่อตั้งบริษัท หากมีผลกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็ม ไม่จำกัดมูลค่า และมีสัดส่วนการถือหุ้นของผู้เริ่มจัดตั้งอย่างน้อยร้อยละ 45 ของจำนวนหุ้นที่เพิ่มขึ้นของบริษัทที่ขอจดทะเบียน ณ วันที่เข้าตลาด แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เชนจ์ ด้านคุณสมบัติ โดยเพิ่มทางเลือกลักษณะใดลักษณะหนึ่งให้ผ่อนคลายเป็นครอบครัววิสาหกิจรายย่อย ได้แก่ การพิจารณาจากผลกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็มเช่นเดียวกับ LEAP Market และกำหนดให้ทุกบริษัท ต้องมีทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วขั้นต่ำ เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทมีเงินทุนอยู่จริง ตามแนวทางการจดทะเบียนจัดตั้งและเพิ่มทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ซึ่งมีทุนที่ขอจดทะเบียนหรือทำให้ทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท ตามคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลาง ที่ 66/2558 ลงวันที่ 24 มี.ค. 2558

5.1.2 การยื่นคำขอและการเสนอขาย

ที่ปรึกษาทางการเงิน (Finance Adviser : FA) LiVEx ไม่กำหนดให้ต้องมีที่ปรึกษาทางการเงินในการเสนอขายกับผู้ลงทุนทั่วไปตามประเภทที่ ตลท. กำหนด ได้แก่ VC (Venture Capital) และ PE (Private Equity) เป็นต้น เพื่อประหยัดต้นทุนในการระดมทุน

ผู้ประกอบการมองว่า FA ยังเป็นกลไกสำคัญในการประเมิน Valuation และกำหนดจำนวนเงินที่จะระดมทุน ตลอดจนขั้นตอนบริษัทเข้าตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ได้สำเร็จ ทั้งนี้ ตลาดควรมีบทบาทในการส่งเสริมการยื่นคำขอฯ และเสนอขายแทน FA โดยการให้ความรู้แก่ผู้บริหารของบริษัทผู้ยื่นคำขอเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ ขณะที่ LEAP Market กำหนดให้มีที่ปรึกษาใบอนุญาตประเมินความเหมาะสมของผู้จดทะเบียนเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market CHAPTER 4 No. 4.10 ในเรื่อง ธุรกิจและการดำเนินงาน ข้อมูลทางการเงินในอดีต ประวัติการกำกับดูแลกิจการ และผลประโยชน์ทับซ้อนที่อาจเกิดขึ้น แม้ LiVEx ไม่ได้กำหนดให้มีที่ปรึกษาหรือ FA แต่ mai และ SET กำหนดให้ต้องมี FA ในการทำ Filing และระดมทุนโดย FA จะต้องได้รับ Licensed จาก ก.ล.ต. เช่นเดียวกับ LEAP Market CHAPTER 4 No. 4.02 ของประเทศมาเลเซีย

5.2 แนวทางพัฒนาหลักเกณฑ์การเข้าจดทะเบียนและการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (SET)

5.2.1 คุณสมบัติของบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาด LiVEx

ทุนชำระแล้ว LiVEx ควรกำหนดทุนจดทะเบียนที่ชำระแล้วขั้นต่ำ 5 ล้านบาท⁵⁷ เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทมีเงินทุนจริง⁵⁸ และเพิ่มทางเลือกด้านคุณสมบัติของบริษัทที่จะเข้าจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ มีผลกำไรจากการดำเนินงาน 1 ปีเต็มไม่จำกัดมูลค่า⁵⁹ นอกจากการพิจารณาตามหลักเกณฑ์รายได้ ตามหลักเกณฑ์การลงทุนโดยนิติบุคคลร่วมลงทุนหรือกิจการเงินร่วมลงทุนมาแล้ว

5.2.2 การยื่นคำขอและการเสนอขาย

ควรกำหนดให้มีที่ปรึกษาทางการเงิน (Finance Adviser : FA) เพื่อประเมินความเหมาะสมของผู้จดทะเบียนเข้าสู่ตลาดหลักทรัพย์ เช่นเดียวกับตลาดหลักทรัพย์ LEAP Market ซึ่งกำหนดให้มีที่ปรึกษาใบอนุญาตจาก ก.ล.ต. ประเทศมาเลเซีย

⁵⁷ ตามคำสั่งสำนักงานทะเบียนหุ้นส่วนบริษัทกลางที่ 66/2558 ที่กำหนดหลักเกณฑ์และเอกสารประกอบคำขอจดทะเบียนจัดตั้งและเพิ่มทุนของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด บังคับใช้กับธุรกิจขนาดใหญ่ที่มีทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาทขึ้นไป จะต้องส่งหลักฐานที่น่าเชื่อถือและสามารถยืนยันได้ว่า มีการชำระค่าลงทุนตามที่ขอจดทะเบียนจริงตั้งแต่วันที่ 1 เม.ย.2558 เป็นต้นไป

⁵⁸ กองทะเบียนธุรกิจ, แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนจัดตั้งและเพิ่มทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ซึ่งมีทุนที่ขอจดทะเบียนหรือทำให้ทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท [ออนไลน์], 2558, แหล่งที่มา: https://www.dbd.go.th/download/article/article_20150417174435.pdf [1 กรกฎาคม 2565]

⁵⁹ LEAP Market Act BURSA MALAYSIA SECURITIES BERHAD version 2017-2023

บรรณานุกรม

- กรุงเทพธุรกิจ. รู้จัก "LiVEx" กระดานเทรดหุ้น "SMEs-Startups" ต่างจาก SET และ mai อย่างไร ?. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.bangkokbiznews.com/finance/stock/994876> [18 กันยายน 2565]
- กรุงเทพ. Direct Listing การเสนอขายผ่านระบบซื้อขายใน SET. แหล่งที่มา: <https://krungthai.com/th/krungthai-update/promotion-detail/1143> [1 กรกฎาคม 2565]
- กองทะเบียนธุรกิจ. แนวทางปฏิบัติในการจดทะเบียนจัดตั้งและเพิ่มทุนจดทะเบียนของห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด ซึ่งมีทุนที่ขอจดทะเบียนหรือทำให้ทุนจดทะเบียนเกินกว่า 5 ล้านบาท. แหล่งที่มา www.dbd.go.th/download/article/article_20150417174435.pdf [1 กรกฎาคม 2565]
- ข้อเปรียบเทียบทางกฎหมายของประเทศไทย และกฎหมายของประเทศมาเลเซีย. (ม.ป.ป.). แหล่งที่มา: <https://marketsec.or.th/public/ipo/POSGetFile.aspx?TransID=85120&TransFileSeq=41> [1 กรกฎาคม 2565]
- จิรัตน์ สังข์แก้ว. การลงทุน. 2547. กรุงเทพฯ: ธรรมศาสตร์.
- ฐานเศรษฐกิจดิจิทัล. ตลท.คลอดเกณฑ์"ไลฟ์เอ็กซ์เซ็นจ์"มีผล 31 มี.ค. ประเดิมเทรด Q3 นี้. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.thansettakij.com/finance/517444> [1 กรกฎาคม 2565]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การดำรงสถานะกรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ. 2564. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/listing/listed-company/simplified-regulations/maintaining-status/audit-committee> [1 กรกฎาคม 2565]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์ เอ็กซ์เซ็นจ์ (LiVEx) ที่ สพล. (ว) 001/2565. 2565. แหล่งที่มา: การออกหลักเกณฑ์เพื่อรองรับการจดทะเบียนและการซื้อขายหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ไลฟ์ เอ็กซ์เซ็นจ์_LiVEx.pdf (set.or.th) [1 กรกฎาคม 2565]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การเข้าจดทะเบียน เปรียบเทียบความแตกต่างของแต่ละตลาด. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/listing/equities/listing/market-comparison> [23 กรกฎาคม 2565]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, แกลงแผนกลยุทธ์ตลาดหลักทรัพย์ฯ ปี 2566-2568. 2566. แหล่งที่มา: <https://media.set.or.th/set/Documents/2023/Jan/Presentation-SET-2023-strategic-plan.pdf> [30 มีนาคม 2566]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, เสริมพลัง สนับสนุนการเติบโต SMEs/Startups ไทย ด้วย LiVE Platform และ LiVEx. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/about/setsources/insights/article/85-livex> [1 กรกฎาคม 2565]

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ความเป็นมาและบทบาท. (ม.ป.ป.) แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/about/overview/journey> [1 กรกฎาคม 2565]
- ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. ภาพรวมตลาดหลักทรัพย์ฯ. (ม.ป.ป.) แหล่งที่มา: <https://www.set.or.th/th/about/main> [1 กรกฎาคม 2565]
- ทันข่าว today. รู้จัก “LiVE Exchange หรือ LiVEx” กระดานเทรดหุ้น SME และ Startup ทางเลือกใหม่การลงทุน. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.thunkhaotoday.com/news/investing/1452/รู้จัก-live-exchange-หรือ-livex-กระดานเทรดหุ้น-sme-และ-startup-ทางเลือกใหม่การลงทุน> [1 กรกฎาคม 2565]
- ประชาชาติธุรกิจ. เปิดขั้นตอนระดมทุนผ่าน LiVEx พร้อมเช็กจุดต่างเทียบ SET- Mai. 2565. แหล่งที่มา: <https://www.prachachat.net/finance/news-886967> [1 กรกฎาคม 2565]
- ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี. IPO Roadmap Guidebook: เส้นทางสู่การเป็นบริษัทจดทะเบียน. 2561. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- ปิยารมย์ ปิยะไทยเสรี. คู่มือ Internal Control for IPO: การควบคุมภายในเพื่อเตรียมความพร้อมเป็นบริษัทจดทะเบียน. 2563. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. การเงินธุรกิจและกฎหมายธุรกิจ หน่วยที่ 1-7, พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2563.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, การจัดการการเงิน หน่วยที่ 1-7, พิมพ์ครั้งที่ 2. นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2564.
- รักษนก สำเนียงล้ำ. ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อราคาหุ้นในการเสนอขายครั้งแรก (IPO Underpricing) ของบริษัทในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. 2563. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยบริหารธุรกิจนวัตกรรมและการบัญชี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. การจดทะเบียนหลักทรัพย์. 2560. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์.
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. ที่ปรึกษาทางการเงิน. (ม.ป.ป.า). แหล่งที่มา: www.sec.or.th/TH/pages/lawandregulations/financialadvisor.aspx [1 กรกฎาคม 2565]
- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. การติดตามดูแลรายงานทางการเงินของกิจการในตลาดทุน. (ม.ป.ป.บ). แหล่งที่มา: <https://www.sec.or.th/TH/Pages/LawandRegulations/AuditorFollow.aspx> [1 กรกฎาคม 2565]

บรรณานุกรม (ต่อ)

- สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์. รายชื่อผู้สอบบัญชีที่ได้รับความเห็นชอบ. (ม.ป.ป.ค). แหล่งที่มา: <https://market.sec.or.th/public/orap/AUDITOR01.aspx?lang=th>
[1 กรกฎาคม 2565]
- สำนักงานปลัดกระทรวงการคลัง. “แผนพัฒนาตลาดทุนไทย ฉบับที่ 4 (พ.ศ.2565 –2570)” ข่าวกระทรวงการคลัง, ฉบับที่ 22/2566 [ออนไลน์]. 2566. แหล่งที่มา: https://media.thaigov.go.th/uploads/document/142/2023/01/pdf/Doc_20230131160703000000.pdf
[30 มีนาคม 2566]
- สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง. BEX คืออะไร [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.fpo.go.th/main/General-information-public-service/FAQ/2803/2977.aspx>
[30 สิงหาคม 2565]
- สินีนานู สุภรณ์ไพบูลย์. เศรษฐศาสตร์การเงินและการธนาคาร. 2561. พิมพ์ครั้งที่ 10. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- สุรัชย์ ทหารนะ. การศึกษาความสามารถในการเลือกจังหวะเวลาในการลงทุนและการเลือกหลักทรัพย์ในตลาด ของกองทุนรวมในประเทศมาเลเซีย : กองทุนรวมที่มีการจัดอันดับ 10 Most Popular Funds in April 2016 (Morning Star). 2560. การค้นคว้าอิสระวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยกรุงเทพ.
- สุวิมล กุลาเลิศ และคณะ. คู่มือปฏิบัติสำหรับผู้ตรวจสอบภายใน และกรรมการตรวจสอบเพื่อการกำกับดูแลกิจการที่ดี. 2549. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- อัจฉรา ชีวะตระกูลกิจ. ตลาดการเงิน และตราสารการลงทุน. 2558. แหล่งที่มา: <https://www.oic.or.th/sites/default/files/content/85938/bth5.pdf> [1 กรกฎาคม 2565]
- อัญญา ชันธวิทย์ (บรรณาธิการ). กลไกของตลาดการเงินในระบบเศรษฐกิจไทย. 2549. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
- อัญญา ชันธวิทย์. การวิเคราะห์ความเสี่ยงจากการลงทุนในหลักทรัพย์. 2547. กรุงเทพฯ: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.
- Bursa Malaysia Berhad. (n.d.). LISTING CRITERIA ON BURSA MALAYSIA Source: http://www.bursamalaysia.com/misc/listed_companiesListing-Guide_Leaflet.pdf [1 July 2022]
- Conventuslaw. Malaysia – Introduction To The LEAP Market. 2017. Source: <https://conventuslaw.com/report/malaysia-introduction-to-the-leap-market/> [1 July 2022]
- International Relations Team. International Exchanges Roundup. 2566. <https://media.set.or.th/common/research/1257.pdf> [3 พฤษภาคม 2566]

กฎหมาย

พระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535

ประกาศคณะกรรมการกำกับตลาดทุน เรื่อง การเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่โดยบริษัทมหาชนจำกัด
เพื่อการเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลพ์เอ็กซ์เซ็นจ์ และการเสนอขายหลักทรัพย์
ของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ไลพ์เอ็กซ์เซ็นจ์ (ฉบับประมวล)

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรื่อง การกำหนดค่าธรรมเนียม
การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการจดทะเบียนและการยื่นคำขอต่างๆ (ฉบับที่ 65)

ประกาศคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง อัตราค่าธรรมเนียมในการรับหุ้นสามัญ
เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน “ไลพ์เอ็กซ์เซ็นจ์” พ.ศ. 2565

ข้อบังคับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เรื่อง การรับหุ้นสามัญเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนใน
“ไลพ์เอ็กซ์เซ็นจ์” พ.ศ. 2565

LEAP Market Act. BURSA MALAYSIA SECURITIES BERHAD version 2017-2023